

RIDE

Resources for Inclusion, Diversity and Equality

PRÍKLADY DOBREJ

Antonija Bračulj, Steve Bullock (Eds.)

Grant Agreement No. 2015- 2-UK01-KA205-014061

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRÍKLADY DOBREJ

Antonija Bračulj, Steve Bullock (Eds.)

Grant Agreement No. 2015- 2-UK01-KA205-014061

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ISBN-10: 1-86174-226-6

ISBN-13: 978-1-86174-226-1

Spoluautori:

Veľká vďaka týmto ľuďom, ktorí pomohli zhromažďovať informácie a údaje a vypracúvať prípadové štúdie z rôznych krajín:

Natalie Dowling, University of Gloucestershire (GB)

Richard Dobbs, University of Gloucestershire (GB)

Katarina Car, Mreža mladih Hrvatske (CR)

Merve Ayvalli, Akdeniz University (TR)

Emine Ela Kök, Akdeniz University (TR)

Martin Brestovanský, Trnava University (SK)

Peter Lenčo, Trnava University (SK)

Janette Gubricová (SK)

Nad'a Bizová (SK)

Kristína Liberčanová (SK)

Ivana Šuhajdová (SK)

Dorothea Urban. CESIE (IT)

Paula Alonso Vázquez, CESIE (IT)

OBSAH

1. ÚVOD.....	1
2. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE Z VEĽKEJ BRITÁNIE	2
2.1. GLO ACTIVE – podpora mládeže s individuálnymi potrebami.....	2
2.2. THE ROCK – ako tvorivo využiť priestor.....	10
2.3. MLADÝ GLOUCESTERSHIRE: „ViParents”	19
3. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE ZO SLOVENSKA	27
3.1. NADÁCIA KRAJINA HARMÓNIE.....	27
3.2. ZDRUŽENIE STORM: znižovanie rizík	37
3.3. YMCA NA SLOVENSKU: Miestna organizácia YMCA Revúca.....	47
4. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE Z CHORVÁTSKA.....	56
4.1. STATUS: M: „BUĎ MUŽOM – ZMEŇ SVET”.....	56
4.2. ASOCIÁCIA PLAY: “KONTAKT” – CENTRUM PRE POSILNENIE POSTAVENIA MLADÝCH ĽUDÍ Z NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI	65
4.3. ASOCIÁCIA SVETLUŠKA: „MLADÁ SVETLUŠKA”	74
5. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE Z TALIANSKA.....	82
5.1. CESIE: „TANDEM NOW” – MENTOROVANIE A ODBORNÉ PORADENSTVO PRE MLADÝCH MIGRANTOV	82
5.2. CESIE: „ALCE” – chuť učiť sa prichádza spolu s jedlom	92
5.3. CESIE: „INSART” – Integrácia mládeže prostredníctvom umenia a interkulturality ..	101
6. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE Z TURECKA	110
6.1. MLÁDEŽNÍCKE CENTRUM ÖZGECAN ASLAN: „STROM DOBREJ VÔLE“	110
6.2. NADÁCIA KOMUNITNÝCH DOBROVOLNÍKOV: „POZERÁME NA ROVNAKÚ OBLOHU”.....	118
6.3. Mládežnícke centrum ÖZGECAN ASLAN: Praktický tréning pre mladých podnikateľov	126
ZOZNAM KONTAKTOV.....	132

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad prípadových štúdií a cieľových skupín jednotlivých projektov/organizácií, o ktorých píšeme v ďalšom texte:

CIEĽOVÁ SKUPINA	ORGANIZÁCIA/PROJEKT/PROGRAM	KRAJINA
Mládež so znevýhodnením	Asociácia Glo Active	Veľká Británia
Mladí rodičia	Asociácia The Land of Harmony Foundation Asociácia Young Gloucestershire –Projekt ViParents	Slovensko Veľká Británia
Mládež s problémovým správaním	Asociácia Storm Asociácia Status:M – Projekt Buď mužom – zmeň svet	Slovensko Chorvátsko
Mladí Rómovia	YMCA – regionálna asociácia Revúca	Slovensko
Mládež z náhradnej starostlivosti	Asociácia Play – Program Kontakt	Chorvátsko
Mládež so zhubnými ochoreniami	Asociácia Firefly – Program Mladá svetluška	Chorvátsko
Mládež z etnických minorít	Asociácia CESIE – Projekt Tandem	Taliansko
Mladí migranti	Asociácia CESIE – Projekt ALCE a projekt INSART	Taliansko
Mladí nezamestnaní	Mládežnícke centrum Özgecan Aslan – Praktický tréning pre mladých podnikateľov	Turecko
Mladí trestanci	Nadácia komunitných dobrovoľníkov – Všetci vidíme rovnaké nebo	Turecko
Všetci mladí ľudia	Asociácia The Rock Mládežnícke centrum Özgecan Aslan – Strom dobra	Veľká Británia Turecko

1. ÚVOD

Príručka príkladov dobrej praxe je druhou časťou komplexného balíka v rámci projektu RIDE – Zdroje pre inklúziu, rôznorodosť a rovnosť. Bola vytvorená ako súbor pätnástich prípadových štúdií, ktoré uvádzajú príklady dobrej praxe v práci s mládežou s dôrazom na princípy inklúzie, rôznorodosti a rovnosti (Inclusion, diversity and equality - IDE).

V predchádzajúcom výstupe Inklúzia, rôznorodosť a rovnosť - princípy a prístupy (Bullock, Brestovanský, Lenčo et al., 2016) sme publikovali rôzne zistenia, napr. že princípy IDE majú rozličný význam v rôznych krajinách, že ich organizácie implementujú svojím vlastným unikátnym spôsobom a že jednotlivci si tieto koncepty rôzne vysvetľujú. Hlavným cieľom pre vytvorenie tejto príručky dobrej praxe bolo zistiť, akým spôsobom sú inkluzívne prístupy aplikované v praxi, vo fungujúcich projektoch, a ako sú chápané a realizované v piatich rôznych krajinách (Veľká Británia, Turecko, Slovensko, Chorvátsko a Taliansko).

Chceme čitateľom ponúknuť informácie tak o práci jednotlivých organizácií ako i o jednotlivých projektoch a programoch, v ktorých sa snažia organizácie rozvíjať inkluzívne prístupy, ale nevyhýbame sa ani popisom problémov a hraníc, ktoré vedúci pracovníci v jednotlivých organizáciách identifikovali, aby sme budúcim snahám iných pracovníkov s mládežou dali reálny obraz o náročnosti aj krásy inklúzie.

Naše prípadové štúdie majú jednu vec spoločnú – zameriavajú sa na praktickú realizáciu. Prostredníctvom týchto štúdií sme chceli ponúknuť pohľad na život organizácií a projektov (od začiatku až dodnes, od nápadu až po realizáciu). Rozprávali sme sa s pracovníkmi s mládežou, lídrami organizácií a mladými ľuďmi, ktorí sa s nami podelili o svoje osobné príbehy, vzdelávacie cesty a aktivity a ktorí dávali veľa užitočných rád ľuďom priamo zaangažovaným v tejto práci. Tiež sme sa dotkli rôznych skupín mladých ľudí, ktorí majú len málo príležitostí sa prejaviť a zároveň majú špecifické potreby. Snažili sme sa ich zviditeľniť v spoločnosti a inšpirovať iné organizácie, aby podobných ľudí vo svojom okolí začlenili do svojej každodennej práce.

Dúfame, že sa vám budú naše príklady páčiť a budú pre vás zaujímavé, inšpirujúce a užitočné!

2. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE Z VEĽKEJ BRITÁNIE

2.1. GLO ACTIVE - podpora mládeže s individuálnymi potrebami

Abstrakt:

Glo Active je organizácia, ktorá sa venuje podpore detí a mládeže s individuálnymi potrebami, aby sa vedeli zabaviť, učiť a rozvíjať a aby poznali sami seba. Organizácia pracuje s rôznymi mladými ľuďmi s postihnutím, ale i s intaktnou mládežou a ak je to možné, snažia sa ich spájať. Počas roka organizuje množstvo rôznych aktivít pre mládež, a to buď v sobotu (All Starz) alebo počas týždňa (Social Groups) alebo v mieste bydliska. Taktiež rozvíja ďalšiu podporu ľudí, ktorí sú kvôli postihnutiu izolovaní alebo sa starajú o ľudí s postihnutím.

O ORGANIZÁCIU

Glo Active bola založená v roku 2011 ako komunitná záujmová skupina, čo je typ spoločnosti umožnenej zriadiť vládou Veľkej Británie od roku 2005, vytvorenej pre sociálne angažované firmy, ktoré chcú využiť svoj profit a majetok pre dobro verejnosti. Preto Glo Active nie je charita. Má troch riaditeľov, ktorí dozerajú na vedenie aktivít, ktoré spoločnosť realizuje, a dvaja z nich majú skúsenosti s prácou s mládežou. Vo svojej predchádzajúcej práci riaditelia zistili, že v spoločnosti je množstvo mladých ľudí s postihnutím, ktorí potrebujú podporu rovnako ako aj ich rodiny. Zistili tiež, že mladí ľudia môžu profitovať z toho, že sa stanú súčasťou mládežníckej skupiny, a tak sa rozhodli založiť organizáciu, ktorá bude čo najviac podporovať tých, ktorí by mohli z tejto práce niečo získať. Realizujú preto mix aktivít a snažia sa spájať ľudí s a bez postihnutia.

Misia organizácie

Glo Active má nasledovné ciele a zámery:

- poskytovať zábavné a vzdelávacie aktivity,
- byť úplne inkluzívny a mať dosah na všetkých mladých ľudí,
- vyplniť niektoré prázdne miesta v podpore mladých, ktoré boli vynechané poslednými vládnymi rozhodnutiami,
- stať sa centrom excelentnosti a lídrom v sektore práce s mládežou,
- poskytnúť rodičom a opatrovníkom spoľahlivú podporu a oddych,
- poskytnúť kvalitné príležitosti pre dobrovoľníkov,
- rozšíriť služby a vytvoriť príležitosti na zamestnanie sa,
- rozšíriť význam mimoškolských aktivít v rámci regiónov.

Princípy práce s mládežou

Prístup, ktorý organizácia využíva, aby dosiahla svoju misiu v rámci práce s mládežou vo Veľkej Británii, je postavený na 4 pilieroch práce s mládežou: na vzdelávaní a využití informálnych a neformálnych metód, podpore zameranej na rovnosť príležitostí a účasti všetkých.

Zámerom jej prístupu je zabezpečiť aktivity, ktoré sú vhodné pre všetkých bez ohľadu na to, aká je ich vlastná situácia. Aktivity, ktoré využíva, sú vhodné pre všetkých a zabezpečujú, že všetci sa môžu zúčastniť na úrovni, ktorú zvládnu a súčasne sa maximálne zabavia. Jej prístup by mal zabezpečiť, aby žiadna z osôb prípadne celá skupina nebola vylúčená.

Táto organizácia je úspešnou v integrácii ľudí s a bez postihnutia v rámci ich aktivít. Dôvodom tohto úspechu je angažovanosť pracovníkov v začleňovaní každého, kto sa chce zúčastniť aktivít, a snaha zabezpečiť, aby sa všetci aktéri cítili byť zapojení, boli uvoľnení a zabávali sa. Navyše, pracovníci zistili, že zaujali aj mladých ľudí, ktorí sú v nejakom kontakte s už

existujúcimi členmi klubu, a chcú, aby sa aktivít zúčastňovali. Taktiež zistili, že intaktní mladí ľudia potrebujú ich pomoc rovnako ako mladí ľudia s postihnutím. Preukázalo sa to najmä vo zvýšení sebavedomia tých, ktorí nemajú žiadne postihnutie. Fakt, že ich priestory sú v centre komunity a sú využívané rôznymi organizáciami napomohol preskupovaniu ľudí medzi jednotlivými organizáciami, ktoré používajú tú istú budovu.

Ich práca je podporená všetkými potrebnými legislatívnymi usmerneniami a procesmi. Tieto zahŕňujú: manažment správania, dôvernosť, ochranu dát, povinnosti, rovnosť, rôznorodosť a inklúziu, zdravie a bezpečnosť, ochranu zraniteľných dospelých, samostatnú prácu a ochranu seba samého.

Organizácia má jasne definované pravidlá pre inklúziu, rôznorodosť a rovnosť (IDE), ale tiež mravný základ, jasne rozoznateľný v zanietenosti manažmentu, ktorý sa aktívne angažuje v každej oblasti projektu. Tento postoj vyjadruje heslo „Plní zanietenia, podporení skúsenosťami“. Srdce vedúcich pracovníkov bije pre IDE a tento princíp je takto komunikovaný aj ich spolupracovníkom a ďalším členom, aby bolo jasné, že „každý je vítaný a každý je akceptovaný“. Preto ak aj dostanú (vylučujúcu) správu agentúry alebo odborníka, ktorý má podporne pracovať s osobou so špecifickými potrebami, nenechajú sa takouto správou ovplyvniť, nakoľko ich

skúsenosť je taká, že ľudia, ktorí sa zúčastnia ich aktivít sa môžu správať inak vzhľadom na prostredie, ktoré je vytvorené samotným tímom.

Prvoradou témou pre takúto organizáciu je bezpečnosť. Niektoré organizácie vnímajú intenzívne riziko, ktoré súvisí s rozvojom možných príležitostí. Vedúci pracovníci Glo Active samozrejme chápu dôležitosť bezpečnosti, sú ale ochotní preskúmať všetky možnosti a „chcú nechať veci voľne plynúť“, ak je to vôbec realizovateľné. Takto zistili, že keď vystavia členov skupiny mixu rôznych zážitkov, má to dobrý účinok na rozvoj ľudí, ktorí sa programu zúčastnia.

Manažment organizácie

Organizácia má 10 členov na čiastočný úväzok a 3 členov na plný úväzok (ale nie nevyhnutne platených) a 37 dobrovoľníkov. Väčšina týchto pracovníkov začala ako dobrovoľníci, ktorí sa postupne zamestnali tak, že sa zúčastňovali aktivít a videli, čo sa tam robí, a potom sa rozhodli tieto aktivity podporiť. Niektorí z nich prišli ako členovia rodín, ktorých príslušníci sa zúčastňovali aktivít. Niektorí dobrovoľníci sú študentmi univerzít, zatiaľ čo iní pochádzajú z komunity a chcú niečo zmeniť. Všetci členovia sú vzdelávaní a školení na prácu s tými, ktorí sa aktivít zúčastňujú pod dohľadom vedúcich pracovníkov, ktorí sú nápomocní a aktívne sa zúčastňujú všetkých aktivít súvisiacich s touto prácou.

Vedúci sa vždy snažia pochopiť dôvody, prečo chcú dobrovoľníci podporovať tieto skupiny a zistiť, aký osobný prínos bude táto práca pre nich mať. Chcú, aby títo dobrovoľníci boli schopní dosahovať svoje ciele a tiež podporovať projekt tak, aby každý z toho niečo získal.

Pracovníkov získavajú na aktivity cez vlastnú reputáciu, cez dobré referencie od mladých ľudí a ich rodičov/opatrovníkov/odborníkov ako i cez online komunikáciu a tiež cez kontakty v rôznych sieťach iných odborníkov/organizácií v tejto oblasti.

Partnerstvá

Glo Active kladie dôraz na čas investovaný do vzťahov s ľuďmi a s rôznymi organizáciami. Takéto vzťahy vytvárajú rozdiel medzi nimi a inými organizáciami, pretože ich služby sa potom spomínajú medzi ľuďmi a viaceré rodiny zisťujú, že z toho môžu tiež profitovať. Hodnotné sú najmä referencie z miestnej špeciálnej školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Vo Veľkej Británii existuje viacero systémov školskej dochádzky. Tí, ktorí sú znevýhodnení, si môžu vybrať, či pôjdu do školy a budú

integrovaní s intaktnými deťmi alebo sa rozhodnú, že pôjdu do školy, ktorá sa stará len o deti s postihnutím. Miestna špeciálna škola poznamenala:

„Klub umožňuje deťom sa integrovať s intaktnými deťmi a profitovať z toho. Taktiež ponúka príležitosť pre rodičov a opatrovateľov týchto detí, aby strávili vzácny čas so svojimi súrodencami alebo mali čas na nákupy či posedenie pri čaji, pričom vedia, že ich dieťa je v bezpečí a vychádza sa mu v ústrety, vrátane poskytnutia individuálnej starostlivosti, ktorú potrebuje.“

Špecialista pre prácu s postihnutými žiakmi zodpovedný za podporu rodiny a jednotlivcov taktiež povedal:

„Všetky deti zahrnuté v programe povedali svojim rodičom/opatrovateľom, ako sa im páčia aktivity, ktoré sú v ponuke, a rodičia boli spokojní, že o ich deti je dobre postarané v bezpečnom a zábavnom prostredí, čo im umožňuje získať čas buď pre seba samých alebo s ich ostatnými deťmi.“

Takéto odporúčania umožňujú aktivitám Glo Active pomáhať ďalším ľuďom a taktiež získať prostriedky pre ďalších ľudí, ktorí sa chcú začleniť.

Financovanie

Organizácia Glo Active považuje za dôležité, aby jej aktivity boli založené na potrebách a že ich programy sa financujú samé a sú týmto spôsobom udržateľné. Financovanie programov je zabezpečované tromi spôsobmi:

- *Od účastníkov programu* – účastníci zaplatia členský poplatok každých šesť mesiacov, čo efektívne pokrýva náklady Glo Active na prevádzku budovy. Každý účastník taktiež platí za každé stretnutie, ktorým sa pokrývajú náklady na zamestnancov.
- *Z grantov/výziev* – organizácia získala niekoľko veľkých grantov od národných poskytovateľov, ktorí oceňujú prácu, ktorú robia.
- *Z hodnotení/osobných rozpočtov* – Každý mladý človek so znevýhodnením vyžaduje určitú úroveň podpory zohľadňujúcu jeho/jej osobné potreby. Preto má Glo Active daný rozsah podpory, a to od nízkej podpory na osobu a deň, cez strednú podporu až po vysokú podporu na osobu a deň. Táto podpora je platená z prostriedkov, ktoré dostáva človek s postihnutím/znevýhodnením od štátu.

Financie sú vždy potrebné a pokiaľ sú tieto aktivity udržateľné, manažéri sú schopní získať prostriedky na zaplatenie plného úväzku za prácu, ktorú vykonávajú. V budúcnosti, ak by financie neboli problémom, chceli by zamestnať niekoho, kto by podporoval a rozvíjal zručnosti a poznatky pracovníkov a dobrovoľníkov v širšom rozsahu.

O PROGRAME

Je tu k dispozícii mix aktivít pre deti vo veku 8 rokov a staršie, ktoré sa chcú začleniť. Celkovo pracuje organizácia s približne 200 ľuďmi.

Tieto aktivity zahŕňajú:

Saturday Starz

Klub Saturday Starz je otvorený deťom a mládeži s postihnutím alebo bez postihnutia a koná sa každú sobotu v Redwell centre. Ide o komunitné centrum uprostred Matsonskej komunity v Gloucestri. Matson je špecifická oblasť Gloucestru, ktorá má veľký počet sociálnych bytov. Patrí medzi 10 % oblastí, vykazujúcich vysoké riziko vyvlastnenia. Centrum má množstvo priestorov ako športovú halu, hraciu halu, kuchyne, umelecké a tanečné štúdio ako i kancelárie – ideálne na aktivity, ktoré chcú poskytovať mladým ľuďom.

Klub Sobotňajšie hviezdy, kvôli popularite, rozdelil svoje skupiny detí a mládeže podľa veku. Jeden týždeň sú tam skupiny vo veku 8-12 rokov a druhý týždeň sú tam skupiny vo veku 12-18 rokov. Cieľom pre tieto skupiny je osobný rozvoj, tímová práca pri opatrovaní, pochopenie zodpovednosti, angažovanosť a vedenie skupín. Klub začína o 11.00 doobeda a pokračuje až do 15.00 poobede a zahŕňa čas pre socializáciu, obed, aktivity ako šport (v hale alebo vonku), varenie, umeleckú tvorbu, súťaže a hry, filmy a videohry, celodenné výlety napr. horolezectvo, plavby atď.

Social groups

Sociálne skupiny sú organizované počas celého týždňa s rôznym zameraním na každý deň. Sú určené pre účastníkov od 16 rokov a realizujú sa v čase medzi 10.00 až 16.00 od utorok do štvrtka. Každý z týchto dní má iné zameranie, napríklad:

- v utorok je cieľom podpora nezávislosti účastníkov, ktorí si plánujú obedové menu, rozpočet, nákup ingrediencií a varenie,
- v stredu je cieľ aktivít zameraný na zábavu a telesnú zdatnosť. Aktivity v tejto skupine zahŕňujú kriket, divadlo, rozprávanie príbehov, zborový spev alebo bocciu,
- vo štvrtok je cieľom osobný rozvoj, najmä v súvislosti s aktivitami organizácie Glo Active, ktorá vytvára partnerstvo s miestnymi záhradkárskymi osadami a spolupracuje so staršími majiteľmi záhrad, ktorí usmerňujú členov týchto

sociálnych skupín, ako si najlepšie vypestovať svoje vlastné plodiny, ovocie a zeleninu.

Group Residential

Organizácia Glo Active sa snaží dostať svojich členov na víkend von z bytu do oddychových parkov. Vo Veľkej Británii sú k dispozícii oddychové parky, kam môžete ísť a zažiť množstvo aktivít a zábavy na jednom mieste. Brat' skupiny na takéto miesta sa ukázalo ako veľmi úspešné, keďže videli účastníkov rásť a rozvíjať sa v mnohých ohľadoch. Pre tých, ktorí navštevujú klub Saturday Starz (pozri vyššie), sa tieto výlety realizujú raz za rok, pre ostatných v iných skupinách sa takýto víkend realizuje približne každé tri mesiace.

Cieľom takýchto víkendov je podporovať osobný rozvoj účastníkov prostredníctvom aktívnej účasti v zábavnom, bezpečnom a zaujímavom prostredí.

Other Activities

Zo skúsenosti z práce so znevýhodnenými si tím Glo Active vedomuje, že ľudia, ktorí sa starajú o iných s postihnutím alebo znevýhodnením, sa môžu cítiť izolovaní alebo pod stresom z dôvodu zodpovednosti za starostlivosť. Podobne tí, ktorí sú postihnutí, sa často môžu cítiť izolovaní vo vlastnom domácom prostredí. Preto tím z Glo Active sa snaží podporovať spájanie týchto ľudí tým, že zaisťujú vysokú kvalitu podporných služieb pre všetkých, ktorí potrebujú starostlivosť a podporu navyše.

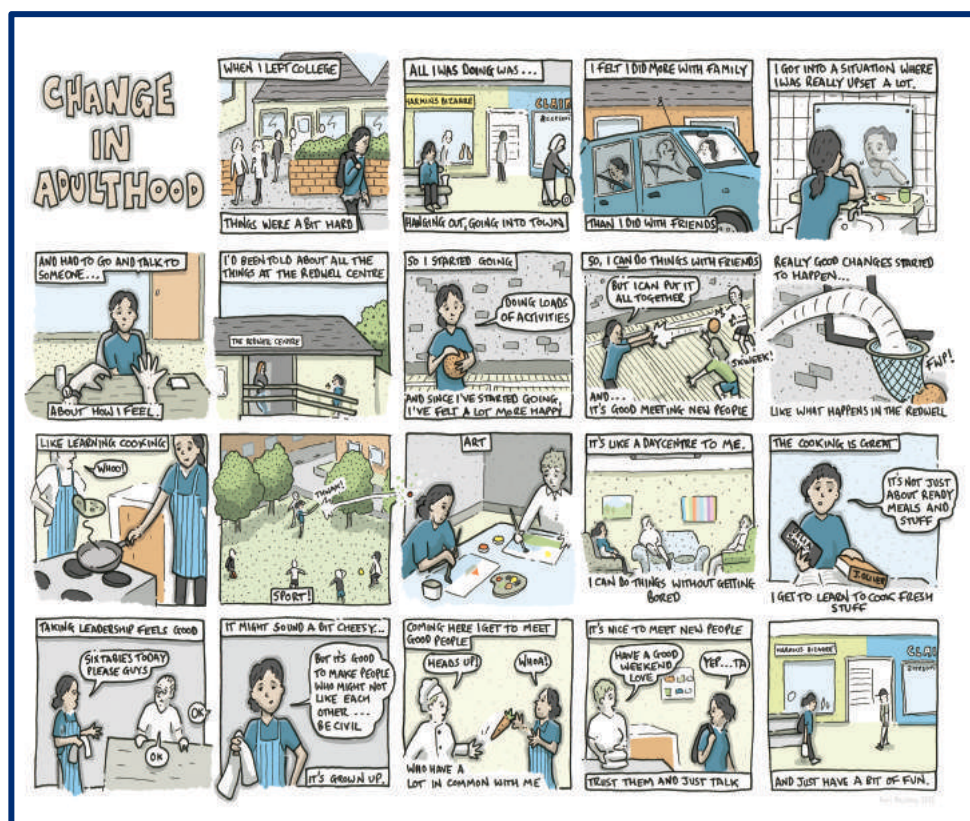
Výstupy programu a účasť mladých ľudí

Meranie a vyhodnotenie výstupov je oblasťou ďalšieho zlepšenia a rozvoja, hoci zamestnanci predsa len priebežne vidia u svojich účastníkov postupné kroky zlepšenia zodpovedajúce ich individuálnemu tempu, ktoré je možné zachytiť a zaznamenať. Napríklad, mladý človek, ktorý sa zúčastnil aktivít, povedal:

Čo pre mňa Glo Active znamená:

- o ísť dopredu a byť najlepším, akým vieš byť, rásť hrdo a sebaisto,
- o mať rád život so smiechom a hrdosťou,
- o prekonať prekážky, ktoré sa nikto iný nepokúsil prekonať,
- o mať skvelé priateľstvá a spomienky do konca života,
- o kreatívne zachytiť vlastný potenciál,
- o rozprávať sa sám so sebou a poskytnúť sám sebe čas na to, aby som sa našiel,
- o investovať do ľudí, nie do peňazí,
- o predstavovať si budúcnosť naozajstnej rovnosti.

Skúsenosti mladých ľudí, ktorí využili služby Glo active, boli taktiež zachytené prostredníctvom kreslených obrázkov. Nižšie je ukážka príbehu niekoho, kto sa stal súčasťou Glo Active a širšieho komunitného centra, a čo to pre neho znamenalo:

Ocenenia

Organizácia Glo Active sa stala víťazom ocenenia pre komunitný projekt v roku 2015 v rámci udeľovania komunitných cien v regióne Gloucestershire. Toto ocenenie bolo zadostučinením pre tých, ktorí sa snažia ísť za hranicu povinností a vytvárajú tak v grófstve Gloucestershire prácu pre ostatných.

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Nikdy nikoho neodmietnite.
- Vždy si buďte vedomí, že existujú rôzne dôvody, prečo sa ľudia nejako správajú alebo niečo konajú, a preto je dôležité mať otvorený prístup.
- Vždy majte otvorený a pozitívny prístup, aj keď čelíte výzvam.
- Snažte sa mať dobré vzťahy s rodinami.
- Určite si potreby jednotlivcov a snažte sa ich naplniť – pamätajte si, každý sme iný.
- Pomáhajte každému, vrátane zamestnancov, dobrovoľníkov, aby ste zistili, čo chcú.
- Dávajte na seba pozor – vytvorte si dobrú a zdravú životnú rovnováhu.
- Buďte verní dlhotrvajúcim a udržateľným projektom.
- Posilňujte vzťahy s ľuďmi a organizáciami v rámci širšej pracovnej sily.

Pre ďalšie informácie kontaktujte Glo Active na info.glo-active@gmail.com alebo navštívte ich webovú stránku <http://glo-active.co.uk/>.

2.2. THE ROCK - ako tvorivo využiť priestor

AbstraKt:

Organizácia **The Rock** je projekt založený na využití skupiny cirkevných budov, ktoré boli pretvorené na zaobstarávanie potrieb mladých ľudí. The Rock pracuje počas dňa s mladými ľuďmi, ktorí považujú tradičnú výchovu za výzvu a večer pracujú s mladými ľuďmi z komunity, ktorí sa chcú zúčastniť širokej ponuky aktivít. The Rock je organizácia postavená na viere, ale pracuje so všetkými, pretože chce demonštrovať dôležitosť a individuálnosť každého z ich z pohľadu ich viery.

O ORGANIZÁCII

The Rock bola založená ako charita v roku 2008 kresťanskou nadáciou podporenou Diacézou Gloucestru, čo vyústilo do prenájmu cirkevného priestoru, ktorý bol zatvorený kvôli slabnúcej kongregácii. Charita potom renovovala cirkevné budovy, aby vytvorila rôzne priestory vhodné pre mládež, ktoré by mohli byť využiteľné cez deň aj v noci. V posledných rokoch sa táto zmena týkala budovy kostola, kde boli odstránené stoličky a položená nová podlaha, takže kostol poskytuje výborný viacúčelový priestor pre rôznorodé využitie.

Keďže organizácia The Rock využíva priestory, kostol má výbornú pozíciu v rámci komunity a je ľahko viditeľný v okolí. Takto môže organizácia využívať túto pozíciu, aby sa dostala k mladým ľuďom a poskytla im priestor, kde sa budú cítiť dobre a bezpečne a kde môžu vykonávať aktivity, ktoré chcú a ktoré im umožnia sa ďalej rozvíjať. Avšak počas rokov si organizácia The Rock vytvorila špeciálny prístup k mladým ľuďom, ktorí sú ohrození tým, že budú vylúčení zo vzdelávacieho prostredia, a takto im poskytujú špecifické služby prostredníctvom lokálnych škôl.

Misia organizácie

Misiou organizácie The Rock je poskytnúť inšpiratívnu kresťanskú prácu s mládežou bez ohľadu na vieru alebo pôvod, zahrnúť mládež aktivitami plných výziev, naučiť ich základné zručnosti potrebné pre život a rozvíjať ich duchovnú, emočnú a fyzickú stránku. Veková skupina, s ktorou organizácia pracuje, je 10-18 rokov. V tejto vekovej skupine mladí ľudia zažívajú tie najdôležitejšie momenty, ktoré ovplyvňujú ich výchovu a vzdelávanie (ako sa mladí ľudia presunú zo základného vzdelávania na stredné vo veku 11 rokov a potom ako opúšťajú stredné školy okolo 16.-17. roku veku). Za tie roky je organizácia platená školami, aby pracovala so žiakmi, pre ktorých je tradičné vzdelávanie príliš náročné alebo s mladými ľuďmi, ktorí zažívajú špecifické ťažké obdobia vo svojom živote, čo im znemožňuje zúčastňovať sa tradičného formálneho vzdelávania.

Mladí ľudia v organizácii pracujú približne s 300 mladými ľuďmi, ktorí potrebujú extra vzdelávaciu podporu. Organizácia pracuje tiež s približne 200 mladými ľuďmi každý rok počas večerných stretnutí, kde vítajú všetkých mladých ľudí v komunite, ktorí sa chcú zúčastňovať aktivít organizácie. Tieto aktivity sú klasifikované ako otvorená práca s mládežou, keďže aktivity sú prístupné každému, mladí ľudia sa môžu rozhodnúť, kedy sa do aktivít začlenia bez toho, že by sa museli vopred prihlásiť.

Princípy práce s mládežou

Organizácia The Rock po získaní budovy kostola, čo komunita vysoko ocenila, sa snaží postupne vytvárať silné vzťahy s jednotlivcami, skupinami alebo organizáciami v komunite, aby pomohla komunite pochopiť prácu, ktorú robia. To dosiahli vytvorením komunitnej kaviarne a organizovaním každoročného stretnutia pri vojnovom pamätníku pri kostole. Avšak toto vytváranie mosta s komunitou si vyžaduje množstvo času a trpezlivosti, čo je tiež potrebné pri tejto práci zohľadniť.

The Rock rešpektuje princípy inklúzie, rovnosti a rôznosti tým, že zaisťuje, aby mladí ľudia dostali informácie o každom projekte a potenciálnom programe, aby to sami prijali a aby aktivity mohli byť vykonávané so všetkými mladými ľuďmi, ktorí by sa chceli začleniť. Toto je následne potvrdené silným tímom kvalifikovaných odborníkov a skvele pripravených zamestnancov, ktorí rešpektujú hodnoty profesionálnej práce s mládežou vo Veľkej Británii a samotný kód etickej práce a s tým spojené princípy inklúzie, rôznosti a rovnosti na najvyššej úrovni, ktoré sú dodržané pri každej príležitosti.

Zatiaľ čo všetci mladí ľudia sú podporovaní, aby sa zúčastnili a boli aktívni, zamestnanci musia často čeliť výzve mladých ľudí v zmysle ich prístupov k tým, ktorí sú z iného prostredia. Toto je často výzva pre všetky projekty s mládežou a je akceptovateľným elementom sociálnej výchovnej práce s mládežou, ktorú vykonáva tím organizácie The Rock.

Organizácia sama osebe sa pridrižiava legislatívnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov Veľkej Británie a snaží sa zabezpečiť vyváženú pracovnú silu vo vzťahu k pohlaviu a etnickému pôvodu.

Takéto princípy sú uplatňované v praxi ako vysvetľuje riaditeľ organizácie The Rock:

„Naša práca s lokálnou školou (druhý stupeň ZŠ, 12-16-ročné deti) zahŕňa množstvo mladých ľudí z rôznych etnických a jazykových prostredí. Prostredníctvom rôznych spôsobov neformálnej práce realizovanej v škole počas obeda (nazývanej tiež samostatná práca) a príležitosti poskytnúť teambuildingové aktivity pre všetkých žiakov v ich piatom ročníku, sa nám podarilo efektívne začleniť 20 detí, ktoré sa len nedávno prisťahovali do Veľkej Británie. Naš prístup, ktorým sa snažíme v širokej miere spájať prostredníctvom samostatnej práce počas obedovej prestávky s miestnou školou, má niekoľko fáz: pozitívne predstavenie, rozprávanie príbehu, reflexia úspechov a výziev a poučenie pre budúcnosť. Tento prístup znamená, že sme schopní rozoznať výzvy, ktorým títo mladí ľudia čelia, zabezpečiť ich odolnosť a schopnosť sa vynájsť a poučiť sa tak, aby podporovali iných mladých ľudí, ktorí sa ocitnú v podobnej situácii.”

Manažment organizácie

Pre podporu tejto misie má organizácia zamestnaných niekoľko rôznych pracovníkov s mládežou. Sú medzi nimi 5 kvalifikovaných pracovníci, kvalifikovaný učiteľ s titulom Magister v Komunitnom vzdelávaní a pracovník so základnou kvalifikáciou pracovníka s mládežou, plus rôzni dobrovoľníci a študenti Univerzity v Gloucestershire.

Partnerstvá

Okrem toho, že organizácia The Rock vykonáva prácu pre ktorú vznikla, taktiež sa snaží hľadať možnosti spolupráce s ostatnými. Partneri môžu priniesť nové príležitosti pre mladých ľudí, s ktorými táto organizácia pracuje, môžu umožniť ďalším ľuďom získať skúsenosti a pochopiť prácu organizácie a takéto partnerstvá môžu pomôcť ďalej rozvíjať túto prácu prostredníctvom otvorenia ďalších finančných tokov.

The Rock má dobré partnerské vzťahy s Diecézou Gloucestru a Cheltenhamského Dekanstva (obidve patria do Anglikánskej cirkvi), s viacerými miestnymi cirkvami, St Peter's a The Moors Big Local (Národná Lotéria), Univerzitou Gloucestershire, Cheltenhamskou okresnou radou, s políciou, s agentúrami pre sociálnu prácu, miestnymi firmami a ďalšími.

Príkladom spolupráce je v súčasnosti nové partnerstvo so zdrojmi dedičstva Cheltenhamu ako pomoci pre začlenenie, vzdelávanie a rozvoj mladých ľudí a poskytnutie množstva nových príležitostí pre mladých ľudí, s ktorými organizácia spolupracuje.

Financovanie

Organizácia The Rock vytvorila v posledných rokoch širokú bázu príjmov. Hlavné oblasti zahŕňajú: príjem z množstva vzdelávacej podpory, granty z organizácií, pravidelné dary z lokálnych cirkví, dary od individuálnych darcov, príjem z prenájmu nehnuteľností a z charitatívnych podujatí.

O PROGRAME

Aktivity počas dňa

The Rock si kladie za cieľ poskytovať skorú intervenciu mladým ľuďom a rôzne príležitosti pre podporu a začlenenie sa do spoločnosti. Začlenenie sa do vzdelávania je vnímané ako kľúč k naplneniu potenciálu mladých ľudí, ich zdravia a celkovej pohody, najmä v súvislosti so zvyšujúcim sa počtom detí, ktoré majú problém sa do formálneho vzdelávacieho systému začleniť. Školy navrhnu organizácii niektorých žiakov ako špecificky vhodných pre individuálnu alebo skupinovú intervenciu. Organizácia potom pracuje s mladými ľuďmi na konkrétnych projektoch v rámci špecifických oblastí rozvoja s využitím rôznych aktivít. Tieto aktivity môžu zahŕňať teambuildingové aktivity a športy, digitálnu fotografiu, tvorbu filmov, lukostreľbu, horskú cyklistiku a varenie tak, aby pomohli mladým ľuďom naučiť sa spolupracovať, riešiť problémy a stať sa lepším tímom, že sa naučia nové zručnosti. Tieto aktivity sa menia v závislosti od mladých ľudí, ktorí sú v nich začlenení.

Večerné aktivity

K dispozícii sú rôzne večerné aktivity otvorené pre všetkých mladých ľudí, ktorí sa chcú zúčastniť a zväčša sú odlišné od aktivít, ktoré sa realizujú počas dňa. Tieto aktivity zahŕňajú nasledovné:

TNT

TNT znamená “Tuesday Night Transition” (Utorkové Nočné Premeny) a sú určené pre deti vo veku 11-14 rokov, aby sa stretli s kamarátmi, realizovali rôzne aktivity a učili sa spolu v zábavnom prostredí v čase od 18.00 do 19.30. Tento klub sa hlavne snaží podporovať tých, ktorí menia školy. V tomto klube „sa môžete napchávať cukríkmi march mellows alebo hrať vybíjanú. Môžete variť dobroty v kuchyni alebo byť pohltení neľútostnou bitkou v hre Guitar Hero na internete alebo môžete len oddychovať s priateľmi, a to tak s novými ako i starými.“

Space 51

Toto je otvorená skupina pre deti vo veku 14-16 rokov, ktorým sa blížia záverečné skúšky v škole. Stretnutia sa realizujú v čase od 19.00 do 20.30 a ich cieľom je

podporovať mladých ľudí, ktorí chcú byť v bezpečnom, podpornom a finančne zabezpečenom prostredí, kde si môžu oddýchnuť a tešiť sa tomu. Program je pripravovaný s mladými ľuďmi a zväčša zahŕňa aktivity ako varenie, športy, tanec, filmy, divadlo a diskusie.

SAS

Táto skratka znamená „Scoot and Skate” a koná sa v kostole každý štvrtok od 18.00 do 19.30. Je to aktivita určená pre deti vo veku 11-18 rokov, ktoré sa zaujímajú o korčuľovanie a/alebo skatebordovanie. Prostredníctvom demontovateľných halových rámp na korčuľovanie je poskytnuté pod dohľadom odborníkov bezpečné prostredie pre mladých ľudí, ktorí si chcú ďalej zlepšovať svoje zručnosti, rozvíjať záujmové skupiny a zvyšovať svoju sebadôveru.

Holiday Projects

The Rock taktiež organizuje projekty počas školských prázdnin, napríklad projekt Aktívne prázdniny.

Originálny koncept pre projekt Aktívne prázdniny (Active Holiday Project – AHP) vznikol na základe požiadaviek mladých ľudí a pripravenosti pracovníkov organizácie, aby pripravili také aktivity pre deti počas prázdnin, ktoré si ich rodiny budú môcť dovoliť. Aktivity, ktoré sú zahrnuté v projekte, obsahujú horskú cyklistiku, lukostreľbu, umeleckú tvorbu, samostatnú prácu, korčuľovanie a skatebordovanie, varenie a rôzne športy.

Hlavnými cieľmi AHP je poskytnúť dostupné aktivity počas prázdnin na zníženie sociálnej izolácie a zapojiť mladých ľudí do pozitívnych aktivít a podporiť mladých ľudí, aby boli aktívnejšími členmi svojej komunity.

AHP projekt sa koná počas 4 týždňov v roku počas školských prázdnin a realizoval sa počas 3 z posledných 4 rokov. Je finančne podporovaný grantovými prostriedkami ako napríklad z rôznych miestnych zdrojov, miestnych firiem a v minulosti bol podporovaný gloucestershirským okresným úradom.

V súvislosti s pracovníkmi projektu sú k dispozícii dvaja zamestnaní kvalifikovaní pracovníci a množstvo dobrovoľníkov a študentov, ktorí sa pred samotným projektom zúčastňujú školenia k projektu. Toto zahŕňa vstupné a priebežné školenie pred začiatkom projektu. Školenie taktiež zahŕňa špecifický tréning ku konkrétnym aktivitám ako napríklad horská cyklistika a lukostreľba.

Cieľovou skupinou, ktorá sa zúčastňuje projektu AHP, sú deti vo veku 10-16 rokov, ktoré žijú vo vzdialenosti do 2,5 km od sídla organizácie The Rock. V roku 2015 sa projektu zúčastnilo približne 40 mladých ľudí. Táto skupina bola špeciálne vybratá, pretože oblasť, v ktorej žijú, je ekonomicky ohrozená a je tam k dispozícii len veľmi málo vhodných aktivít pre deti, ktoré by mohli byť považované za prospešné.

Propagácia projektu bola zabezpečená rôznymi spôsobmi a metódami, ktoré zahrňovali ústne podanie medzi mladými ľuďmi, ktorí sa zúčastnili iných projektov organizácie The Rock, propagačnou literatúrou (letáky), na Facebooku, a prácou s miestnou komunitou. Hlavnou úlohou, keď prišlo k náboru, bolo, že niektorí mladí ľudia mali problém so zaviazaním sa navštevovať aktivity, ktoré projekt ponúkal. Preto sa v projekte snažili poskytnúť čo najväčší rozsah výberu aktivít, a tým zabezpečiť flexibilný prístup.

V rámci projektu sa počas kurzu vytvorili partnerstvá s inými organizáciami v komunite ako napríklad spolupráca s Cirkvou Sv. Petra, the Moors Big Local alebo Okresnou Radou Gloucestershire. Partnerská práca bola relatívne jednoduchá, pričom bol zabezpečený hlavný prvok spolupráce a bolo jasné, čo chce ktorý partner dosiahnuť a nevznikli žiadne veľké prekážky.

V zmysle špecifických cieľov, výsledkov a úspechov projektu AHP projekt spojil mladých ľudí, ktorých je ťažké začleniť vzhľadom na riziko ich kriminálneho správania sa.

V rámci projektu bola podporená snaha mladých ľudí stať sa vodcami (päť ľudí bolo vyzvaných, aby si rozvíjali svoje vodcovské schopnosti). Mladí ľudia boli motivovaní rozvíjať svoje záujmy o aktivity, ktoré predtým ani nezvažovali alebo neskúšali. Počas trvania projektu mladí ľudia taktiež prispievali svojimi podnetmi a ponúkali návrhy pre miestnu komunitu a jej rozvoj. Projekt ovplyvnil životy mladých ľudí a tiež ich správanie ako sa postupne stávali otvorení novým vzťahom s inými mladými ľuďmi, boli schopní rozvíjať svoju zodpovednosť a vedúce zručnosti, zvyšovali si povedomie o zdraví a bezpečnosti v každodennom živote a stali sa fyzicky ako i sociálne aktívnejšími.

Z pohľadu pracovníka s mládežou, prostredníctvom projektu bolo možné získať množstvo príležitostí na učenie sa a zdokonaľovanie a taktiež ako je veľmi dôležité pracovať s rôznorodými prístupmi a aktivitami, ktoré budú zaujímavé pre mladých ľudí, keďže jednotlivci majú rôzne potreby a „jedna veľkosť“ nevyhovuje všetkým.

Problémy, s ktorými sa projekt stretol počas svojej realizácie, boli spojené s názorom, že niektoré podujatia boli zaujímavejšie ako iné, a to najmä preto, že projekt bol závislý od jednej skupiny počas celých prázdnin. Na prekonanie tejto prekážky boli v projekte rozlíšené jednotlivé aktivity aj podľa veku alebo času, kedy boli realizované. V súčasnosti existujú plány do budúcnosti pre pokračovanie projektu za predpokladu dostatočných finančných prostriedkov.

Výstupy programu a účasť mladých ľudí

Pôvodne naša organizácia The Rock podporovala Grega (15), keď nebol vo výchovno-vzdelávacom procese – pracovali sme na budovaní jeho sebaistoty a prekonávaní obáv pomocou aktivít ako varenie alebo oprava bicyklov. Po vytvorení vzájomnej dôvery, Greg bol oslovený stať sa dobrovoľníkom a ako mladý vedúci sa zúčastnil nášho prázdninového projektu – čím si osvojil cenné osobné lekcie o vodcovstve. Pokračoval v plnení tejto úlohy v rámci večerných aktivít, zvýšil si sebavedomie, a to až do štádia, že dokázal rozprávať o svojich problémoch pred celou skupinou. Greg sa stal prvým mladým človekom, ktorý získal ocenenie Rock

Gold Award. Aj napriek tomu, že Greg sa úspešne začlenil do novej školy a nepotrebuje našu ďalšiu podporu, bude schopný pokračovať v aktivitách organizácie The Rock počas ďalších rokov a ako mladý vedúci si bude môcť týmto spôsobom naplňovať svoj potenciál.

Sophie (11) sa prvýkrát stala členkou organizácie The Rock prostredníctvom našej komunitnej kaviarne – prišla s celou svojou rodinou – oceňujúc príjemnú atmosféru a dostupné jedlo. Odvtedy sa stala kľúčovou súčasťou práce s mládežou v organizácii The Rock, kde sa zúčastňuje na jednom z našich projektov týkajúcich sa prestupu zo základnej na strednú školu, rozvíjajúc si sebavedomie a skupinové zručnosti. V súčasnosti je kľúčovým advokátom pre mladých ľudí v komunite – pomáha plánovať podujatia mladých ľudí a podporuje iných mladých ľudí, aby si medzi sebou šírili idey zlepšenia lokálneho prostredia. Program The Rock je tiež schopný pracovať s jej mamou a ostatnými súrodencami, čím je možné zabezpečiť udržateľnú podporu.

Ocenenia

Keďže chce organizácia The Rock osláviť úspechy všetkých mladých ľudí, s ktorými pracuje, každý rok pripravuje slávnostný večer udeľovania ocenení, aby vyjadrila uznanie týmto mladým ľuďom.

Udeľujú sa dva typy ocenení:

1. **Rock ocenenie** – mladí ľudia môžu dosiahnuť bronzové, strieborné alebo zlaté ocenenie tým, že sa zúčastnia výziev na 5, 10, 20 hodín – čo zahŕňa rozvoj zručností/spolupráce/podpory ostatných.
2. **Ocenenie kvality práce** – napríklad cena pre mechanik bicyklov, kuchára roka, umelecká cena, ocenenie progresu alebo iné typy podobných ocenení.

In order to celebrate the achievement of all the young people who the Rock work with, the organisation host an awards night each year in order to recognize the successes of the young people that they work with.

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Udržujte mladých ľudí v centre a zahrňte ich do plánovania a realizácie práce s mládežou tak, aby mali pocit, že sú jej súčasťou.
- Ujasnite si priority.
- Snažte sa aktivity obmieňať – rôzne projekty spoja rôznych mladých ľudí.
- Investujte do kvalitných aktivít a kvalitnej práce s mládežou.
- Oceňujte mladých vodcov.
- Rozvíjajte rôzne spôsoby financovania tak, aby bolo možné zabezpečiť udržateľnosť projektu i v náročnejších obdobiach.
- Nechajte si dost' času na premýšľanie o komunikácii a držte sa toho.

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte Andy Macaulay mailom na hello@therock.uk.com alebo navštívte stránku: <http://www.therock.uk.com/> a Facebook: <https://www.facebook.com/therockcheltenham/>.

2.3. MLADÝ GLOUCESTERSHIRE: „ViParents“

Abstrakt:

ViParents je skupina určená pre mladých ľudí, ktorí sa stali rodičmi v mladom veku. Prostredníctvom pravidelných stretnutí môžu účastníci projektu získať podporu od iných mladých ľudí v podobných situáciách a od pracovníkov s mládežou. Cez podporu a praktickú pomoc pracovníkov s mládežou sú mladí ľudia nasmerovaní smerom k špecializovanej pomoci a radám, ktoré im pomôžu byť kompetentnými rodičmi a dostanú príležitosť sa rozvíjať a naplniť svoj vlastný život.

O ORGANIZÁCI

Organizácia Mladý Gloucestershire (Young Gloucestershire - YG) bola založená v roku 1989 a odvtedy narastá a rozvíja sa. Jej víziou je poskytnúť mladým ľuďom sebavedomie, motiváciu a zručnosti zlepšiť si vlastný život. Vytvára príležitosti, ktoré vzdelávajú, informujú a inšpirujú.

Organizácia YG je tvorená množstvom aktivít/služieb, ktorých sa môžu zúčastniť mladí ľudia, napr. The Link, The Princes Trust, National Citizen Service (NCS), HITZ Rugby (pracujúci v spolupráci s Gloucestershire Rugby Club v oblasti športu), spoločné mládežnícke klubové stretnutia a rôzne tréningové príležitosti pre mladých ľudí.

Organizácia YG v súčasnosti pracuje každý rok s viac ako 1000 mladými ľuďmi.

Misia organizácie

V srdci práce organizácie YG je vášeň pre podporu mladých ľudí, ktorí čelia náročnému obdobiu, či už v rodinnom prostredí (starajú sa o člena rodiny) alebo sa snažia vysporiadať s mentálnymi zdravotnými problémami. Mladí ľudia môžu navštíviť organizáciu YG, keď potrebujú pomoc, keďže prostredníctvom jej služby nájdu niekoho, na koho sa môžu spoľahnúť. Takto získajú praktickú podporu pre rozvoj svojho sebavedomia a môžu si nájsť zamestnanie, školu alebo školenie.

Princípy práce s mládežou

Pracovníci organizácie pracujú na tom, aby udržali kontakty so širokou komunitou, keďže Gloucester je známy zmesou etnických skupín a náboženstiev z celého sveta. Avšak takéto spojenia môžu byť náročné, keďže niektoré komunitné skupiny sú viac otvorené komunikovať s ostatnými, čo závisí od ich názoru na rôzne hodnoty (napr. tehotenstvo v skorom veku), príp. od veku.

Faktom ale je, že veľa mladých ľudí má pocit, že nie sú v spoločnosti akceptovaní tak, ako by mali byť a možno i vnímaní v negatívnom svetle, najmä, ak sa stanú rodičmi v mladom veku. Tí, ktorí sa zúčastňujú stretnutí v skupine, chcú získať pozitívne skúsenosti, klíma v skupine býva otvorená, úprimná a privíta každého, keďže sami nechcú opätovne zažiť skúsenosť, ktorú pociťujú v širšej spoločnosti.

Keďže mladí ľudia, ktorí sa zúčastňujú stretnutí, hľadajú neposudzujúce prostredie zabezpečené pracovníkmi s mládežou, v prípade, že pociťujú správanie, ktoré je proti hodnotám inklúzie, rozpútajú diskusiu a postavajú túto skutočnosť ako výzvu.

Manažment organizácie

„Mladý Gloucestershire” má 8 stálych pracovníkov, 23 externých pracovníkov, plus študentov a dobrovoľníkov. Pracovníci majú absolvované rôzne vzdelanie, ale medzi sa vždy pohybujú kvalifikovaní pracovníci s mládežou. Tí, ktorí realizujú prácu s mladými ľuďmi, musia demonštrovať zručnosti, ktoré sú vyžadované pre takúto prácu a sú im tiež ponúkané rôzne školenia pre vlastný rozvoj.

Financovanie

„Mladý Gloucestershire” disponuje rôznymi zdrojmi financovania v závislosti od samotných projektov: dary, granty a dohody v rámci služieb s lokálnymi a národnými organizáciami.

O PROJEKTE - VIPARENTS

Ľudia v organizácii „Mladý Gloucestershire” si uvedomili, že mladé matky, otcovia, budúci rodičia a ich deti do 5 rokov môžu zažívať veľmi náročné výzvy, a vyžadujú si ďalšiu pomoc, podporu a rady. Tak sa rozhodla založiť tento projekt - skupinu ViParents, ktorá vznikla pre mladých ľudí, ktorí sa stali rodičmi v mladom veku.

Misia projektu

Skupina ViParents je o poskytnutí priestoru mladým ľuďom, kde sa môžu stretávať a rozprávať s inými mladými rodičmi, deliť sa o vlastné príbehy, získavať nových priateľov a poskytnúť svojim deťom priestor na hranie.

Cieľom je podporovať mladých rodičov, aby dosiahli svoj plný potenciál, aby mali prístup k službám, ktoré naplnia ich rodinné potreby a mohli plánovať pozitívnu

budúcnosť pre seba a svoju rodinu. Taktiež sa tu môžu stretnúť s výzvami voči ich vlastným stereotypom, ktoré sa u mladých ľudí v minoritných skupinách často vyskytuje, a preto sa tým snaží poukázať na pozitívnu stránku mladých ľudí aj prostredníctvom rôznych článkov v novinách, na sociálnych sieťach, v rádiu a na charitatívnych podujatiach.

Základné informácie o projekte

Projekt ViParents sa realizuje v centre The Link. The Link sa zmenil z obchodu na útulné prostredie s pohodlnými sedačkami, stolmi, počítačmi s prístupom na internet, informáciami o zamestnaní a množstvom čaju zadarmo, kde sa človek môže zastaviť. Mladí ľudia majú možnosť zavolať a zastaviť sa pri pracovníkoch s mládežou a zúčastniť sa aktivít, či dostať podporu, ktorú potrebujú.

The Link je schopný poskytnúť podporu od pondelka do piatku mladým ľuďom vo veku od 16 do 25 rokov. Služby sú zamerané najmä na pomoc tým, ktorí sú nezamestnaní, nie sú vo vzdelávacom procese (tzv. NEET not employed, educated or trained), ale samozrejme vedia pomáhať aj ostatným mladým ľuďom. Vedia, že existuje množstvo dôvodov, prečo títo mladí ľudia nepracujú alebo neštudujú, a preto sa snažia spolu s nimi zistiť, aké sú hlavné prekážky dosiahnutia ich vlastných kariérnych cieľov.

Keď mladí ľudia prvýkrát zavolajú do centra The Link, stretnú sa s priateľským tímom pracovníkov, ktorí im ponúkne priestor na porozprávanie sa o tom, čo by chceli dosiahnuť. Spolu s tímom mladých pracovníkov sa pokúsia si stanoviť ciele a úlohy a tým sa im snaží pomôcť ich uskutočniť.

Taktiež dostanú možnosť stretnúť sa s ľuďmi z iných organizácií, s ktorými The Link spolupracuje. Môžu to byť miestni poskytovatelia ubytovania, školy, poskytovatelia vzdelávacích kurzov, poradcovia v oblasti prevencie drog a alkoholu.

Skúsenosť mladého človeka, ktorý využil služby centra The Link:

H., vo veku 12 rokov, bol umiestnený do zariadenia starostlivosti mesta pre mladých chlapcov kvôli svojmu problému s agresiou a dlhodobej matkinej choroby. Bol umiestnený na 2 roky predtým, ako sa presťahoval do miestnej školy, aby ukončil stredné vzdelanie.

Ked' H. ukončil vzdelanie vo veku 16 rokov, presťahoval sa späť do Gloucesteru so svojím otcom, kde žil jeden rok. Vzťah s otcom sa rozpadol potom, čo bol H. účastníkom domáceho násillia.

H. sa prvýkrát stretol s centrom The Link v roku 2014, vošiel dovnútra, aby získal podporu v ubytovaní, keďže sa zaradil ako bezdomovec s tým, že žil striedavo u priateľky a kamaráta. Pracovníci s mládežou mu zabezpečili náhradné ubytovanie v Gloucestershire Nočná zastávka a následne bol ubytovaný v gloucesterskom Centre. Základné potreby pre H. zabezpečili pracovníci centra, mal nedostatok jedla a vlastného príjmu. Pracovníci centra mu pomohli so žiadosťou o poberanie dávok a poskytli mu prvé stravné lístky, aby zvládol počiatočnú krízu. H. sa ubytoval v sociálnom byte a zúčastňoval sa aktivít v centre The Link najmenej dvakrát týždenne, aby si mohol hľadať prácu, posielat' žiadosti. Pripravoval sa na zamestnanie a hľadal podporu aj v iných oblastiach života.

Podpora H. si vyžadovala aktívnu prácu tímu v centre The Link, ktorí ho tiež odporučili do dvojťždňového programu Mladý Gloucestershire - STEP Program, ktorý mu pomohol a pripravil na pracovný pohovor. Taktiež sa zúčastnil ďalších interných kurzov o zdravom životnom štýle. H. mal nedoplatky za sociálny byt, ale aktívne vyhľadal pomoc tímu v centre The Link. Bol mu určený platobný plán a keď ho splnil, odsťahoval sa zo sociálneho bytu, presťahoval sa späť k matke a mladšej sestre do rodinného domu.

V januári 2015 sa H. uchádzal o prax v oblasti starostlivosti, uspel a jeho žiadosť bola akceptovaná. Celý tím bol príjemne prekvapený jeho vystupovaním a ponúkli mu prácu na plný úväzok v domove sociálnych služieb.

H. prešiel dlhú cestu po náročnom začiatku v živote a pracoval tvrdo na tom, aby dosiahol svoj cieľ a mohol pracovať v oblasti starostlivosti o iných. Občas sa ešte objaví v centre The Link, aby sa s pracovníkmi porozprával, ako napreduje, a prejavuje nadšenie a motiváciu pre ním vybranú kariéru.

Obsah projektu

Projekt ViParents zahŕňa tak matky ako aj otcov, ktorí sa ho môžu zúčastniť so svojimi deťmi alebo aj bez nich. Skupina je otvorená pre vekovú kategóriu 14-25 rokov. Skupina sa stretáva každý štvrtok o 12:30 v centre The Link. Pravidelná veľkosť skupiny je 4-6 ľudí každý týždeň, ak rátame tých, čo sa zúčastnia sedenia skupiny, aj keď registrovaných členov je 30.

the link
information - advice - guidance

yg
young people's group

ViParents

A group for 14-25 year old mums, dads, expecting parents & their children under 5.
Running on Thursday's 12:30pm - 2pm

April	May
7th April Relaxation Techniques: Being Mindful	5th May Positive Relationships: Separated Parents
14th April Sleep Techniques: Relax Your Mind	12th May GDASS: Visit From Claire
21st April Managing Worries: Effective Strategies	19th May Mental Health Awareness Week
28th April Trip! The Play Farm: Soft Play - Cheltenham	26th May Advice: Finance, Court & Communication

#yginpire

Day: Thursday's
Time: 12:30pm - 2pm
Where:
The Link
33 Southgate Street,
Gloucester, GL1 1TP

For more information:
hello@youngglos.org.uk
01452 501008

LOTTERY FUNDED

www.youngglos.org.uk T: 01452 501008 The Link, 33 Southgate Street, Gloucester, GL1 1TP

Stretnutia sú plánované na celý štvrtok vedúcim pracovníkom tímu po konzultácii s mladými rodičmi, ktorí sa môžu vyjadriť, čo by chceli v skupine zažiť a do akých aktivít by sa chceli zapojiť. Napríklad, v minulosti si rodičia žiadali stretnutia k spravovaniu financií, k zdravému stravovaniu a celkovej starostlivosti o deti. Tím pracovníkov taktiež plánuje stretnutia na základe vlastných pozorovaní, napr. k témam hier a prostredia vhodného pre deti alebo témam týkajúcich sa vytýčenia vlastných cieľov a ako tieto ciele/ambície dosiahnuť.

Mladí ľudia zo skupiny „ViParents” sa spolu zúčastnili rôznych výletov, realizovali spolu remeselné aktivity, plánovali si domáce projekty a absolvovali kurz prvej pomoci pre deti a rodičovský kurz. Existuje množstvo aktivít pre mladých ľudí, ktorých sa môžu zúčastniť alebo si môžu dať len šálku čaju a diskutovať spolu. Skupina je tiež súčasťou charitatívnych podujatí, naposledy to bola zbierka pre miestne dieťa so špecifickými fyzickými potrebami alebo zbierka pre bábätko.

Skupina je zabezpečená jedným pracovníkom na plný úväzok, ktorý nedávno získal kvalifikáciu v oblasti profesionálneho pracovníka s mládežou a jedným dobrovoľníkom, ktorý tam pracuje už 4 roky a ukončil školenie pre pracovníkov s mládežou. K dispozícii sú tam tiež iní členovia centra The Link, ak je potrebná ďalšia pracovná sila. Ďalšie školenia pre pracovníkov sú k dispozícii vždy, keď ich potrebujú.

Príklad, čo môže v centre zažiť mladý človek:

Mladí ľudia, ktorí v mladom veku čakajú dieťa, sú navštívení doktorom a pôrodnými asistentkami a v závislosti od veku aj pracovníkom s mládežou. Všetci títo profesionáli poskytnú mladým ľuďom informácie o programe ViParents. Mladý človek sa následne môže rozhodnúť, či bude kontaktovať priamo pracovníka s mládežou alebo chce, aby ho pracovníci navštívili doma. Od toho momentu je mladý človek podporovaný počas tehotenstva či už sám navštevuje skupinu alebo len komunikuje s pracovníkom. Komunikovať môže telefonicky, textovo, cez sociálne médiá alebo navštíviť centrum The Link. Pracovníci môžu podporovať rodičov v získaní vybavenia pre matky a deti a budúci rodičia môžu byť tiež zapísaní do skupiny „Nové začiatky“, čo je skupina mladých rodičov vedená v partnerstve s YG, Barnardo's, či Gloucestershire NHS dule. Toto umožní mladému človeku získať kontakt na rôznych odborníkov, s ktorými by sa mali možnosť podľa výberu neskôr stretávať a podporí to ich sebavedomie pred príchodom ich bábätka na svet. Keď sa dieťa narodí a rodina si zvykne na svoj nový režim, mladí ľudia sú oslovení skupinou ViParents, kde sa môžu stretnúť s ostatnými rodičmi a môžu sa začať socializovať. Od tohto momentu je pomoc závislá od potrieb samotnej rodiny, pracovníci sa snažia ku každej rodine pristupovať individuálne, pričom zohľadňujú ich vlastné potreby ako bývanie, pracovné benefity a neskorší návrat do práce alebo vzdelávanie, prípadne iné aktivity súvisiace s ich situáciou.

Financovanie projektu

Program ViParents ako súčasť centra The Link je v súčasnosti financovaný cez rôzne granty v programe Big Lottery, Great Britain. Financovanie je v súčasnosti vo svojom záverečnom roku z trojročného obdobia, ale plánuje sa pokračovanie a pracovníci sú pripravení požiadať o ďalšie finančné zdroje, aby program mohol pokračovať.

Program ViParents a organizácia Mladý Gloucestershire sú na seba v súčasnosti hrdí, keďže nedávno prijali výzvu zapojiť sa do dvoch charitatívnych projektov na získanie finančných prostriedkov pre svoju činnosť.

Nápad prijať túto úlohu vznikol počas diskusií pri stretnutiach skupiny, ktoré sa konali každý týždeň, kde mladí rodičia zistili, že mnohých z nich podporila miestna charitatívna organizácia SCOO-B-DOO, špeciálne oddelenie starostlivosti o novorodencov v nemocnici Gloucester Royal, a cítili, že je vhodné nielen prijať túto podporu, ale i pokúsiť sa ju opätovať a poďakovať. Mladí rodičia navrhli veľa spôsobov, ako by to mohli urobiť. V konečnom dôsledku vedeli, že podujatie musí zahŕňať aj dospelých aj deti, a tak vznikol nápad zorganizovať posedenie pri rannej káve, tombolu a detskú diskotéku.

Keď bolo všetko naplánované, začala náročná práca, navrhovanie a výroba tombolových lístkov, kontaktovanie miestnych podnikateľov v súvislosti s cenami, ktoré by mohli poskytnúť (k dispozícii dali napr. 50 koláčov) a zaistenie diskotéky ako i návštevy malej morskej víly.

Mladí rodičia pracovali neúnavne, aby sa podujatie vydarilo. Samotné podujatie bolo nakoniec veľmi úspešné, zúčastnilo sa ho množstvo ľudí, vrátane partnerských organizácií a samozrejme množstva detí. Všetky koláče sa zjedli, tancovalo sa, ceny z tomboly boli rozdané a čo je najdôležitejšie, vybrali sa peniaze na charitatívne účely, spolu 332,13 libier.

Partnerstvá

Výsledkom projektu práce so zraniteľnými mladými ľuďmi a s ľuďmi, ktorí potrebujú podporu YG a centra The Link, je i práca s množstvom partnerov v regióne Gloucestershire, ktoré môžu byť pre členov programu ViParents užitočné.

Program ViParents špecificky pracuje s dulami, rodinami, detskými centrami, školskými sestrami a ďalšími poskytovateľmi služieb v oblasti starostlivosti o rodiny.

Bariéry a prekážky

Najväčšia výzva pre pracovníkov programu ViParents je v oblasti propagácie a šírenia informácií. Tehotné ženy do 18 rokov sa automaticky stretávajú najprv s dulami, detskými centrami a službami pre podporu mládeže a nie vždy sa dostanú do tejto skupiny. Iní poskytovatelia služieb chcú informácie o mladých ľuďoch, s ktorými program ViParents pracuje, ale nepodávajú informácie späť.

Zaangažovanie mladých ľudí môže bývať náročné, keďže je pre nich ťažké byť posudzovaní inými ľuďmi. Identifikovanie mladých ľudí je taktiež výzvou a vyžaduje si veľmi silné vzťahy s odborníkmi. Vedúci pracovník vytvoril vzťahy a navštevuje mladých ľudí aj u nich doma, aby im ponúkol služby, ktoré poskytuje centrum.

Výstupy projektu a účasť mladých ľudí

Keď mladá žena otehotnela v 17 rokoch, mala pocit, že sklamala svojich priateľov a rodinu. Toto je jej príbeh a príbeh o tom, ako našla silu začať znovu:

„Išla som do YG centra len náhodou. Pôvodne som chcela upraviť svoj pracovný životopis (CV). Bola som skutočne plachá a nedôverčivá, takže keď som vošla do centra The Link, nebola som pripravená na také milé privítanie, ktoré sa mi dostalo.

Otehotnieť v tak mladom veku bol pre mňa a moju rodinu šok. Ale potom, čo sa narodil môj syn, samozrejme každý ho miloval, ja som mala pocit, že som každého sklamala a trpela som popôrodnou depresiou.

Pracovníci centra boli úžasní – skutočne ma počúvali a podporovali ma. Stala som sa pravidelným členom skupiny Mladí rodičia a taktiež mentorom v tejto skupine. Spolu mi všetci pomohli dostať sa na kurz Práca s deťmi a mládežou. Súčasťou toho bolo, že som si našla miesto v materskej škole. Bola som na seba pyšná, že som to dokázala, pretože predtým ako som prišla do centra, som mala veľké zábrany rozprávať sa s ľuďmi najmä s odborníkmi a ľuďmi v oblekoch.

Taktiež som sa presťahovala do vlastného bytu s mojím synom, je to skvelé mať vlastné bývanie. YG mi pomohlo dostať sa ku grantom, aby som si mohla zariadiť byt a aby som si mohla usporiadať svoje financie. Páči sa mi, že YG to nerobili za mňa, ale len ma nasmerovali, keď som prejavila záujem.

Môj život sa naozaj usporiadal. Som skutočne pyšná na seba, čo som dokázala v poslednom roku a teším sa na budúcnosť. Teším sa na prácu, ktorá nenarušuje starostlivosť o môjho syna a moje vlastné ambície pracovať s deťmi. Je skvelé vedieť, že môžem ísť do centra kedykoľvek potrebujem pomoc. Naozaj oceňujem stálu podporu, ktorú mi centrum poskytuje.”

Výsledky týchto mladých ľudí sa veľmi rôznia a závisia od jednotlivcov. Môžu sa vzťahovať na nich samotných, na podporu ich sebavedomia, môžu sa stať dobrovoľníkmi, dostať sa do kurzov a zamestnania. Môžu byť vytýčené i menšie ciele, napríklad sa spoznať s pracovníkmi, inými mladými rodičmi a vedieť o službách, ktoré centrum ponúka. Pre väčšinu mladých ľudí je samotné získané sebavedomie hlavným aspektom.

Ako si skupina vytvára väzby a dôveru medzi sebou, umožňuje to pracovníkom prejsť do úzadia a nechať mladých ľudí, aby si viedli skupinu sami.

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Stretnite sa s mladými ľuďmi kdekoľvek.
- Podporte mladých ľudí smerom vpred vtedy, keď sú pripravení (dostaňte ich mimo komfortnej zóny).
- Oslavujte maličkosti.
- Buďte úprimní k mladým ľuďom – budú vedieť, keď nebudete.
- Táto práca je výzvou a je potrebné byť flexibilným (naučte sa akceptovať „nie“ od mladých ľudí, ktorí ešte nie sú pripravení) a nevzdávajte sa.
- Táto práca je i veľmi obohacujúca, najmä ak vidíte na mladých ľuďoch určitý progres.
- Je dôležité reagovať na špecifické potreby mladých ľudí/detí.
- Je potrebné, aby pracovníci programu ViParents mali dobré pracovné vzťahy a aby tak celá skupina poskytla ostatným ďalšiu podporu.

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte Alicia Chance mailom na: **Alicia.Chance@youngglos.org.uk** alebo navštívte centrum The Link na: Southgate Street 33, Gloucester.

3. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE ZO SLOVENSKA

3.1. NADÁCIA KRAJINA HARMÓNIE

Abstrakt:

Nadácia Krajina harmónie je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje problematike inklúzie rozličnými spôsobmi. Organizácia sa snaží o inklúziu prostredníctvom rôznych aktivít, ako napríklad každodenné poobedné klubové stretnutia, kde sa mladí ľudia so zmiešanými schopnosťami venujú umeniu, športu, záujmom, spolu debatujú, varia a majú zábavu. Taktiež organizuje výlety, pobytové podujatia, festivaly a ďalšie aktivity, ktoré napomáhajú získavaniu nezávislosti, budovaniu sebadôvery, spolupráce a priateľstiev medzi (mladými) ľuďmi s postihnutím a bez postihnutia. Ročne sa jej aktivít zúčastňujú stovky ľudí. Nadácia Krajina harmónie a jej riaditeľka získali za svoju prácu uznanie v podobe viacerých národných ocenení. Organizácia je finančne a materiálne podporovaná z viacerých zdrojov.

O ORGANIZÁCI

Nadácia Krajina harmónie je mimovládna organizácia, ktorá bola založená v roku 1995 v Žiline (meste nachádzajúcom sa v severnej časti Stredného Slovenska). Na začiatku príbehu nadácie, Soňa Holúbková, zakladateľka organizácie, pracovala ako riaditeľka v zariadení pre deti s postihnutím v Žiline. Keďže v tom čase vedela relatívne málo o živote a špecifických potrebách ľudí s postihnutím, rozhodla sa zistiť viac. Preto sa začala rozprávať s rodičmi detí s postihnutím aj samotnými deťmi, aby zistila viac o ich záujmoch, potrebách a tak mohla identifikovať potenciál pre ich ďalší rozvoj a učenie. Veľmi skoro si uvedomila, že deti a mladí ľudia s postihnutím, ktorí sú segregovaní od svojich rovesníkov bez postihnutia, majú oveľa menej príležitostí pre učenie ako tí, ktorí sú integrovaní medzi rovesníkov bez postihnutia. Nadobudnuté vedomosti a skúsenosti ju motivovali k založeniu novej organizácie, ktorá by uplatňovala nové prístupy v práci s ľuďmi s postihnutím, ktorú nazvala "Nadácia Krajina harmónie".

Poslanie organizácie

Poslaním organizácie je jednoducho "INKLÚZIA". V súčasnosti Nadácia Krajina harmónie organizuje festivaly, sympóziá, prednášky, semináre, tvorivé workshopy, klubové večery, súťaže a stretnutia ľudí s mentálnym, zmyslovým, emocionálnym, psychickým a fyzickým postihnutím.

Taktiež podporuje tých, ktorí žijú a pracujú s postihnutím, ako aj spoločnosť vo všeobecnosti. Jej hlavným poslaním nie je priama starostlivosť o ľudí s postihnutím, ale spájanie ľudí s postihnutím a bez postihnutia, takže ich spolunažívanie je vnímané ako vzájomne prínosné a harmonické. Organizácia a ľudia v nej veria, že ich aktivity vedú k harmónii medzi ľuďmi, sveta okolo nás a v nás a privádzajú ľudí bližšie k dobru, kráse,

pravde, láske, radosti, poznaniu, slobode, tolerancii a rešpektu k životu. Organizuje sociálne a kultúrne aktivity, poskytuje podporované služby pre ľudí s postihnutím, ktoré povzbudzujú ich integráciu do komunity. Zároveň pozitívne formujú postoje komunity voči ľuďom s postihnutím.

Organizácia primárne pracuje s dvomi základnými cieľovými skupinami - **mladými**

ľuďmi s postihnutím a bez postihnutia. Typickým pojmom používaným na označenie tohto prístupu je práca so skupinami so zmiešanými schopnosťami. V súčasnosti sa v organizácii nachádza približne 20 mladých ľudí s postihnutím. Počet mladých ľudí bez postihnutia je medzi 30 až 50 (v závislosti od typu aktivity). Organizácia cielene nevyhľadáva mladých ľudí s postihnutím - je veľmi dobre zakorenená v komunite, takže mladí ľudia a ich rodiny ich poznajú a prichádzajú do nej a na jej aktivity sami. Organizácia cielene oslovuje mladých ľudí bez postihnutia a pozýva ich pridať sa do jej aktivít, zvlášť na stredných školách. Počas 25 rokov existencie organizácie sa v nej vystriedalo približne 3000 - 4000 mladých ľudí. Sekundárnou cieľovou skupinou organizácie sú rodičia mladých ľudí s postihnutím a spoločnosť vo všeobecnosti.

Princípy v práci s mládežou

- Všetci ľudia sú si rovní.
- Každý je prospešný - je nielen konzumentom aktivít, ale má niečo vzájomne obohacujúce, čo môže zdieľať s inými.
- Je dôležité hovoriť tak, aby tomu rozumel každý.
- Hľadáme príležitosti v každodennom živote.
- Siet'ujeme sa a spolupracujeme s inými organizáciami a iniciatívami.

Manažment organizácie

V súčasnosti v organizácii pracujú dvaja zamestnanci (programaoví pracovníci), pričom jeden z nich pracuje na polovičný úväzok. Ich vzdelanie je z oblasti pomáhajúcich profesií. Do pravidelných aktivít organizácie sa zapája približne 10 mladých dobrovoľníkov.

Organizácia v spolupráci s mestom Žilina založila Agentúru podporných služieb ako samostatnú organizáciu, avšak pracujúcu v úzkej spolupráci s Nadáciou Krajina harmónie - zdieľajúc spoločné priestory a niektorých zamestnancov. Má dvoch aktívnych sociálnych pracovníkov - jeden pracuje na polovičný úväzok a zakladateľka nadácie pracuje na polovičný úväzok ako riaditeľka agentúry.

Financovanie

Organizácia je financovaná z viacerých zdrojov, pričom základným prvkom sú vlastné fundraisingové aktivity. Nadácia (vďaka aktívnemu prístupu a úspešným podujatiam a aktivitám) dokáže ročne osloviť množstvo malých sponzorov, medzi ktorých patrí veľa lekárov, ale aj väčšie firmy. Financovanie je taktiež zabezpečené cez rozličné nadácie, štátnu podporu a dotácie, európske a medzinárodné granty a inštitúcie, dotačné schémy miestnej a regionálnej samosprávy a cez asignáciu 2% dane z príjmu fyzických a právnických osôb. Organizácia je podporovaná aj formou materiálnej pomoci alebo služieb zdarma či spolupodieľania sa na organizovaní podujatí a aktivít.

O PROGRAME

Nadácia Krajina harmónie naplňa svoje poslanie prostredníctvom rozličných aktivít. Základom sú každodenné poobedné aktivity, ktoré zahŕňajú mladých ľudí s postihnutím a bez postihnutia. Tieto aktivity sú založené na princípe neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, rovesníckych skupín, skupinových aktivitách, voľnočasových a záujmových aktivitách, otvorených klubových aktivitách so zaangažovaním dobrovoľníkov, ktorí vedú tieto aktivity na základe svojich záujmov a zručností. Tieto aktivity dopĺňa množstvo iných, ktoré nie sú pravidelné, avšak sú pevnou súčasťou ponuky organizácie počas roka. Niektoré z aktivít sú predovšetkým pre komunitu mladých ľudí ako víkendové výlety alebo letné tábory, iné sú otvorené širokej verejnosti ako napríklad festivaly.

"Nie je umením niečo zrealizovať, ale umením je to udržiavať. To je to, o čo sa u nás snažíme s mladými ľuďmi."

Pravidelné týždenné aktivity na rozvoj zručností

Každý deň v týždni je venovaný špecifickým aktivitám na základe rozvrhu vytvoreného na začiatku roka vychádzajúceho zo záujmov mladých ľudí a dobrovoľníkov:

- **Pondelok:** Klub dlhá cesta - stretnutie mladých ľudí v skupine so zmiešanými schopnosťami je miestom diskusie, vzájomného spoznávania sa, objavovania nových myšlienok a zdieľania informácií. Hlavným cieľom je byť spolu a príjemne stráviť čas.
- **Utorok:** tvorivé a divadelné aktivity.
- **Streda:** varenie, počítače, stretnutia s hudbou.
- **Štvrtok:** tanečný klub, angličtina, lezenie na umelej stene.
- **Piatok:** lukostreľba, žonglovanie, filmový klub.
- **Sobota:** plávanie, turistika, splav.
- **Nedeľa:** futbalové zápasy.

ChalupArt

Víkendové pobyty v horách - čo najďalej od civilizácie, organizované raz za mesiac pre skupiny mladých ľudí s postihnutím a bez postihnutia. Sú miestom pre hry, tvorenie, varenie a učenie sa žiť spoločne. Tým sa rozvíjajú životné zručnosti mladých ľudí, formujú záujmy, podporuje komunikácia a posilňuje vzájomná podpora.

Letná Krajina harmónie

Pobytové podujatie - letný tábor pri mori v Chorvátsku, ktorý okrem rehabilitačnej funkcie slúži na upevnenie priateľstiev a vzťahov medzi mladými ľuďmi.

Komunitný festival Inter Nos (Medzi nami)

Festival je oslavou rôznorodosti, jeho cieľom je vyzdvihnúť silné stránky všetkých ľudí, podporovať vzájomné porozumenie medzi ľuďmi bez ohľadu na odlišnosti (výška, váha, farba vlasov, postihnutie alebo veľkosť bankového konta). Veselou formou sa snaží pripomenúť, že všetci tvoríme komunitu a len spolu dokážeme oceniť rôznorodosť. Tento medzinárodný festival ponúka množstvo rozličných workshopov, aktivít a predstavení ľudí s postihnutím a bez postihnutia. Obyvatelia a návštevníci mesta majú príležitosť vyskúšať si, aký je život ľudí s rozličným druhom postihnutia,

stretnúť sa s výzvami, s ktorými sa každý deň potýkajú ľudia s postihnutím, a tak budovať povedomie o ich špecifických potrebách.

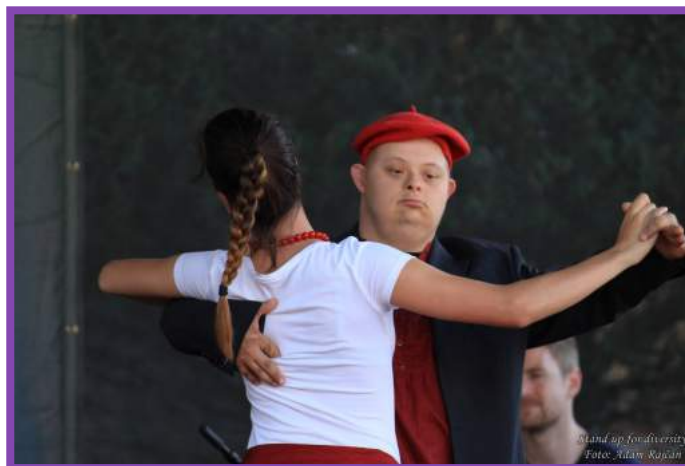
Festival Jašidielňa (1990 - 2014))

Festival tvorivosti a fantázie, ktorý Nadácia Krajina harmónie organizovala každý rok počas obdobia 20 rokov. Ročne sa na ňom zúčastňovalo viac než 200 účastníkov z rozličných európskych krajín a viac ako 200 dobrovoľníkov zo stredných škôl v meste Žilina. V súčasnosti ho nahradil festival Inter Nos. Počas festivalu sa účastníci mohli zapojiť do rozličných kreatívnych workshopov, divadelných predstavení, výstav, koncertov, tancov a hier.

"Keď som začala, stretávali sme sa iba s ľuďmi s postihnutím, čo bolo smutné. Museli sme vymyslieť niečo, čo by zmenilo stereotypy. Chceli sme byť videní na uliciach a tiež ukázať, že sa vieme zabávať a tancovať napriek našim (ne)schopnostiam." (teraz.sk, 2014).

Aktivity v rámci Programu Erasmus a Mládež v akcii:

Nadácia realizuje mládežnícke výmeny, Európsku dobrovoľnícku službu ako hostujúca a vysielajúca organizácia, zvlášť sa sústreďuje na aktivity skupín ľudí so zmiešanými schopnosťami a povzbudzuje k účasti na programe a aktivitách mladých ľudí s postihnutím.

Projekt Podporovaného bývania

Vytvorenie príležitosti pre podporované bývanie ľudí s postihnutím sa zameriava na rozvoj ich autonómie a integrácie do nezávislého bývania, práce a voľnočasových aktivít. Táto služba je poskytovaná prostredníctvom samostatnej organizácie s názvom Agentúra podporných služieb, ktorej spoluzakladateľom je Nadácia Krajina harmónie.

Slávnosť svetiel

Predvianočné stretnutie ľudí z nadácie, podporovateľov, spolupracujúcich umelcov, donorov a novinárov. Slúži ako priestor pre reflexiu a zhodnotenie uplynulého roka. Jeho súčasťou je udeľovanie ceny Forresta Gumpa. Táto cena je udeľovaná ľuďom s postihnutím, ktorí v poslednom roku spravili významný posun vo svojom živote, ako aj ľuďom, ktorí pomohli človeku s postihnutím na ich ceste začlenenia sa do spoločnosti, a najlepším sponzorom. Cena Tracyho tigra je zas venovaná umelcom, ktorí v uplynulom roku najviac pomáhali nadácii a ľuďom s postihnutím.

Bariéry a prekážky

Ľudia sa často boja interakcie s ľuďmi s postihnutím. Zistili sme, že je tomu tak ani nie kvôli predsudkom, ale z dôvodu nedostatku vzájomného kontaktu a skúseností. Preto je na nás, aby sme boli proaktívnymi, no zároveň je dôležité nemať na začiatku príliš veľké očakávania. Malé kontakty tu a tam, spoločné aktivity môžu postupne viesť k väčšej spolupráci a silnejším vzťahom. Základom pre prelomenie ľadov sú spoločné aktivity. A ak sa vám do nich podarí zakomponovať zábavu, všetko pôjde jednoduchšie.

Jedným z najčastejších problémov, s ktorým sa stretávajú deti a mladí ľudia s postihnutím, je prílišný ochranársky prístup ich rodičov. V úprimnej snahe zabezpečiť to najlepšie pre svoje deti si rodičia často neuvedomujú plný potenciál, ktorý ich deti

majú, čo môže viesť k ich nedostatočnému vývinu. Táto skutočnosť môže byť premenená do silného zážitku. Preto nadácia pozýva rodičov do aktivít, v ktorých môžu byť svedkami znovuzrodenia svojich detí - zo závislosti do primeranej autonómie:

"Rodičia prichádzajú a okamžite začnú zaväzovať šnúrky na topánkach svojim deťom..., zatiaľ čo my chceme, aby boli nezávislé. A títo rodičia okolo nich stále poskakujú. Preto sme ich naučili: kedykoľvek k nám prídete, dajte si ruky do vreciek a sledujte, čoho všetkého je vaše dieťa schopné... Nemusíte vidieť vaše dieťa cez postihnutie. Snívali ste o tom, čo všetko vaše dieťa dokáže, a vaše dieťa má predispozície, ktoré môže uplatniť, takže môžete začať snívať spoločne."

Je dôležité venovať zvláštnu pozornosť správnejmu spôsobu komunikácie s ľuďmi s postihnutím. Všetci ľudia chcú, aby druhí s nimi komunikovali rovnako a s rešpektom. Inak sa môže stať, že vás budú buď ignorovať alebo sa úplne podvoliť, pričom väčšinou využijú aj manipuláciu, aby za nich druhí robili veci, ktoré by zvládli spraviť aj sami. Žiadny z týchto prístupov a správania sa nie je dobrý.

V našej práci sme sa naučili, že ak pracujete so skupinou ľudí so zmiešanými potrebami vo svojich vlastných priestoroch, je potrebné si dať pozor, aby ste v nich nekoncentrovali všetky svoje aktivity. Nezabudnite vytvoriť a budovať spojenia so širšou komunitou - s obyvateľmi a inými organizáciami a inštitúciami. Ak si toho nie ste vedomí, môžete poľahky vytvárať segregáciu v intenciách vašej vlastnej inštitúcie a priestorov. Inklúzia si vyžaduje otvorenosť.

Výsledky programu a participácia mladých ľudí

Anton, klient s mentálnym postihnutím: "Vďaka nadácii som získal veľa. Predovšetkým tu mám veľa priateľov, vrátane dobrovoľníkov. Začal som žiť "normálny" život. Pomohli mi, takže môžem bývať vo svojom vlastnom byte. Tiež mi pomohli s darovaným nábytkom. Nadácia mi pomohla byť nezávislým a tiež pre mňa vytvorila prácu. Je pre mňa veľmi dôležité, že môžem pracovať a dostávať mzdu za svoju prácu. Nadácia mi tiež umožnila cestovať po svete - bol som v Belgicku, Škótsku, Nemecku, Švajčiarsku. A každé leto s nimi chodím do Chorvátska. Inak by som bol sám a na futbalových štadiónoch. Môj život by bol veľmi smutný."

Agnes, klientka s mentálnym postihnutím: "V nadácii mám veľa priateľov. Navštevujem jej aktivity a chodím s nimi na víkendové výlety. Vždy je tam niekto, s kým sa môžem rozprávať, mám príležitosť sa zabaviť spolu s ostatnými a tiež som sa tam veľa naučila. Taktiež mám možnosť cestovať. Inak by som bola osamelá. Pretože nemám nikoho iného vo svojom živote."

Ocenenia

Nadácia Krajina harmónie ako aj jej riaditeľka Soňa Holúbková boli za svoju prácu ocenené viacerými prestížnymi národnými cenami ako napríklad Cena Most 2015, Cena Nadácia Orange 2013 a Slovenka roka 2013.

TIPY A TRIKY PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Zmeny sa nedejú cez noc - to platí, aj keď ide o inklúziu. Je to dlhá cesta, počas ktorej musíte ľudí na ňu pripraviť. Je dôležité byť trpezlivý, ale zároveň nestrácať z dohľadu víziu a ciele, o ktoré sa usilujete a postupne, krok za krokom ich naplňovať.
- Podporovať inklúziu nie je ľahké a nejedná sa o jeden špecifický spôsob ako to robiť. Preto je dôležité byť pripravený aj na zlyhania - je možné sa z nich veľa naučiť. Netreba sa nechať znechutiť pri neúspechoch. Je potrebné vidieť tieto skúsenosti ako príležitosť pre osobný rast a učiť sa, ako robiť veci lepšie, inak.
- Ak trávite viac času organizovaním aktivít než v priamom kontakte s ľuďmi, s ktorými pracujete, je potrebné prehodnotiť ich prínos k celkovému poslaniu a cieľom vašej organizácie, ako aj pozrieť sa na to, či vám tieto aktivity stále prinášajú osobné naplnenie a radosť. Buďte flexibilní a nebojte sa skončiť aj s úspešným projektom a poobzerajte sa po lepších možnostiach.
- Myslieť to s inklúziou vážne znamená, že musíme cielene vyhľadávať ľudí, ktorí majú postihnutie alebo zažívajú nerovnosť, pozvať ich medzi nás, ponúknuť im príležitosť zapojiť sa - aj v prípade, že existuje možnosť, že už sa nevrátia späť, pretože naše aktivity sa im nepáčili.
- Musíte sa sami seba opýtať - Navštívili sme špeciálne školy a triedy? Pozvali sme do našich aktivít deti a mladých ľudí s postihnutím? Aké percento ich je v našej komunite a aké percento v našej organizácii a aktivitách?
- Je v poriadku mať strach z nových vecí a ľudí. Nikto neočakáva, že budete pracovať so všetkými ľuďmi s postihnutím vo vašej komunite. Začnite s jedným, dvoma alebo niekoľkými - vyskúšajte to a postupne získavajte skúsenosti. No ten, kto to ani raz neskúsil, nemôže tvrdiť, že to s inklúziou myslí vážne.
- Pomáha, ak máte základné vedomosti o rozličných typoch postihnutia a odlišnostiach, keď sa venujete práci s mládežou. Avšak každý človek má rozdielny život, rozdielne potreby, to, čo im pomáha prekonať ťažkosti, je u každého jedinečné. Preto je dôležité opýtať sa ľudí s postihnutím (alebo ich rodičov, asistentov), aké sú ich špecifické potreby a ako k nim pristupovať, aby sa cítili bezpečne a mohli sa čo najviac zapojiť do skupiny.
- Zamerajte sa na silné stránky osobnosti, zručnosti. Stavajte na tom, čo dieťa alebo mladý človek vie, môže a mohol by zvládnuť. Ak je niekto na vozíku, nebude

robiť brušáky, ale namiesto toho môžete posilňovať jeho ruky špecifickými cvičeniami - byť na vozíku neznamená automaticky, že sa nebudete venovať akejkolvek fyzickej aktivite a pod.

- Využite všetky dostupné zdroje v komunite. Nesnažte sa zabezpečovať veci, ktoré už v nej sú. Napríklad, ak by chcel niekto plávať, nerozmýšľajte o tom, ako postaviť plaváreň, ale rozmýšľajte o tom, ako zabezpečiť prístup pre vašich klientov do už existujúcej plavárne. Veď o tom je inklúzia - integrácia do "väčšinovej" spoločnosti.
- Je dôležité myslieť na to, že ľudia s postihnutím by mali byť rovnocennými partnermi vo všetkom, čo robíte - mali by byť v centre záujmu a zároveň aj najväčšími hýbateľmi toho, čo v organizácii spoločne robíte. Je dôležité nebáť sa spoločných aktivít s nimi a postupne, podľa potreby, tieto prispôbovať ich potrebám, schopnostiam atď. - väčšinou zvládnu viac, než si myslíme.
- Veľmi dôležitou zložkou práce s ľuďmi s postihnutím je humor. Je výborné, keď ľudia s postihnutím a bez postihnutia neberú seba samých príliš vážne, vedia si robiť žarty zo seba navzájom a zo situácií, ktoré spoločne zažívajú. Humor má pozitívny efekt na ľudské vzťahy, je veľmi prínosný pre inklúziu, preto sa snažte, aby boli vaše aktivity zábavné, uvoľnené a možno niekedy aj s istou dávkou recesie.

Nadáciu Krajina harmónie môžete kontaktovať na email nkh@slovanet.sk. Viac o jej aktivitách sa môžete dozvedieť na webovej stránke: <http://www.nkh.sk> a na Facebookovej stránke: <https://www.facebook.com/NadaciaKrajinaHarmonie>.

3.2. ZDRUŽENIE STORM: znižovanie rizík

Abstrakt:

Združenie STORM sa zmeriava na prevenciu rizikového správania u rozličných cieľových skupín. Jeho prístup je založený na prístupe Harm reduction, ktorý znižuje riziká následkov správania sa ľudí a na princípoch nízkoprahovosti, ktoré umožňujú prístupnosť poskytovaných služieb všetkým klientom, ktorí ich potrebujú. Organizácia manažuje päť hlavných programov: STEREO - primárna prevencia rizikového správania; CIRKUS - primárna prevencia medzi "neorganizovanými" deťmi a mladými ľuďmi; KROK VPRED - sekundárna prevencia závislostí prostredníctvom terénnej sociálnej práce u užívateľov drog a ľudí pracujúcich v sex-biznise; ZÓNA - kontaktné centrum pre ľudí užívajúcich drogy, pracujúcich v sex-biznise a ECHO - preventívne, informačné a osvetové aktivity smerované na širokú verejnosť.

O ORGANIZÁЦИИ

Združenie STORM je mimovládna organizácia založená v roku 2002. Je akreditovanou inštitúciou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorá pôsobí v dvoch regiónoch Slovenska - Trnavskom a Nitrianskom kraji. Organizácia vznikla na základe aktivít učiteľov a študentov Univerzity Konštantína filozofa v Nitre venujúcich sa oblasti zdravotníctva a sociálnej práce. Začiatky jej práce majú korene v projektoch podporovaných programami EÚ, ktoré sa venovali zavádzaniu a uplatňovaniu prístupu Harm reduction na Slovensku.

Na začiatku činnosti organizácie bol program KROK VPRED, ktorý sa zameriaval na prácu s ľuďmi, ktorí už prejavili rizikové správanie. Na základe skúseností v tomto programe, sa ľudia pracujúci v organizácii rozhodli vytvoriť preventívny program, ktorý by pracoval s klientmi ešte predtým, než samotné problémy vzniknú. Takto vznikol program CIRKUS. Poskytuje bezpečné prostredie pre komunitu mladých ľudí zo sídliska v podobe nízkoprahového (otvoreného) klubu. Postupne však bolo potrebné osloviť a zasiahnuť aj iných mladých ľudí, preto vznikol program STEREO. Prostredníctvom tohto programu začalo združenie aktivity s mladými ľuďmi na školách, kde ponúka preventívne programy. Počas svojej existencie Združenie STORM rozbehlo aj ďalšie programy, ktoré sú uvedené nižšie.

Poslanie organizácie

Poslanie a ciele organizácie sú založené na minimalizovaní užívania drog a rizikového správania, ktoré môže byť viesť k užívaniu drog alebo byť dôsledkom ich užívania. Organizácia pracuje v oblasti primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie.

Zameriava sa na tvorbu a implementovanie inštitútu prvého kontaktu. Taktiež sa zameriava na sieťovanie jednotlivcov a inštitúcií, ktoré sa zaujímajú a vykonávajú preventívnu prácu - kontaktnú, sociálnu a terénnu prácu. Organizácia pripravuje a distribuuje informačné materiály o prevencii závislostí a rizikového správania pre rozličné

cieľové skupiny. Organizácia podporuje a napomáha participácii rozličných organizácií a inštitúcií vrátane štátnej a verejnej správy, samosprávy, mimovládnych organizácií atď. zo Slovenska i zahraničia a tak sa snaží vytvárať optimálne podmienky pre realizáciu a napĺňanie svojich cieľov a programov. Hlavnými princípmi organizácie sú pragmatizmus, humanistické hodnoty, zameranie sa na znižovanie rizík, udržiavanie rovnováhy medzi nákladmi a prínosmi a na prioritu okamžitých cieľov v priamej práci s klientmi.

V jednotlivých programoch je zaangažované rozličné množstvo klientov, pričom organizácia rozlišuje medzi aktívnymi a registrovanými klientmi. Cieľovými skupinami programov sú užívatelia drog, ľudia pracujúci v sex-biznise, ľudia bez domova, deti a mladí ľudia, žiaci a študenti, rodinní príslušníci a verejnosť vo všeobecnosti. Do programu KROK VPRED je zapojených približne 1000 registrovaných užívateľov drog a ľudí pracujúcich v sex-biznise a približne 180 aktívnych klientov. V programe CIRKUS je zapojených okolo 130 - 140 individuálnych klientov, nízkoprahový (otvorený) klub denne navštívi okolo 20 klientov. Počet klientov programov ECHO a STEREO nie je presne monitorovaný, nakoľko ide o príležitostné komunitné aktivity. Organizácia nevedie detailnú štatistiku o svojich klientoch v zmysle zaznamenávania mena, priezviska, bydliska atď. vzhľadom k tomu, že jedným z jej hlavných princípov je minimalizovanie bariér pre participáciu, zvlášť, keď pracuje vo veľmi citlivých oblastiach, ktorým jej klienti čelia.

Manažment organizácie

Združenie STORM má 21 stálych členov, ktorí v ňom pracujú na základe pracovnej zmluvy alebo organizácii poskytujú služby ako živnostníci. Okrem programových pracovníkov, sú v tíme organizácie zahrnutí traja supervízori, jeden právnik a dve zdravotné sestry. Organizácia spolupracuje s externými školiteľmi v špecifických oblastiach expertízy. Polovica programových pracovníkov ukončila vzdelanie v oblasti sociálnej práce, ďalšími pracovníkmi sú profesionáli s univerzitným vzdelaním z iných oblastí. Organizácia pracuje aj s dobrovoľníkmi.

Každý nový pracovník (platený alebo dobrovoľník) musí najskôr absolvovať 60 hodín úvodného školenia, ktoré je zabezpečované prostredníctvom vlastných kapacít organizácie. Tréning pozostáva z odborných prednášok a priamej praxe. Trvá približne 6 mesiacov a venuje sa rozličným témam, napr. princípy nízkoprahovosti, úvod do sociálnych služieb, Harm reduction atď. Organizácia pre každú z tém vytvorila špecifický manuál.

Vo svojej práci organizácia spolupracuje s partnermi - predovšetkým s miestnou a regionálnou samosprávou a inými mimovládnyimi organizáciami. Organizácia je financovaná z rozličných zdrojov, zvlášť z programov/dotácií z rozličných ministerstiev, miestnej a regionálnej samosprávy a nadácií.

O PROGRAME

Združenie STORM v súčasnosti vedie päť hlavných programov: **KROK VPRED, CIRKUS, STEREO, ZÓNA a ECHO.**

KROK VPRED

Je najstarším programom organizácie, ktorý sa realizuje v mestách Nitra, Trnava a Sered'. Program sa zameriava na zlepšenie kvality verejného zdravia a znižovanie rizík (Harm reduction) s cieľom minimalizovať následky rizikového správania. Cieľovou skupinou tohto programu sú aktívni užívatelia injekčných drog a ľudia pracujúci v sex-biznise, bez toho, aby sa od nich vyžadovalo ukončenie ich rizikového správania. Program môžu využívať všetci klienti bez ohľadu na rasu, etnickú príslušnosť, náboženstvo alebo sociálny status. Klientom sú poskytované rozličné služby ako výmenné služby (výmena použitých ihl a striekačiek za nové), distribúcia sterilného materiálu, sociálne služby, právne poradenstvo, sociálna asistancia a informačný servis. Program efektívne vyplňa priestor medzi primárnou a terciárnou prevenciou. Klienti môžu prísť osobne do kontaktného centra alebo kontaktovať pracovníkov priamo v teréne, ktorí do neho chodia v dodávke - na špecifické miesto, v špecifické dni v týždni a v špecifickom čase, takže klienti vedia, kedy a kde môžu dostať služby, ktoré potrebujú.

CIRKUS

Program bol vytvorený ako reakcia na potreby obyvateľov sídliska s množstvom bytov, ale nedostatkom príležitostí pre zmysluplné aktivity pre deti a mladých ľudí v ich voľnom čase. Po prípravných prácach, ktoré trvali približne pol roka, organizácia otvorila nízkoprahový (otvorený) klub na sídlisku Klokočina. V súčasnosti centrum a samotný program fungujú v priestoroch mestského komunitného centra, v priestoroch, kde bola predtým materská škola. V tej istej budove pôsobia aj ďalšie organizácie ako materské centrum a sú tu umiestnené aj ďalšie služby ako telocvičňa a pod. Organizácia má prenajaté priestory od mesta za symbolický ročný poplatok 1 EURO.

Program sa zameriava na primárnu prevenciu sociálno-patologických javov medzi deťmi a mladými ľuďmi. Poskytuje možnosť kedykoľvek sa zastaviť v nízkoprahovom klube, zároveň však aktívne chodí medzi deti a mladých ľudí na miesta, kde sa bežne stretávajú a združujú prostredníctvom terénnej sociálnej práce v meste Nitra. Program poskytuje bezpečnú alternatívu k uliciam a k životu na ulici. Dáva mladým ľuďom možnosť objaviť nové možnosti prežívania voľného času, spoznať iné hodnoty, osvojiť si iné spôsoby komunikácie a riešenia konfliktov. Pracovníci s mládežou udržiavajú kontakt s klientmi prostredníctvom voľnočasových aktivít. Klienti sú vedení k samostatnosti, zodpovednosti a sebavedomiu prostredníctvom pozitívnych posilňujúcich a obohacujúcich aktivít. Zároveň, prostredníctvom programu sú klientom poskytované informácie a poradenstvo, pomoc s riešením kritických a stresových situácií, zvyšuje ich participáciu a rozvíja sociálne zručnosti. V rámci preventívneho programu sa pracuje aj s komunitou a širším sociálnym prostredím.

Cieľovou skupinou programu sú jednotlivci a skupiny detí a mladých ľudí vo veku 11 - 22 rokov, ktorí čelia rozličným sociálnym situáciám, vyrastajú v málo podnetnom prostredí s nedostatkom príležitostí.

"Naše sídlisko má okolo 30 000 ľudí, kde mladí ľudia nemajú čo robiť vo svojom voľnom čase... Buď sú znudení, alebo prechádzajú obdobím "tínedžerských problémov", s ktorými si nevedia poradiť, skúšajúc

rozličné veci, ktoré vnímajú ako riešenie ich situácie... Musia však zmeniť svoje správanie, naučiť sa o veciach zmýšľať inak. Na základe iných vzorov správania sa, vidia, že sú tu rozličné možnosti a príležitosti, ktoré môžu využiť. Poskytujeme i informačné poradenstvo a motivačné rozhovory. Je to dlhodobá práca. Zvlášť, keď príde na experimentovanie s drogami, vandalizmus, promiskuitu alebo extrémizmus."

Hlavné ciele a úlohy programu CIRKUS:

- pracovať s deťmi a neorganizovanou mládežou na základe nízkoprahovosti a filozofie Harm reduction (znižovania rizík/škôd);
- poskytovať kvalitné sociálne služby;
- znižovať sociálno – patologické javy páchané na cieľovej skupine a páchané ňou a tým zvyšovať bezpečie v meste (znižovať drobnú kriminalitu, vandalizmus, experimentovanie s drogami, sexuálne násilie, záškoláctvo);
- realizovať preventívne aktivity a predchádzať vzniku látkových a nelátkových závislostí;
- napomáhať klientom riešiť krízové a záťažové situácie, zvyšovať ich participáciu a rozvíjať sociálne zručnosti;
- spájať v spolupráci s Komunitným centrom komunitu a vytvárať sociálnu sieť sídliska Klokočina mesta Nitra a zapájať komunitu, rodičov, ostatné organizácie a sociálne okolie do preventívnych programov rozličného charakteru.

Prostredníctvom programu sú poskytované rozličné služby ako poradenstvo pre deti a mladých ľudí, ale aj rodinných príslušníkov klientov, kontaktná práca, organizované a neorganizované voľnočasové aktivity, záujmové aktivity, tvorivé workshopy a pod., krízová a sociálna intervencia, asistencia a poradenstvo v ďalších službách nevyhnutných pre stabilizovanie a/alebo zlepšenie súčasnej situácie klientov (pracovné agentúry, úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a pod.). V rámci tohto programu sú organizované i školenia, diskusie, komunitné podujatia a interaktívne workshopy pre klientov, ich rodinných príslušníkov, komunitu zo susedstva.

Program CIRKUS pracuje aj s miestnou komunitou na jej väčšom prepojení a posilnení. Z tohto dôvodu sa organizujú rozličné otvorené podujatia ako Nitriansky piknik. Cieľom je spojiť obyvateľov sídliska, nadväzovať a budovať vzťahy medzi ľuďmi navzájom, vytvárať priestor pre spoločné voľnočasové aktivity a posilňovať vzájomné vzťahy v komunite.

STEREO

Program STEREO sa zameriava na primárnu prevenciu na základných a stredných školách prostredníctvom interaktívnych skupinových aktivít s využitím filozofie harm reduction (znižovania rizík). Pracovníci programu prinášajú do škôl nové informácie a poznatky z oblasti látkových a nelátkových závislostí, témy, ktoré sú blízke nielen mladým ľuďom, ale aj celej spoločnosti, napr. alkoholizmus, fajčenie, užívanie drog,

bezpečné používanie internetu, závislosť od hracích automatov, počítačových hier, HIV/AIDS, obchodovanie s ľuďmi, graffiti, šikanovanie, sexuálna orientácia, rodová identita atď. Primárne sa zameriavajú na korekciu nesprávnych informácií a búranie mýtov a stereotypov, v ktoré veľa mladých ľudí verí.

Každé preventívne stretnutie má pripravenú pevnú štruktúru a program sa opiera o vytvorený manuál, ktorý obsahuje aktivity v témach popísaných vyššie. Jedno preventívne stretnutie trvá 90 minút (dve vyučovacie hodiny). Žiaci a študenti môžu kontaktovať pracovníkov programu za účelom individuálneho poradenstva. Škola si môže vybrať z 15 rozličných tém.

ZONE

Tento program je vytvorený pre užívateľov injekčných drog a ľudí pracujúcich v sex-biznise, ich rodiny, blízkych príbuzných, obyvateľov mesta Sereď ako aj profesionálov a všeobecnú verejnosť. Poskytuje rozličné služby ako otvorené kontaktné centrum. Pracovníci programu poskytujú podporu klientom, ktorí sa snažia stabilizovať a/alebo zlepšiť svoju situáciu, minimalizovať následky rizikového správania, redukovať ohrozenia chorôb prenášaných krvou a sexuálnych chorôb a motivovať ich k zmene. Služby sú poskytované zdarma a anonymne, zameriavajú sa na poskytovanie poradenstva v rozličných oblastiach - sociálnych, zdravotných, právnych. Taktiež sú poskytované kontaktné služby, výmena použitých injekčných ihlíc a striekačiek, distribúcia materiálu potrebného pre bezpečnejšie užívanie drog a znižovanie rizikového správania. Zabezpečuje kontakt s profesionálmi ako právnicami, zdravotní pracovníkmi, psychiatrmi atď., poskytuje krízovú a situačnú intervenciu, pomoc s administratívnymi záležitosťami ako je žiadosť o zamestnanie, vyplňanie dokumentov potrebných pre požiadanie o zdravotnú alebo sociálnu pomoc. Vzhľadom k tomu, že mnoho klientov je bez domova, môžu využiť kontaktné centrum ako miesto pre uschovanie ich osobných dokumentov a ako oficiálnu adresu pre doručenie pošty. Centrum pomáha klientom využívať telefón a počítače s internetovým pripojením, aby mohli efektívnejšie riešiť svoju aktuálnu životnú, sociálnu alebo zdravotnú situáciu. Centrum taktiež distribuuje informačno-vzdelávacie materiály, základné neinvazívne ošetrenie a potravinový servis (instantné polievky, sušienky, čaj a vodu).

ECHO

V rámci tohto programu organizácia zabezpečuje osvetové a preventívne aktivity. Ide najmä o krátkodobé a jednorázové aktivity, ktoré sú však organizované na pravidelnej báze. Príkladom je aktivita "Právo pre všetkých bez výnimky". Je založená na predpoklade, že nízke povedomie o ľudských právach a nízke právne povedomie vedie k porušovaniu práv ľudí. Hlavnou cieľovou skupinou sú užívatelia drog a ľudia pracujúci v sex-biznise, keďže oni často zažívajú porušovanie svojich ľudských práv a následky z

toho vyplývajúce. Prostredníctvom zvyšovania povedomia a poskytnutia podpory v neľahkých podmienkach sociálni pracovníci v kontaktnom centre a na ulici môžu pomôcť zlepšiť životnú situáciu klientov. Tí môžu využiť príležitosť pre získanie dôležitých informácií a odborné právne poradenstvo. Inovatívnou zložkou projektu sú workshopy s predstaviteľmi polície v mestách. Cieľom stretnutí je vzájomné spoznanie sa, zdieľanie informácií a vytvorenie spoločnej bázy pre diskusiu v prospech klientov.

Bariéry a prekážky

S ohľadom na princípy inklúzie, rozmanitosti a rovnosti, organizácia nie je dostatočne pripravená na prácu s ľuďmi s postihnutím (psychickým, fyzickým atď.) a nemá

prispôbené pracovné prostredie, keďže doteraz nepracovali s klientmi, ktorí by mali takéto špecifické potreby. Avšak vzhľadom na to, že organizácia uplatňuje princíp prístupu zameraného na klienta, je pripravená hľadať riešenia, ak by ich služby potreboval klient so špecifickými potrebami. Niekedy sa organizácia potýka s neprijatím niektorých členov komunity,

v ktorej pôsobí. Napríklad, niektorí ľudia v okolí sa sťažujú na hluk, ktorý robia deti a mladí ľudia pri svojich hrách a aktivitách v nízkoprahovom (otvorenom) klube. Taktiež, väčšinová spoločnosť nevníma pozitívne užívateľov drog a pracovníkov v sex-biznise a často sa ich bojí. Žiaľ, nerozumejú, že práca s týmito klientmi a poskytovanie služieb, ktoré potrebujú, vo veľkej miere pomáha samotnej komunite prostredníctvom minimalizovania rizík a škôd, zvlášť v oblasti šírenia chorôb a ohrozenia verejného zdravia. Možno zvýšenie informovanosti namierenej na celkovú komunitu by pomohlo zvýšiť porozumenie pre ich prácu. Avšak stále sa nájdu ľudia, ktorí neakceptujú prístup Harm reduction ako taký.

Niektorí mladí ľudia čelia geografickým prekážkam, pretože aby mohli navštevovať nízkoprahový klub a zúčastňovať sa jeho aktivít, musia v rámci mesta cestovať. Navyše, niektorým z nich rodičia nedovolia cestovať samým. Ako odpoveď na túto situáciu organizácia posilnila terénnu prácu, v rámci ktorej sa viac venuje deťom a mladým ľuďom na miestach, kde sa v meste prirodzene zdržiavajú. Čiže organizácia prestala centralizovať svoje aktivity výlučne na priestory centra.

Jendou z výziev je, ako zaznamenávať a preukázať pozitívny vplyv programov a aktivít organizácie, zvlášť v oblasti kvalitatívneho zlepšenia. Za hlavný kvantitatívny ukazovateľ je považovaná zvyšujúca sa návštevnosť/využívanie služieb organizácie. Kvalitatívne zlepšenia zahŕňajú zvyšujúca sa zodpovednosť v správaní sa klientov ako samostatná príprava do školy, úspešné ukončenie ročníka/školy, vytvorenie si životopisu, nájdenie a požiadanie o prijatie do zamestnania atď. Monitoring kvantitatívnych ukazovateľov sa realizuje, keďže väčšina programov a dotačných schém ich vyžaduje. Kvalitatívne údaje nie sú zbierané všeobecne, skôr na individuálnej úrovni konkrétnych klientov. Pracovníci organizácie si tiež uvedomujú, že za zlepšeniami nie je len ich práca, ale často aj iné možné faktory.

Ďalšou z výziev je, ako udržať administratívnu prácu na minime a investovať čo najviac zdrojov (ľudských, časových) do priamych kontaktov a práce s klientmi.

Výsledky programu a participácia mladých ľudí

Výsledkom práce organizácie v programe CIRKUS je, že niektorí klienti sa stali oveľa viac prosociálnymi. Stali sa dobrovoľníkmi a pomáhajú v programe a s aktivitami, zvyčajne pomáhajú deťom a mladým ľuďom, ktorí sú od nich mladší. Preberajú úlohu ich starších bratov a sestier. Pre pracovníkov organizácie je to znak toho, že začali vnímať sami seba ako súčasť komunity a navzájom si výrazne pomáhajú. Prebranie úlohy staršieho brata alebo sestry je vnímané ak výsledok dlhodobého pôsobenia nízkoprahového klubu na osobnosť detí a mladých ľudí a zároveň je predpokladom toho, že v budúcnosti sa zapoja do jeho prevádzky ako pracovníci s mládežou.

“Máme klientov, ktorí nevedia fungovať vo vzťahoch doma alebo si osvojili odpor voči autoritám v škole, v práci. No vďaka nášmu rešpektujúcemu nastaveniu a prístupu, skôr alebo neskôr tento problém v interakcii s nami nemajú.”

TIPY & TRIKY PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Používajte nízkoprahový prístup voči mladým ľuďom, pretože tento prístup plne rešpektuje mladých ľudí ako osobnosti. Na začiatku to nemusí byť ľahké, keď si uvedomíme, že nie všetci mladí ľudia mali vhodné vzory vo svojom živote a niekoho, o koho by sa mohli oprieť. Ich správanie voči pracovníkom s mládežou a ďalším môže byť "ťažké", pretože to môže byť ich spôsob, akým testujú prostredie, hranice, tvoriace sa vzťahy. Je však dôležité vytrvať...
- S každým klientom pracujte individuálne, pozerajte sa na život a situácie, ktorým čelia očami mladých ľudí, z ich perspektívy. Musíte mať na pamäti, že každý má za sebou jedinečný životný príbeh a skúsenosti, čo ovplyvňuje ich správanie. Týmto spôsobom je jednoduchšie rozumieť motívom ich správania a spôsobom, akým sa vyrovnávajú s novými situáciami a vzťahmi.
- Pracujte s mladými ľuďmi tu a teraz. Vychádzajte z ich aktuálnej situácie a (nenaplnených) potrieb.
- Pracujte s každým mladým človekom bez podmienok, ktoré nemôže akceptovať alebo zvládnuť.
- Pracujte na celkovom rozvoji osobnosti mladých ľudí, budujte ich zručnosti, ktoré môžu využiť taktiež v iných oblastiach života.
- Nechajte klientov smerovať program. Pýtajte sa ich, čo chcú, očakávajú, čo ich zaujíma.
- Motivujte klientov cez systém odmien (prístup k ďalším aktivitám, možnosť ísť na výlet a pod.).
- Všímajte si a oceňte aj najmenší progres u klienta.
- Akceptujte rozličnú mieru participácie a angažovanosti mladých ľudí.

Združenie STORM môžete kontaktovať na email zdruzenie.storm@gmail.com. Viac o aktivitách orgnaizácie sa môžete dozvedieť na webovej stránke: <http://www.zdruzeniestorm.sk/kontakt.htm> a na Facebookovej stránke: <https://www.facebook.com/zdruzenie.storm>.

3.3. YMCA NA SLOVENSKU: Miestna organizácia YMCA Revúca

Abstrakt:

YMCA na Slovensku je kresťanské, dobrovoľnícke, nepochitické a necirkévné združenie, ktoré poskytuje služby a pomoc mladým ľuďom v snahe prispievať k ich harmonickému osobnostnému rozvoju, vrátane fyzickej, menálnej a náboženskej stránky. Mieste združenie YMCA Revúca sa zameriava na deti a mladých ľudí zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, predovšetkým na deti a mladých ľudí z Rómskej komunity. Poskytuje bezpečný priestor a neformálny voľnočasový program v rámci nízkoprahového centra. Občianske združenie je aktívne prítomné v miestnej komunite a je rešpektovaným partnerom mesta v tvorbe a implementácii sociálnej a mládežníckej politiky.

O ORGANIZÁCI

YMCA na Slovensku je súčasťou celosvetového hnutia s rovnakým názvom - YMCA (Young Men's Christian Association/Kresťanské združenie mladých mužov). Jej hlavným poslaním je holistický (celostný) rozvoj osobnosti mladých ľudí na všetkých úrovniach (duchovnej, duševnej a fyzickej), podpora zdravého, zodpovedného a radostného životného štýlu založeného na aktívnom občianstve a vzájomnej pomoci a spolupráci. YMCA na Slovensku je kresťanskou, dobrovoľníckou, nepochitickou a necirkévnou orgnaizáciou. Jej úlohou je poskytovanie služieb a pomoci mladým ľuďom pre harmonický rozvoj ich osobnosti po stránke fyzickej, duševnej a duchovnej. Jej práca vychádza z kresťanských ideálov. Nasleduje domáce a zahraničné kultúrne a historické tradície. Vo svojej práci sa YMCA na Slovensku zameriava na všetkých mladých ľudí bez ohľadu na ich pohlavie, rasu, etnicitu, náboženstvo, sociálny status a politickú príslušnosť.

YMCA funguje na Slovensku od roku 1921 so 40-ročnou prestávkou počas komunizmu, kedy boli všetky demokratické organizácie zakázané. Svoje aktivity obnovila v roku 1990 po zmene politického režimu s významnou podporou globálnej organizácie YMCA. Prvým z obnovených programov bola "Lesná YMCA" - program bol zameraný na budovanie vzťahu k prírode, hudbe a

zdravému životnému štýlu. Cieľom programu bolo viesť deti k nezávislosti, zodpovednosti a spolupráci. Taktiež propagoval hodnotu priateľstva, rozvíjal životné zručnosti a hodnotový systém vo všeobecnosti. Tento program fungoval v úzkej spolupráci so Skautským hnutím na Slovensku. Na konci 90-tych rokov sa spolupráca organizácie YMCA na Slovensku rozšírila o spoluprácu s rozličnými kresťanskými komunitami, kde YMCA reprezentovala neutrálnu pôdu pre tvorbu a implementáciu rozličných programov a aktivít naprieč rozličnými cirkvami, často s účasťou ľudí bez príslušnosti k cirkvi, náboženstvu alebo viere.

Poslanie organizácie

YMCA na Slovensku je jedinečná v podporovaní spolupráce a siet'ovaní rozličných cieľových skupín: kresťanov rozličných denominácií, mladých ľudí bez náboženskej príslušnosti, ľudí s rozličných etník, rómskych komunít, ľudí s postihnutím a ľudí zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Organizácia pomáha ľuďom, ktorí čelia rozličným životným ťažkostiam a snaží sa začleniť ich do spoločnosti; podporuje ich osobnostný a sociálny rozvoj (napr. hudobno spevácka skupina Ten-Sing, Rómska kapela, tanečné kurzy a pod.); organizuje preventívne aktivity voči vyskytujúcim sa sociálno-patologickým javom; poskytuje pomoc vo vzdelávaní (napr. doučovanie) a v rozvoji životných zručností (materský klub, klub dievčat); prispieva k výchove k hodnotám (stretnutia štúdiu Biblie); pracuje s dlhodobo nezamestnanými ľuďmi; poskytuje poradenstvo v rozličných oblastiach života ako aj podporu v integrácii sa do spoločnosti atď.

Manažment organizácie

V súčasnosti má YMCA na Slovensku 17 miestnych združení, ktoré pokrývajú viac než polovicu regiónov Slovenska. Ich aktivity sú prispôsobené potrebám miestnych komunít a širšej lokality v ich okolí, poskytujú deťom a mladým ľuďom pravidelné a príležitostné voľnočasové aktivity, prevádzkujú nízkoprahové centrá (otvorené kluby), komunitné centrá a podporujú dobrovoľníctvo. Rozsah aktivít a programov miestnych združení sa formuje priamo v regiónoch na základe potrieb cieľových skupín, s ktorými priamo pracujú. V roku 2015 mala YMCA na Slovensku 957 členov, 785 z nich bolo vo veku do 30 rokov. Organizovaniu aktivít sa venovalo 10 pracovníkov s mládežou (starší ako 18 rokov), 30 mládežníckych vedúcich (vo veku 15 - 17 rokov) a 50 dospelých dobrovoľníkov, ktorí organizovali aktivity pre deti a mladých ľudí. Mladí vedúci sú vychovávaní z radov členov YMCA prostredníctvom ponúknutia priestoru pre ich seberealizáciu v aktivitách a programoch, v ktorých môžu pomáhať s podporou doplnkových aktivít ich osobnostného a sociálneho rozvoja ako aj rozličných tréningov.

Partnerstvá

YMCA na Slovensku spolupracuje s množstvom zahraničných a domácich organizácií. Zahraničnými partnermi sú: World Alliance of YMCAs/Svetové združenie YMCA, YMCA Europe/Európska YMCA (European Alliance of YMCAs/Európske združenie YMCA) a národné organizácie YMCA (YMCA v Českej republike, Nemecku atď.). Spolupráca s domácimi organizáciami zahŕňa Radu mládeže Slovenska, IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže, komunitné centrá (napr. Komunitné centrum Nový svet, Hlboké, Liptovský Mikuláš), miestne cirkevné organizácie a samosprávy.

Financovanie

Aktivity organizácie sú financované z rozličných zdrojov. Významnou časťou príjmov sú granty a projekty, v ktorých sa YMCA na Slovensku aktívne angažuje. Ďalšia podpora zahŕňa zdroje ako IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže / Ministerstvo školstva, zahraničné organizácie YMCA (napr. z Českej republiky, Nemecka), nadácie a samosprávy, kde miestne združenia YMCA fungujú.

O PROGRAME AKTIVITY MIESTNEHO ZDRUŽENIA YMCA V JELŠAVE

Miestne združenie YMCA Revúca, ako súčasť celoslovenskej organizácie YMCA na Slovensku, vytvára bezpečné prostredie, kde môžu mladí ľudia tráviť svoj voľný čas a tak prispievať k znižovaniu ohrozenia sociálno-patologickými javmi. Organizácia prevádzkuje nízkoprahové centrum (otvorený klub). Jej hlavnou aktivitou je poskytovanie neformálneho voľnočasového programu, ktorý je doplnený špecifickými sociálnymi službami. Cieľovými skupinami miestnych združení sú deti a mladí ľudia v ťažkých životných situáciách (zažívajúce rozličné sociálne situácie, žijúce v ťažkých životných podmienkach) ako aj neorganizované deti a mladí ľudia. Väčšina z nich sú deti a mladí ľudia z miestnej rómskej komunity, ktoré majú nedostatok príležitostí.

Východiská a realizácia programu

YMCA Revúca začala venovať pozornosť témam spojeným s rómskou menšinou postupne. V roku 1997 začala organizovať kluby pre deti a mladých ľudí pochádzajúcich z majoritnej populácie a tých, ktorí žili v náhradnej starostlivosti. Postupne sa zapájali nielen do klubovej činnosti, ale začali sa zúčastňovať aj letných táborov a pracovníci s mládežou YMCA ich začali navštevovať priamo v detských domovoch, v ktorých žili. Prvá generácia mladých členov organizácie už vyrástla na pracovníkov s mládežou v miestnom združení.

V súčasnosti je práca organizácie zameraná na Rómov. V roku 2011, vďaka podpore z Nadácie Intenda, organizácia vytvorila nízkoprahové centrum (otvorený klub) v Jelšave - meste na strednom Slovensku s veľkou koncentráciou rómskej populácie (okolo 40%). Aktivít v centre sa týždenne zúčastní 60 - 80 detí a mladých ľudí a 10 - 15 dospelých klientov z Jelšavy. Do organizovania týchto aktivít je zaangažovaných 30 dobrovoľníkov, z toho šesť dobrovoľníkov Európskej dobrovoľníckej služby, dvaja zamestnanci miestneho združenia YMCA Revúca a psychológ pracujúci na dobrovoľníckej báze. Prostredníctvom individuálneho prístupu v práci s klientmi a práci v teréne, sa pracovníci s mládežou snažia pomôcť a zlepšiť životnú situáciu klientov. Ich práca zahŕňa pomoc pri komunikácii s úradmi, získaní oficiálnych dokladov atď. Hlavným nástrojom tejto práce je diskusia a preskúmanie reálnych potrieb klientov. Hlavným spôsobom, ako sa priblížiť bližšie klientom, je práca v teréne.

"Rómovia sú veľmi emocionálni a oni veľmi vnímajú, keď sme k nim otvorení. Keď ich prijímame takých, akí sú. Keď im nedávam najavo, že ty sa mi hnúšiš, nemáš čisté oblečenie... Podám si s nimi ruku, objímam ich, podelím sa s nimi o jedlo."

"Učím sa viac počúvať. Učím sa počúvať a menej rozprávať. Tak naozaj viac počúvať. Čo je za tým človekom, čo mi chce povedať, aký je jeho problém. Aby som nepodliehal tomu, že veľmi rýchlo vyhodnotím situáciu a pritom som vôbec neuvidel podstatu."

Aktivity programu

Pravidelné aktivity realizované ako súčasť programu môžu byť rozdelené na nasledovné oblasti podľa obsahu:

- umelecké aktivity,
- klubové aktivity,
- formačné aktivity,
- vzdelávacie aktivity,
- aktivity náboženského charakteru.

Umelecké aktivity

Vzhľadom k pohybovému a hudobnému talentu rómskych detí a mladých ľudí, väčšina pravidelných aktivít má umelecký charakter. Ponúknuté aktivity tak naplňajú potreby cieľovej skupiny. Je pre ňu prítiažlivá a zaujímavá. Zámernosť výberu zároveň zaručuje pravidelnú účasť, stály záujem a aktivitu účastníkov.

Ten-Sing - „Mladí spievajú“: deti a tínedžeri spolu raz do týždňa cvičia svoje obľúbené piesne, ktoré prezentujú na verejných vystúpeniach.

Tanečný krúžok umožňuje pohybové vyjadrenie zodpovedajúce veku, kontakt so skupinou, zlepšovanie sebavedomia spoznávaním rómskej kultúry.

Dramatické krúžky prebiehajú od roku 2014 s periodicitou raz týždenne. Ich cieľom je priblížiť deťom prostredníctvom rôznych divadelných techník svet emócií, vžiť sa do úlohy niekoho iného a tým vnímať situácie z pohľadu druhej osoby.

Klubové aktivity

Klubové aktivity, tzv. kluby sa realizujú v súlade s princípmi nízkoprahovosti a zohľadňujú vekové špecifiká klientov. Jeden z klubov, "YMCA čajovňa", funguje zámerne v piatkové večery, v čase, keď sú mladí vystavení zvýšenému vplyvu sociálno-patologických javov v rovesníckych skupinách. V rizikovejšom čase je im tak poskytnutý bezpečný priestor pre ich voľnočasové aktivity. Činnosť klubu zabezpečujú dobrovoľníci z radov návštevníkov, čím sa zvyšuje formatívny vplyv organizácie na jednotlivcov. Tento nízkoprahový klub je pre mladých od 13 rokov. Prebieha v piatok od 19:00 až do 22:00 podľa záujmu mladých ľudí.

Klub Hier je nízkoprahový klub pre deti do 15 rokov. Je prístupný iba raz týždenne a trvá 2,5 hodiny. Deti sa môžu zúčastniť organizovaného programu alebo vyplniť svoj voľný čas rôznymi spoločenskými hrami a rozhovormi. Podmienkou je rešpektovať pravidlá a tým tráviť voľný čas nedeštruktívnym spôsobom.

Formačné aktivity

Formačné aktivity (skupiny) plnia niekoľko účelov: podporujú vývin rodovej identity, vzájomnú pomoc a svojpomoc a v zmysle poslania združenia formujú kresťanskú spiritualitu.

Chlapčenská skupinka je určená pre chlapcov od 12 rokov. Chlapci spoločne trávajú čas, učia sa praktickým zručnostiam, ktoré môžu využiť v bežnom živote. Najdôležitejšou úlohou skupiniek je vytvoriť skupinu chlapcov, ktorí si budú vzájomne pomáhať a podporovať sa.

Dievčenská skupinka je určená výhradne pre dievčatá od 11 rokov. Dievčatá sú vedené ku kresťanskej spiritualite. Buduje sa vnímanie ich vlastnej hodnoty, schopnosť povedať nie. Hovoria aj o praktických záležitostiach spojených s dospievaním.

Skupinky pre starších chlapcov sa venujú aktuálnym témam, ktoré zaujímajú mladých, predovšetkým sa učia, ako nadviazať vzťah s Bohom.

Vzdelávacie aktivity

Kurz "Zdravý život" je preventívne zameraná aktivita, ktorá sa realizuje raz mesačne. Úlohou kurzu je obsiahnuť aktuálne témy a problémy dospievajúceho mladého človeka. Aktivita je zameraná tak, aby boli mladí ľudia schopní reagovať a zvládať situácie alebo okolnosti, ktoré pre nich môžu byť nejakým spôsobom rizikové.

Kurzy cudzích jazykov poskytujú medzinárodní dobrovoľníci pôsobiaci cez Európsku dobrovoľnícku službu, napr. kurz nemeckého jazyka navštevujú dospelí, ktorí majú záujem nájsť si prácu v nemecky hovoriacich krajinách. Realizuje sa raz týždenne.

Aktivity náboženského charakteru

Činnosť občianskeho združenia má sčasti konfesijný charakter, keďže vychádza z kresťanských hodnôt a v ich duchu vyvíja svoju činnosť. Niektoré aktivity sa realizujú

primárne za účelom kresťanskej formácie, v iných je akcent na spiritualitu sekundárny, resp. žiaden.

Besiedka je určená pre deti od 6 do 15 rokov. Stretávajú sa každú sobotu a na základe rôznych biblických príbehov spoznávajú evanjelium. Počas besiedok sa deti hrajú a tvoria rôzne ručné práce.

Biblické štúdium spája tých, ktorí túžia bližšie spoznať kresťanské náboženstvo a poznávať Bibliu. Realizuje sa raz týždenne. V roku 2014 sa účastníčky rozhodli, že budú organizovať rómsku mládež. Ich zámerom je ukázať život Krista a to, ako vyzerá život niekoho, kto v neho verí, rómskemu obyvateľstvu v Jelšave.

Ďalšie aktivity centra zahŕňajú:

- víkendové podujatia v prírode pre mladých ľudí, turistiku, lezenie a pod.,
- tábory pre chlapcov a tábory pre dievčatá,
- netradičné športy.

Príležitostné aktivity:

Okrem pravidelných aktivít sa v centre organizujú príležitostné podujatia, ktorými sa taktiež prepája s miestnou komunitou v meste, napr. účasť na Vianočných trhoch, Vianočný koncert v komunitnom centre, príprava kultúrnych výmen, workshopov a pod. Patria sem aj aktivity v rámci projektov Európskej dobrovoľníckej služby, Prvý dych, Prvý krok, Mosty (Aktívne občianstvo a inklúzia), Cesta z kruhu nezamestnanosti.

Bariéry a prekážky

Najčastejšími problémami ohrozujúcimi existenciu a fungovanie organizácie sú:

- chýbajúca systematická finančná podpora pre rozvoj a implementáciu programov (napojenie aktivít na grantové financovanie a jeho obsah), problém nadväznosti grantov;
- ťažký proces vedúci k úspešnej inklúzii do života a práce. Časté predsudky voči ľuďom patriacim k rómskemu etniku;
- zvýšená fluktuácia dobrovoľníkov a mladých ľudí z dôvodu nájdenia si práce v inom regióne alebo krajine.

Výsledky programu a participácia mladých ľudí

Pravidelná účasť detí v predškolskom klube výrazne zvyšuje predpoklad nástupu do bežnej a nie špeciálnej základnej školy. Už len to, že deti budú navštevovať bežnú základnú školu výrazne zvyšuje ich šance pre budúce uplatnenie. Deti zároveň majú šancu na dobré a kvalitné vzdelanie.

"Keď navštívite centrum, môžete pozorovať, ako si mladý rómsky chlapec vie zorganizovať skupinu detí počas hry, vidíte, že skupina dobrovoľníkov už má dopredu pripravené aktivity, sami sa zorganizovali medzi sebou, kto bude čo robiť. Toto všetko vidíte robiť 15-ročných ľudí, o ktorých naša spoločnosť hovorí, že sú beznádejné prípady. Mnohí majú len špeciálnu školu. Dobrým príkladom je "Igor". Chcel urobiť rozdielové skúšky, aby mohol mať uznané základné vzdelanie a mohol si urobiť strednú školu, pre administratívne, finančné a iné okolnosti bolo tak zložitých ich získať, že to nakoniec vzdal. Avšak po roku pôsobenia v Európskej dobrovoľníckej službe v Karlových Varoch sa najsôr zamestnal ako montážny pracovník a neskôr dokonca získal vo firme zodpovednosť za vedenie ďalších ľudí - chalan so špeciálnou školou, ktorého naša spoločnosť nevie zapojiť, lebo je „nevhodný"."

Vďaka aktivitám YMCA Revúca sa vytvorilo a stabilizovalo bezpečné prostredie pre deti a mladých ľudí z Jelšavy. Deti majú bezpečný priestor, v ktorom sa môžu cítiť dobre a ktorý im aspoň čiastočne vytvára podmienky pre rozvoj, ktoré im ich rodinné prostredie nie je schopné vytvoriť. Jedným zo znakov toho, že sa to podarilo dosiahnuť, je, že klienti, ktorí sú v škole či vo svojich rodinách považovaní za agresívnych a neovládateľných, sa naučili v centre rešpektovať pravidlá a kontrolovať svoje správanie.

"Aby sme ich naučili zodpovednosti, tak sme im začali veriť. Začali sme si s nimi budovať vzťah a začali sme im odovzdávať zodpovednosť. Bolo zaujímavé sledovať, ako sa posúvajú. Napríklad jeden chalan tu z Jelšavy, Róm, ktorý prešiel niekoľkými detskými domovmi. Má za sebou veľmi ťažké rodinné pozadie. Vzdelanie, ktoré má, nemá hodnotu. Dnes je to chalan, ktorý za ten čas, čo sme spolu pracovali a navzájom sa "obrusovali", má prácu a vedie ľudí. Dokáže si udržať prácu a je schopný viesť plnohodnotný život."

V organizácii sa vytvoril dobrý systém práce s dobrovoľníkmi - ako dobrovoľníci tu spolu pracujú mladí ľudia od 15 rokov z majority aj minority, z rôznych sociálnych prostredí. Sú motivovaní k tomu, aby začali navštevovať centrum nielen ako prijímatelia služieb, ale ako tí, ktorí chcú pomôcť meniť prostredie a komunitu v Jelšave. Vytvoril sa pre nich systém vzdelávania a supervízie na úrovni, ktorá je pre nich prijateľná. Pomáha im to vystúpiť zo seba a svojho osobného sveta, mnohokrát virtuálneho, do sveta ľudí okolo a začať vidieť reálny okolitý svet novým pohľadom.

Nadviazali sa kontakty a spolupráca so sociálnymi pracovníkmi mesta Jelšava, čím sa poskytované služby zefektívnili. Zástupcovia organizácie boli prizvaní k tvorbe politiky mesta v mládežníckej a sociálnej oblasti.

TIPY A TRIKY PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Aktívne načúvajte skutočným potrebám mladých ľudí.
- Poskytnite pozitívne vzory z miestnej komunity (napr. vychovajte si vlastných pracovníkov s mládežou a dobrovoľníkov z radov svojich členov), ktorí môžu preukázať, že sa dá dosiahnuť veľa vecí, hoci to nie je vždy jednoduché.

- Vytvorte bezpečné prostredie založené na dôvere, porozumení a vzájomnej pomoci.
- Poskytujte primerané a úprimné informácie.
- Nevzdávajte sa po prvom neúspechu. Poskytnite mladým ľuďom príležitosť niečo dosiahnuť. Dôverujte mladým ľuďom. Pomôžte im niečo dokázať, aj keď to znamená riskovať, postupne im odovzdávajte viac a viac zodpovednosti.
- Oceňujte nielen úspech, ale aj samotnú snahu - je to často predpoklad budúceho úspechu.
- S rómskou komunitou spolupracujte na partnerskej báze, objavte a odkryte jej potenciál. Vnímajte mladých ľudí ako rovnocenných partnerov, nielen ako prijímateľov vašej pomoci a služieb, nechajte ich pomôcť vám i druhým (napr. v centre, prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít), vyžadujte zodpovednosť a zrelosť.
- Ak je to možné, zapojte celé rodiny, zaangažujte ich do partnerstva pre zlepšenie ich prostredia a života.
- Prirodzene spájajte mladých ľudí z majoritnej a minoritnej populácie prostredníctvom spoločných aktivít a dobrovoľníckych činností.

Miestne združenie YMCA Revúca môžete kontaktovať na email ymcarevuca@gmail.com. Viac o jeho aktivitách sa môžete dozvedieť na webovej stránke: <http://www.ymca.sk/miestne-zdruzenia/revuca/> a na facebookovej stránke: <https://www.facebook.com/ymca.revuca>.

4. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE Z CHORVÁTKA

4.1. STATUS: M: „BUĎ MUŽOM - ZMEŇ SVET“

Abstrakt:

Mládežnícka organizácia **Status: M** priebežne pracuje s mladými mužmi na vytvorení pozitívneho prístupu k zdraviu, rovnosti pohlavia a nenásiliu. Prostredníctvom projektu „Buď mužom – zmeň svet“ sa organizácia snaží predefinovať negatívnu maskulinitu a podporiť mladých mužov, aby využívali kritické myslenie pri posudzovaní rolí muža a ženy v spoločnosti a presadzovali pozitívne a prosociálne správanie. Projekt je zameraný na dve oblasti aktivít: skupinové semináre s mladými mužmi, ktorí prejavili agresívne správanie a vytváranie sociálnych centier, nápravných inštitúcií a organizácií so zameraním na občianstvo. Aktivity sú postavené na „Príručke M“, ktorá propaguje neformálne metódy práce s mládežou, podporuje rozvoj sociálnych zručností a upozorňuje na zodpovedné správanie mladých mužov v súvislosti s ich vlastným osobným rozvojom.

O ORGANIZÁЦИИ

Mládežnícka organizácia Status: M je mimovládna nezisková organizácia, ktorá bola založená v roku 2010 skupinou ľudí, ktorí spolu pracovali v rámci neformálneho vzdelávania od roku 2006.

Asociácia vytvára, implementuje a vyhodnocuje vzdelávacie aktivity zamerané na mladých ľudí, obhajuje ich práva, podporuje ich a v danej oblasti realizuje výskum. Prostredníctvom uvedených aktivít podporuje mladých ľudí, a to tak jednotlivcov ako i členov komunity, poskytuje im aktivity na rozvoj ich zručností potrebných pre život a potrebné vedomosti, pričom dôraz kladie na hodnoty, ako je rodová rovnosť, tolerancia a solidarita, ktoré by im mohli pomôcť pri podpore sebavedomia.

Hodnoty organizácie:

Solidarita, rešpektovanie ľudských práv, nenásilie, rodová rovnosť, vzdelávanie, podpora zdravého životného štýlu, zodpovednosť, aktivnosť.

Misia organizácie

Misiou organizácie Status: M je s aktívnou spoluprácou mladých ľudí vytvoriť neagresívne, zdravé, tolerantné, rodovo rovné prostredie v spoločnosti. Prostredníctvom svojej aktivity sa organizácia snaží prispieť k vytvoreniu a popularizácii zdravého životného štýlu medzi mladými ľuďmi, posilniť kapacity relevantných inštitúcií, organizácií a jednotlivcov, ktorí sa zúčastňujú výchovných programov, podporiť mladých mužov, ktorí majú prejavy riskantného až kriminálneho správania, vytvoriť prostredie pre diskusiu medzi dospelými a mladými ľuďmi, zvýšiť povedomie mladých ľudí v zmysle rodovej rovnosti, a tým prispieť k zlepšeniu vzťahov v spoločnosti.

Pre dosiahnutie vyššie uvedených cieľov realizuje organizácia Status: M nasledovné aktivity:

- Organizovanie množstva interaktívnych workshopov, seminárov, verejných fór, manifestácií a kampaní;
- Podpora spolupráce a partnerstiev na národnej ako i medzinárodnej úrovni tak, aby dokázali vytvoriť nové metódy v práci s mládežou;
- Prispôsobenie aktivít potrebám mladých ľudí;
- Vymieňanie informácií a skúseností.

Manažment organizácie

„Bud' mužom – zmeň svet” je trojročný projekt, ktorý bol vytvorený v roku 2014. Hlavným zámerom asociácie je práca s mladými mužmi, ktorí využívajú centrá sociálnej starostlivosti, nápravné zariadenia a občianske sociálne organizácie, ktoré pracujú s týmito mladými mužmi. Celkový cieľ projektu je prevencia inštitucionálneho zaradenia mladých mužov (udržať mladých mužov mimo inštitucionálnych nápravných zariadení).

O PROJEKTE

„Bud' mužom – zmeň svet” je trojročný projekt, ktorý bol vytvorený v roku 2014. Hlavným zámerom asociácie je práca s mladými mužmi, ktorí využívajú centrá sociálnej starostlivosti, nápravné zariadenia a občianske sociálne organizácie, ktoré pracujú s týmito mladými mužmi. Celkový cieľ projektu je prevencia inštitucionálneho zaradenia mladých mužov (udržať mladých mužov mimo inštitucionálnych nápravných zariadení).

Misia projektu

Projekt sa snaží podporovať mladých mužov a ich sociálne zručnosti a vedomosti organizovaním workshopov a osobnou intervenciou. Prostredníctvom workshopov sa pracovníci s mládežou snažia zlepšiť spoluprácu medzi mladými mužmi a zodpovednými inštitúciami, posilniť ich povedomie o zodpovednosti za svoje konanie a podporiť mladých mužov tak, aby si vytvorili pozitívny a bezpečný model vlastnej identity. V prípade mladých mužov, ktorí sa už programu zúčastnili, sa vytvorila pozitívna pracovná skupina pod názvom „Klub – buď mužom“. Táto skupina sa snaží svojich členov navzájom podporovať, aby sa správali prosociálne a uprednostňovali pozitívny a zdravý prístup k životu a hodnotám.

Na druhej strane sa projekt snaží o prevenciu re-inštitucionalizácie mladých mužov, ktorí kvôli svojmu kriminálnemu správaniu už raz súčasťou tohto systému boli. To znamená, že snahou projektu je udržať mladých mužov mimo kriminálneho prostredia tak, aby znovu neskončili vo väzení alebo v nápravných zariadeniach.

V kontexte vytvárania nových kapacít sú pracovníci s mládežou a iní profesionáli súčasťou ďalšieho vzdelávania k preventívnej práci s mládežou. Vzdelávanie je poskytované prostredníctvom seminárov a online systémom. Jeden z cieľov projektu je dosiahnuť stabilnú a pokračujúcu spoluprácu s miestnymi inštitúciami a zabezpečiť tak prostredníctvom multisektorovej spolupráce kvalitnú implementáciu programu.

Základy projektu

V chorvátskej spoločnosti je fráza „Bud' mužom“ medzi mladými mužmi veľmi často používaná a zvyčajne má podporiť negatívne správanie a najmä zakorenené sociálne očakávania súvisiace s mužským rodom. Rovnako je fráza často spájaná s negatívnymi správami ako „neplač, udri, pi, bojuj, jazdi rýchlo“. Organizácia Status: M sa snaží prostredníctvom daného projektu pridať tejto fráze pozitívny význam, pretvoriť pozitívnu maskulinitu a rekonštruovať stereotypné očakávania od mužov. V organizácii je uvedená fráza používaná iným spôsobom, a to – „bud' mužom – bud' tolerantný“, „bud' mužom – zmeň pravidlá“, „bud' mužom – precvičuj si mozog“, „bud' mužom – nebud' tyran“ atď.

Mladí muži sa zúčastňujú workshopov, ktoré sú postavené na „Príručke M“, ktorú vytvorila „Iniciatíva mladých mužov“ (program bol vytvorený jednou z mimovládnych organizácií, ktorá bojuje proti chudobe a sociálnej nerovnosti „Medzinárodná

starostlivosť“). Príručka, ktorej názov je „Prístup k rodovosti z pohľadu vytvárania zručností pre život a zdravej premeny na dospelosť“ bola vytvorená brazílskou organizáciou „Instituto Pomundo“, ktorá pracuje pre mladých mužov z najviac ohrozených častí Ria de Janeiro. Neskôr bola Príručka upravená organizáciami z povojnových balkánskych krajín – Chorvátsko, Srbsko, Čierna hora, Bosna a Hercegovina tak, aby lepšie odrážala potreby miestnej komunity.

“Tento manuál je vytvorený ako predpoklad, že mladí muži by mali byť chápaní ako spojenci – aktuálni alebo potencionálni – a nie ako prekážky. To znamená, že sa radšej zameriavame na veci, ktoré robia dobre, akoby sme mali zdôrazňovať veci, ktoré robia zle.“

Na začiatku implementácie bola Príručka M preložená, prispôbená a pilotne overená v dvoch stredných školách v Záhrebe. Prvé semináre boli vhodné pre mladú generáciu vo všeobecnosti, potom sa už zameriavali na mladých mužov, ktorí prejavovali riskantné alebo kriminálne správanie. To znamená, že workshopy boli realizované mimo školského systému a vyžadovali si iný postup pri vytváraní skupín. Dnes, centrá pre sociálnu starostlivosť posielajú mužov, ktorí majú špeciálne nápravné potreby, do organizácie Status: M a akonáhle je dostatočný počet účastníkov, workshopy a práca v skupinách sa môže začať. Taktiež sú úplne na začiatku na úvodné stretnutie zavolaní rodičia, aby boli informovaní o obsahu workshopov, pravidlách a zodpovednosti počas celého procesu.

Semináre boli vedené nielen odborníkmi, ktorí mali skúsenosti s výchovou a vzdelávaním ako napríklad psychológovia alebo sociálni pedagógovia, ale i pracovníkmi s mládežou s rôznymi skúsenosťami. Taktiež jedným zo zamestnancov je i člen rómskej komunity, ktorý vedie semináre v rómskom prostredí. Všetci boli vyškolení prostredníctvom online seminárov a získali ďalšiu podporu na individuálnych stretnutiach so skúsenými odborníkmi. Udržanie online vzdelávania ako i individuálneho vzdelávania pre odborníkov je v Chorvátsku určitou inováciou pri práci s mládežou. Online kurz „Iniciatíva mladých mužov“ poskytuje školenie pre pracovníkov s mládežou, čo ich posilňuje v práci s mladými mužmi v oblastiach ako sú zručnosti pre život, prevencia škodlivého správania a prevencia recidív. Tento online prostriedok bol

v pilotnom overovaní v spolupráci s Ministerstvom vedy, vzdelávania a športu a bol schválený Vzdelávacou a učiteľskou agentúrou. Navyše bol projekt ocenený Ministerstvom spravodlivosti, pretože reprezentuje špecifické opatrenie psychosociálnej starostlivosti, čo je jasným uznaním jeho dôležitosti a kvality. Je tiež uznaný ako odborné školenie Chorvátskou komorou sociálnych pracovníkov a Chorvátskou psychologickou komorou.

Obsah projektu

Aktivity projektu sú postavené na „Príručke M“ a sú tvorené sériou seminárov, ktoré sú rozdelené do piatich tematických sekcií:

1. Názory a emócie.
2. Otcovstvo a poskytovanie starostlivosti.
3. Sexualita a reprodukčné zdravie.
4. Prevencia a život s HIV/AIDS.
5. Od násilia k mierovej spoluexistencii.

V tematickej sekcii „**Názory a emócie**“ sa sociálni pracovníci rozprávajú s mladými mužmi o rôznych témach. Diskutujú napríklad o procese socializácie, o celkovom emočnom a mentálnom zdraví chlapcov a mužov, aký je rozdiel medzi rodom a pohlavím, ako môžu muži vyjadriť svoje pocity a emócie, ako môžu rozvíjať vyjednávaciu zručnosť, čo im prináša uspokojenie a čo ich motivuje ku kriminálnemu správaniu.

Príklad seminára

Nakresli päť stĺpcikov na flipchartovú tabuľu a napíš nasledujúce emócie ako názvy: Strach, Afekt, Smútok, Šťastie a Hnev. Požiadať účastníkov, aby zoradili emócie od 1 do 5. Číslo 1 bude reprezentovať emóciu, ktorú dokážu najjednoduchšie ukázať a číslo 5 bude emócia, ktorá by bola pre nich najťažšia. Potom môžete začať diskusiu s otázkami ako „Prečo ľudia potlačujú alebo naopak ukazujú konkrétne emócie? Ako sa to naučia robiť? Myslíte si, že ženy ukazujú niektoré emócie jednoduchšie ako muži? Prečo si myslíte, že to tak je? Ako ovplyvňuje rodina, komunita, priatelia spôsob vyjadrovania emócií u mužov a u žien?“

Výskumy ukázali, že mladí muži sa cítia zraniteľní, keď musia prejsť svoje emócie spojené s nepriaznivými okolnosťami a stresujúcim prostredím. Môže to byť spojené so sociálnymi očakávaniami, ktoré si vyžadujú, že „reálni muži“ musia byť „tvrdí“ a „odvážni“, čo eventuálne vedie k potláčaniu emócií ako strach a smútok a k odmietaniu vyhľadávania pomoci. Zamietanie alebo potláčanie napätia a problémov,

ako i problémy s rozprávaním o emóciách, môžu viesť k násiliu a zneužívaniu ako regulačnému mechanizmu.

„Niekedy, keď pracujem s mladými mužmi, používam nepriame otázky. Nepýtam sa priamo, aký je ich názor na niektoré témy, pretože by mohli pociťovať nátlak. V týchto situáciách sa radšej pýtam otázku „Čo si myslíš, čo by povedal tvoj priateľ o tejto situácii?“ V týchto odpovediach mladí ľudia často projektujú svoje vlastné myšlienky, čo môže byť skvelá príležitosť pre zvýšenie povedomia o ich vlastných postojoch a hodnotách.“

V tematickej sekcii **„Otcovstvo a poskytovanie starostlivosti“** sa vedú diskusie o zavedených sociálnych konštruktoch, čo definuje mužskú a ženskú rolu v spoločnosti, o mladých otcoch a nedostatku starostlivosti o zdravie medzi mužmi. Je dôležité rozprávať sa o týchto témach, pretože mladí ľudia sú často stimulovaní k riskantnému správaniu práve preto, aby si dokázali svoje miesto v spoločnosti. Vlastná starostlivosť je často nahradená škodlivým alebo sebadeštruktívnym životným štýlom, kde riziko je cenené viac ako bezpečnosť. Navyše, štúdie ukázali, že muži žijú kratšie ako ženy, častejšie zomierajú pri haváriách, konzumujú viac alkoholu a častejšie umierajú z predávkovania alebo spáchajú samovraždu. Tieto zistenia by nemali byť brané na ľahkú váhu.

Tretia tematická sekcia **„Sexualita a reprodukčné zdravie“** je o zdraví mladých mužov, o tehotenstve v pubertálnom veku, o antikoncepcii a tele muža a ženy. Potreba týchto tém vyplýva z poznania, že veľa mužov v každom veku nemá základné vedomosti o svojom tele, sexualite a reprodukčnom zdraví. Navyše, na celom svete existuje len niekoľko programov, ktoré sa venujú mužskej sexualite a reprodukčnému zdraviu, a ešte menej programov sa venuje špecifickým problémom a potrebám mladých mužov.

Štvrtá tematická sekcia **„Prevencia a život s HIV/AIDS“** pokračuje v téme predchádzajúcej sekcie a rieši problémy ako rizikové sexuálne správanie mladých mužov, pohlavne prenosné choroby, používanie ochrany počas pohlavného styku, život s HIV/AIDS atď. Je dôležité tieto témy prediskutovať s mladými mužmi, pretože pre nich sú sexuálne skúsenosti často spojené so vstupom do dospelosti a mužstva. Práve mladí muži sú tí, ktorí iniciujú pohlavný styk a častokrát je rozhodnutie o použití ochrany na nich, sú si menej vedomí rizík pohlavne prenosných ochorení a preto sú vystavení väčšiemu riziku získania rôznych pohlavných infekcií.

„Je nesprávne hovoriť, že mladí ľudia sú naša budúcnosť. Sú naša súčasnosť a potrebujú pochopiť, aká je ich sila a ich potenciál. Potrebujú pochopiť, že sú dôležití.“

Piata a posledná tematická sekcia je **„Od násilia k mierovej spoluexistencii“**. Táto sekcia sa zaoberá témami ako napríklad čo je to násilie a kolobeh násilia, hnev, intímne vzťahy a vzájomný rešpekt medzi partnermi, takzvaní uznávaní muži, homofóbia atď. Tak ako predchádzajúce sekcie, aj táto je postavená na výskumných zisteniach a kritickom myslení o sociálnych konštruktoch a očakávaniach. Výskumy ukazujú, že je pravdepodobnejšie, že muž sa dopustí násilia na verejnosti, ale je tiež

pravdepodobnejšie, že je obeťou násilia. Na druhej strane, v súkromí je pravdepodobnejšie, že muž bude násilníkom, zatiaľ čo žena bude obeťou násilia. Využívanie násilia proti iným mužom môže byť spôsob ako dosiahnuť sociálne uznávaný status muža a posilnenie vlastnej moci. Mladí muži sa často učia, že „pravý muž“ by bojoval, ak by bol napadnutý a tiež sa učia, že je akceptovateľné prejsť hnev a agresívne správanie. Preto sú tieto workshopy postavené na predpoklade, že násilie je naučené správanie a že je postavené na rodovosti. To znamená, že mladí ľudia môžu reprezentovať kľúčové roly v konštrukcii alternatívnych definícií maskulinity, môžu sa učiť alternatívne formy správania, ktoré budú propagovať komunikáciu a vzájomný rešpekt vo vzťahoch, a nie násilie.

Príklad workshopu:

Rozdeľte účastníkov do malých skupín a požiadajte ich, aby vytvorili krátku rollovú hru alebo scénu. Požiadajte dve skupiny, aby predviedli intímny vzťah – priateľ/priateľka alebo manžel/manželka – ktorý bude poukazovať na prejavy násilia. Požiadajte ostatné skupiny, aby tiež predviedli intímny vzťah, ale postavený na obojstrannom rešpekte. V diskusii sa môžu vyskytnúť konflikty alebo rôzne názory, ale dôležité je, aby účastníci videli, ako môže vyzeráť vzťah postavený na rešpekte a ako vyzerá postavený na násilí. Keď sa všetky skupiny vystriedajú, využite v diskusii otázky ako „Aké sú základné charakteristiky násilného vzťahu? Čo si myslíte, že sú dôvody použitia násilia v intímnom vzťahu? Keď vidíte páry ako sa násilne k sebe správajú, čo zvyčajne urobíte? Čo by ste mohli urobiť?“

„Príručka M“ bola vytvorená pre učiteľov, pracovníkov s mládežou a iných odborníkov alebo dobrovoľníkov, ktorí pracujú alebo by chceli pracovať s mladými mužmi. Workshopy sú realizované 1-2-krát týždenne, v trvaní 45 minút - 2 hodiny.

Workshopy je možné realizovať s mužmi v rôznych zariadeniach, od škôl cez školské kluby až po nápravné inštitúcie. Napriek tomu, že aktivity boli pôvodne vytvorené pre skupinovú prácu s mladými mužmi, môžu byť tiež prispôbené pre zmiešané skupiny.

Navyše, v tomto prípade je potrebné zdôrazniť, že práca s mládežou je tu postavená na takzvanom rodovom prístupe s dôrazom na zvýšenie povedomia o rodovosti ako konštrukte a transformácii negatívnej maskulinity na pozitívnu.

Rodovo transformatívny prístup vyžaduje, aby pracovníci s mládežou používali metódy vytvárania príležitostí pre jednotlivcov, aby aktívne menili rodové normy, propagovali

pozície sociálneho a politického vplyvu pre ženy a mužov v komunitách a posúdili nerovnosti medzi osobami rôzneho pohlavia.

Navyše, všetky aktivity sú postavené na modeli zážitkového učenia, ktoré motivuje mladých mužov, aby vyhodnotili a analyzovali vlastné skúsenosti, postoje a hodnoty, aby boli schopní nastoliť pozitívne zmeny vo svojich životoch a celkovo vo svojej komunite.

Výstupy projektu a účasť mladých ľudí

Pre väčšinu mladých ľudí, ktorí sa zúčastnili na workshopoch, to bolo po prvýkrát, čo boli vyzvaní k tomu, aby sa kriticky zamysleli nad maskulinitou a násilím. Neoficiálne i empirické zistenia vyzdvihujú pozitívny vplyv týchto príležitostí, kde môžu mladí muži rozmyšľať o svojom správaní a konsekvenciách z neho plynúcich. Existuje mnoho svedení mladých mužov, ktorí zmenili svoj postoj a správanie ako výsledok účasti na takýchto stretnutiach. Taktiež evaluačné správy poukazujú na to, že mladí muži, ktorí sa zúčastnili aktivít, vo všeobecnosti získali postoje poukazujúce na rodovú rovnosť a počas určitého obdobia zmenili svoje agresívne správanie.

Dražen, jeden z účastníkov, sa podelil o svoj príbeh:

Prvýkrát, keď som počul o organizácii Status: M, bol som v druhom ročníku na strednej škole. Chlapci z organizácie robili skvelú, nízkonákladovú akciu a získali si moju pozornosť svojimi letákmi o kajakoch, paintballe, exkurziách atď., tak som sa zapísal na prvý workshop, ale neukázal som sa tam. Ďalší rok bola celá akcia ešte na vyššej úrovni a bolo tam viacero mojich kamarátov, ktorí boli nadšení z programu a presvedčili ma, aby som sa pridali. Musím priznať, rozhodol som sa pridať, lebo sľubovali zadarmo pizzu, hamburgery, džúsy a keksy počas každého workshopu. Prvýkrát som si prišiel pre svoju pizzu zadarmo a vypočul som si prednášku a vtedy som sa do organizácie zamiloval. Tak ma to zaujalo, že som nechcel zmeškať žiaden workshop a moja snaha bola odmenená vo forme ďalšej spolupráce s organizáciou – ponúkli mi prácu, keď som skončil školu.

Najvzácnejšia vec, ktorú som vďaka programu získal, bolo vedomie, že som mal pravdu – mal som pravdu, že muž nemusí byť násilný a nemusí piť, aby bol pravým mužom. A spoločnosť sa ma snažila presvedčiť o opak. Bolo to tak príjemné byť v takomto zdravom prostredí, že som získal silu byť zodpovedným sám za seba a svoje správanie. Navyše som zistil, že moji priatelia sa začali meniť, zmenili svoje postoje a hodnoty vďaka našim diskusiám a vtedy som si uvedomil, že tento program má veľkú moc a že dokáže zmeniť spoločnosť.

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU:

- K mladým ľuďom treba pristupovať pozitívne, a to aj v malých detailoch. Napríklad, kódex pre realizáciu práce v skupine môže byť nazvaný radšej kolektívna dohoda ako pravidlá skupiny.
- Pri práci s mládežou, najmä pri práci s mladými ľuďmi, ktorí majú prejavy násilného alebo kriminálneho správania, by sa pozornosť nemala zameriavať na kriminálne činy alebo chyby, ktoré urobili. Pozornosť by mala byť zameraná na prítomnosť a budúcnosť. Dôležité je podporiť mladých ľudí a umožniť im osvojiť si zručnosti, ktoré budú potrebovať na prechod z adolescencie do dospelosti.
- Pri práci s mládežou je veľmi dôležitý vzťah medzi pracovníkom a mladým človekom, ktorý pomoc potrebuje. Je dôležité, aby pracovník predstavoval určitý vzor, ku ktorému môže mladý človek vzhliadať a s ktorým sa môže otvorene a úprimne rozprávať.
- Pracovníci s mládežou si musia neustále klásť otázky ako motivovať mladých ľudí a ako ich podporiť pri aktívnej účasti na aktivitách. Taktiež by pracovníci s mládežou mali vždy požiadať mladých ľudí o spätnú väzbu, čo by mohli robiť ešte lepšie.
- Je dôležité rozumieť mladým ľuďom a prostrediu, z akého pochádzajú a pochopiť, aké majú skúsenosti. Je tiež dôležité pochopiť, v akom prostredí momentálne žijú a vždy venovať pozornosť veciam, na ktorých im záleží.
- Pracovníci s mládežou musia naozaj veriť veciam, ktoré hovoria.
- Je dôležité, aby boli aktivity zábavné a realizované v uvoľnenej atmosfére a aby pracovník s mládežou využíval pri svojej práci humor.

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte Leila Younis mailom na **status-m@status-m.hr** alebo pozrite na webovú stránku: **<http://www.status-m.hr/en/>**, Facebook: **<https://www.facebook.com/StatusM/>**, a Instagram: **<https://www.instagram.com/statusmladih/>**.

4.2. ASOCIÁCIA PLAY: "KONTAKT" - CENTRUM PRE POSILNENIE POSTAVENIA MLADÝCH ĽUDÍ Z NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI

Abstrakt:

Centrum „Kontakt“ – pre posilnenie postavenia mladých ľudí z náhradnej starostlivosti je prvý, dlhotrvajúci komplexný program, ktorý sa zameriava na zlepšenie úrovne sociálnej inklúzie detí a mládeže z náhradnej starostlivosti. Program pozostáva z troch častí. Prvá časť sa zameriava na podporu detí a mládeže z náhradnej starostlivosti, druhá časť sa zameriava na podporu odborníkov a tretia časť programu je zameraná na výskum a aktivity súvisiace s advokáciou. Na základe pozorovania odborníkov z asociácie PLAY a výsledkov evaluácie je možné konštatovať, že detí a mládež, ktorí boli súčasťou programu sa rýchlejšie a lepšie adaptovali v novom prostredí, vytvorili si lepšie vzťahy s inými ľuďmi a cítili sa lepšie pripravení na nezávislý život.

O ORGANIZÁCIÍ

Organizácia Play je chorvátska nezisková organizácia, ktorá bola založená v roku 1999. Asociácia bola založená odborníkmi, ktorí zistili, že spoločnosť neadekvátne reagovala na potreby mládeže v rizikovom prostredí, čo často vyústilo do rozvinutia neprijateľného správania a neefektívneho riešenia problémov. Taktiež zistili, že rodičia a učitelia majú problém pri jednaní s mladými ľuďmi, ktorí sa prejavovali problémovým správaním, čo motivovalo organizáciu poskytnúť im v tomto smere pomoc a podporu, aby spoločne dokázali prekonať problémy a pocit bezmocnosti.

Misia organizácie

Hlavným cieľom práce je poskytovať nápravu, vzdelávanie, psychosociálnu a pedagogickú pomoc ohrozeným mladým ľuďom, ich rodinám a pomáhať odborníkom, ktorí s nimi pracujú, s cieľom zlepšiť kvalitu ich života a spoločnosti všeobecne.

Vízia: „Spoločnosť, v ktorej každý jedinec pozná, používa a rozvíja svoj potenciál tak, aby bol aktívnym, produktívnym a spokojným členom komunity.“

Všetky aktivity a služby sú poskytované v troch kľúčových oblastiach programu: problémy so správaním, sociálna inklúzia a duševné zdravie. Služby môžu byť spájané podľa potrieb a záujmu účastníkov.

Organizácia Play okrem priamej práce s klientmi nepretržite pracuje na zvyšovaní vnímanosti komunity a spolupracuje s odborníkmi na skupiny detí a mládeže z

marginalizovaných skupín, a to organizovaním a účasťou na kampaniach, diskutovaním pri okrúhlych stoloch a písaním článkov a výskumných správ.

Manažment organizácie

Odborníci v oblasti starostlivosti o deti sa venujú programom a aktivitám na báze dobrovoľníctva už dlhodobo. Dnes má organizácia Play osem zamestnancov a ročne zrealizuje 16 projektov. Organizácia je čiastočne financovaná z vlastných projektových zdrojov a zvyšok financií poskytuje mesto Záhreb, Národný fond pre rozvoj občianskej spoločnosti, Ministerstvo pre sociálne veci a mládež, Ministerstvo zdravotníctva, Ministerstvo vedy, školstva a športu a iní sponzori. Kľúčový element, ktorý prispieva k udržateľnej kvalite organizácie, je stály rozvoj služieb založených na potrebách komunity a používateľov. Svoju prácu pravidelne vyhodnocujú a zachovávajú odborné štandardy.

ABOUT THE PROGRAM

“Contact” is the first, long term, comprehensive program in Croatia that aims to improve the level of social inclusion of children and young people from alternative care. Those are children and young people who are moved from their home and placed in alternative forms of care (children's care homes, correctional institutions or foster family) in order to rehabilitate and/or strengthen them for independent life. Such an intervention can be triggered due to several reasons – if they live in unacceptable and inadequate family circumstances, if they show unacceptable behaviour themselves, if they commit criminal offenses or if any other bio-psycho-social factor adversely affects their behaviour.

Misia program

Mladí ľudia z náhradnej starostlivosti čelia rôznym rizikám a problémom. Očakáva sa od nich, že budú nezávislí vo veku 18 rokov, čo znamená, že ich proces dospievania je akcelerovaný a intenzívnejší v porovnaní s ich rovesníkmi. Navyše sú často stigmatizovaní, sociálne izolovaní a trpia pocitom menejcennosti. Majú nedostatočne rozvinuté sociálne a iné zručnosti pre život, pretože v rámci inštitúcie žijú zvyčajne v nereálnych situáciách, kde všetko je za nich urobené (varenie, platenie účtov, pranie...), čím sa stávajú len pasívnymi prijímateľmi daných služieb. Tieto riziká sa stali základným kameňom pre program, ktorý sa snaží podporiť mladých ľudí tým, že nadobudnú kompetencie a zručnosti, ktoré sú nevyhnutné pre nezávislý život. Rovnako sa im program snaží poskytnúť prístup k vzdelaniu, zamestnaniu, zdravotníckym a sociálnym službám a voľnočasovým aktivitám tak, aby bola zabezpečená rovnosť príležitostí pre všetkých.

Komplexnosť programu sa prejavuje prostredníctvom zapojenia všetkých relevantných aktérov, ktorí môžu prispieť k zlepšeniu životov mladých ľudí. To je dôvod, prečo program ponúka aj vzdelávanie a podporu pre odborníkov a dobrovoľníkov, ktorí priamo pracujú s mladými ľuďmi a snažia sa tiež zlepšiť národné a miestne právne predpisy tak, aby bol umožnený prístup k daným službám pre všetkých mladých ľudí z náhradnej starostlivosti.

Hodnoty a princípy programu "Kontakt":

- Rozvoj v súlade s výsledkami výskumu analýz potrieb
- Komplexnosť a integrita
- Začať so súčasnou situáciou a postupne rozširovať obzory
- Rozvíjať úprimné a podporujúce vzťahy s mládežou, čo je najúčinnější prostriedok práce s mládežou
- Kontinuita a flexibilita
- Dostupnosť a prístupnosť
- Rešpektovanie jednotlivcov
- Podpora a posilnenie
- Aplikovať čo najvyššiu úroveň participácie mladých ľudí
- Byť súčasťou komunity

Základy programu

Program "Kontakt" bol vytvorený na základe výskumnej práce Sunčany Kusturinovej, ktorá bola pracovníčkou zamestnanou v asociácii Play. Zaoberala sa potrebami mladých ľudí, ktorí boli v nápravných zariadeniach. Zistila, že mladí ľudia, ktorí majú skúsenosti s pobytom v týchto zariadeniach, čelia veľkým problémom pri nástupe alebo odchode z daného zariadenia.

Na začiatku bol program "Kontakt" realizovaný cez sériu workshopov (najčastejšie skupinovou metódou), ktoré sa zameriavali na posilnenie ľudí, ktorí nedávno nastúpili do nápravného zariadenia alebo ktorí z neho odchádzali. Dnes, po 14 rokoch, má program oveľa širší záber aktivít a zahŕňa množstvo rôznorodých činností, orientuje sa na mladých ľudí z rôznych inštitúcií (nielen nápravných), na rôzne oblasti práce s mládežou a na široký okruh expertov.

Doteraz sa programu „Kontakt“ zúčastnilo 1121 účastníkov, z ktorých 881 boli deti a mladí ľudia z náhradnej starostlivosti. Program „Kontakt“ je realizovaný v spolupráci a partnerstvami s množstvom iných inštitúcií a organizácií, ako sú centrá sociálnej starostlivosti, relevantné ministerstvá, mesto Záhreb, Chorvátsky úrad pre

zamestnanosť, občianske organizácie, ktoré pracujú s mladými ľuďmi a pre mladých ľudí atď. Všetci majú jeden cieľ – rozvíjať a ponúkať podporu pre mladých z náhradnej starostlivosti ako i rozširovať kvalitnú sieť komunitných služieb.

V procese realizácie programu, keď sa vytvárali možnosti spolupráce a partnerstiev vo všeobecnosti, vedúci programu nezaznamenali veľké problémy. Ako niektoré z identifikovaných problémov boli napríklad nedostatočná systematická finančná podpora pre rozvoj a realizáciu programu, vysoká fluktuácia zamestnancov programu (keď berieme do úvahy fakt, že program už funguje niekoľko rokov), nejasná zodpovednosť zainteresovaných strán (nie je jasné, kde začína a kde končí zodpovednosť konkrétnej zainteresovanej strany) a zo strany zamestnávateľov nedostatočné uznanie kvality mladých ľudí z náhradnej starostlivosti ako vhodnej pracovnej sily.

Obsah programu

Aktivity programu sú rozčlenené do troch častí:

1. Podpora detí a mladých ľudí z náhradnej starostlivosti.
2. Podpora odborníkov.
3. Výskum, právne služby a občianske povedomie.

1. Podpora detí a mladých ľudí z náhradnej starostlivosti

Podpora detí a mladých ľudí z náhradnej starostlivosti sa vykonáva pomocou individuálnej a/alebo skupinovej psycho-socio-vzdelávacej podpory. Prvým krokom procesu je dohodnutie vstupného pohovoru s mladým človekom, s cieľom získať základné informácie o jeho životnej situácii a jeho potrebách. To napomáha prispôbiť programové aktivity presne pre každého účastníka.

Počas niekoľkých mesiacov (čo závisí od dĺžky programu) pracujú odborníci programu s mladými ľuďmi, ktorí práve prišli do inštitúcie, na rozvoji zručností pre život (komunikačné a vzťahové zručnosti, zručnosti pre riešenie konfliktov, kritické myslenie, rešpektovanie seba a iných atď.)

Na druhej strane, odborníci programu pracujú s mladými ľuďmi, ktorí opúšťajú inštitúciu, na rozvoji kompetencií potrebných pre nezávislý život (nájsť si prácu, viesť financie, hľadať a udržať si bývanie, zdravotná starostlivosť, organizácia voľného času, celoživotné vzdelávanie atď.). Individuálna podpora je najviac využívaná u mladých ľudí, ktorí opúšťajú náhradnú starostlivosť.

„Individuálna podpora je pre mňa veľmi užitočná a dôležitá. Pracovníci s mládežou mi veľmi pomáhajú počas môjho života nielen s hľadaním práce, ale so všetkými problémami, ktoré som mal. Dostal som nápady, rady... Ak niečo potrebujem, vždy sa môžem zastaviť, ak potrebujem oblečenie alebo len priateľský rozhovor.”

Okrem individuálnej a skupinovej podpory ponúka program aj služby, ktoré sú veľmi dôležité, pretože sa zistilo, že mladí ľudia z náhradnej starostlivosti nemajú kvalitný prístup k informáciám a nevedia, kde si ich majú vyhľadať. Preto im asociácia Play ponúka aj bezplatný prístup na internet, k počítačom a telefónom, zriadená je aj info linka pre mladých ľudí, kde získajú odpovede alebo rady na svoje otázky a tiež je k dispozícii Facebook stránka, ktorá sa zdá byť užitočným nástrojom pri práci s mládežou. Facebook profil je dobrá platforma pre zdieľanie relevantných informácií o ponuke práce, o ubytovaní, kultúrnych podujatiach, vzdelávaní a tiež poskytuje obojstrannú komunikáciu a rýchlu prevenciu potenciálnych riskantných situácií.

Navyše, asociácia sa snaží vydávať vzdelávacie brožúry, publikácie a manuály, ktoré môžu využívať mladí ľudia pre získanie informácií. Jedna z nich je manuál „Okvirkó”, ktorý pomáha mladým ľuďom z náhradnej starostlivosti zvyšovať ich sebavedomie a vedie ich procesom získania potrebných vedomostí a postojov. Napríklad, vysvetľuje im témy ako nezamestnanosť, financie, ubytovanie, vzdelávanie, zdravie, praktické

zručnosti, sociálne siete a podporný systém, voľný čas, angažovanosť v komunite a osobný rozvoj.

Okrem manuálu „Okvirko“ je k dispozícii aj ďalšia vzdelávacia brožúra pod názvom „Catapult“. Prostredníctvom tejto brožúry sa mladí ľudia naučia praktické veci, napríklad ako napísať CV, ako si vybaviť občiansky preukaz, ako sa uchádzať o prácu, ako si prenajať byt, ako si vytvoriť správne stravovacie návyky a tak ďalej. K dispozícii je tiež brožúra pod názvom „Úvahy o nezávislom živote“, v ktorej si mladí ľudia z náhradnej starostlivosti zdieľajú vlastné najintímnejšie myšlienky o svojom súčasnom živote a o budúcnosti, ktorá ich čaká. Podobné príbehy sú zverejnené aj na webovej stránke „Skoč do života“, ktorá bola vytvorená a spravovaná mládežou. Počas tvorby týchto praktických zdrojov pre mladých ľudí mali odborníci ako i dobrovoľníci jeden cieľ – odstrániť prekážky, ktoré môžu zabrániť mladým ľuďom naplniť ich vlastný potenciál a zaistiť rovnaký prístup k službám v komunite a umožniť ich prispôsobenie sa životným okolnostiam. Možno je tiež dôležité spomenúť, že všetky uvedené príručky a manuály sú k dispozícii online, ale sú napísané len v chorvátskom jazyku.

Je dôležité tiež uviesť, že program „Kontakt“ sa snaží poskytovať rôzne typy služieb pre mladých ľudí. Napríklad, služby osobného mentora, ktoré sú považované za vyššiu úroveň individuálnej podpory (ako doplnok a nie nahradenie individuálnej podpory). Navyše je k dispozícii služba, ktorá sa volá pomoc rovesníka a spája mladého človeka umiestneného v náhradnej starostlivosti s mladým človekom, ktorý už vedie nezávislý život. Táto služba má vysoko motivačný charakter, pretože poukazuje na úspech niekoho s podobným životným príbehom.

Základná metodológia používaná v programe má charakter neformálneho vzdelávania s dôrazom na zážitkové učenie. Pracovníci s mládežou využívajú vo svojej práci veľké množstvo kreatívnych metód a techník, ako sú rolové hry, diskusie, písomné prejavy, interaktívne hry, filmy atď.

„Mladí ľudia majú niekedy od nás odborníkov veľké očakávania a niekedy si nevytvoria zmysel pre vlastnú zodpovednosť. Očakávajú, že budeme ich predĺženou rukou a urobíme veci za nich. Ale náš hlavný cieľ je, aby sa naučili, ako si majú veci urobiť sami.“

Odborníci tiež jeden alebo dvakrát do roka organizujú pre mladých ľudí z celého Chorvátska, ktorí sa chystajú odísť zo zariadenia, exkurziu alebo tematické podujatie. Hlavným cieľom je rozšíriť ich sociálne siete a pripraviť ich na nezávislý život.

2. Podpora odborníkov

Druhá časť programu sa vzťahuje na podporu odborníkov, ktorí pracujú priamo s mladými ľuďmi, a to prostredníctvom vzdelávania (školenie k realizácii programu v praxi, školenie k práci s mládežou), prostredníctvom supervízie (podpora, výmena skúseností, rozvoj nových zručností, starostlivosť o duševné zdravie) a informácií (manuály a edukačné videá vytvorené počas realizácie programu). Osobní mentori, reprezentanti školy a zamestnávateľia sú tiež súčasťou vzdelávania a školení, pretože sú dôležitým faktorom rozvoja inkluzívneho prostredia pre mládež v náhradnej starostlivosti.

„V práci s mládežou je dôležité priebežne reagovať na bariéry vo vzťahoch s mladými ľuďmi a chápať význam role, pracovníka s mládežou, v ich živote. Bariéry by mali byť flexibilné. Individuálny prístup je nevyhnutný a závisí od situácie, od potrieb človeka, ale taktiež od odborníka, ktorý pracuje s mladými ľuďmi a snaží sa byť súčasne profesionálom.“

3. Výskum, právne aktivity a občianske povedomie

Tretia časť programu sa venuje výskumu a právnym aktivitám a realizuje sa tematickými stretnutiami s reprezentantmi jednotlivých inštitúcií, verejnými fórami, konferenciami a posedeniami pri okrúhlom stole. Ako výsledok množstva stretnutí vytvorili pracovníci s mládežou materiály ako „Usmernenia pre naplnenie potrieb mladých ľudí, ktorí boli v systéme náhradnej starostlivosti“ a „Usmernenia pre rozvoj inkluzívneho prostredia“. Sú to pokusy vytvoriť inkluzívne prostredie pre mladých ľudí, ktorí si zaslúžia rovnaké sociálne podmienky ako ich rovesníci. S právnymi usmerneniami dokážu pracovníci s mládežou tieto problémy mladých ľudí

zviditeľniť a spoločnosť sa vďaka nim stáva empatickejšia a uvedomuje si dôležitosť inkluzívneho správania.

Výstupy programu a účasť mladých ľudí

Keď sa reprezentanti programu pýtali mladých ľudí, aby vymenovali výhody účasti v programe „Kontakt“, mladí ľudia zdôraznili najmä praktické témy, ako hľadanie si práce alebo ubytovania, písanie žiadostí o prácu, tipy vzťahujúce sa k pracovnému pohovoru a tvorba rozpočtu. Taktiež vymenovali témy, ktoré sa vzťahovali ku komunikácii a vytváraní vzťahov s ostatnými.

Niektoré z reakcií účastníkov programu:

„V marci 2016 asociácia Play organizovala trojdňový vzdelávací výlet. Stretol som skvelú a nezabudnuteľnú skupinu ľudí. Chodili sme spolu von, zúčastňovali sme sa workshopov, hrali sme stolové hry, pozerali sme filmy atď. Naši pracovníci s mládežou boli milí a usmievaví a videli potenciál v každom z nás, nevideli nás ako problémové deti z náhradnej starostlivosti. Naučil som sa veľa o nezávislom živote...stretol som nových ľudí, našiel som nových priateľov (dúfam, že zostaneme v kontakte)...odporučil by som tieto výlety každému, pretože je to skvelé miesto na učenie a získanie užitočných informácií. A nezabudnite, nikdy nie ste sami, vždy je tu niekto, kto sa o vás zaujíma!“

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Pri práci s mládežou je vždy potrebné reagovať na potreby mladých ľudí.
- Mali by sme byť pripravení udržať si vzťahy s mladými ľuďmi z náhradnej starostlivosti, pretože majú problém niekomu dôverovať. Je pre nich veľmi náročné prežiť odlúčenie.
- Musíme zdôrazniť silné stránky mladých ľudí z náhradnej starostlivosti.
- Musíme týchto mladých ľudí začleniť do procesu rozhodovania a brať ich vážne.
- Dôležité je umožniť mladým ľuďom robiť chyby a vytvoriť bezpečný priestor pre poučenie sa z vlastných chýb.
- Rozsah práce s mládežou musí byť extrémne flexibilný tak, aby mohol zahrnúť a venovať sa každej potrebe, ktorú by mohli mladí ľudia mať.
- Mladý človek by mal byť vnímaný ako komplexná osobnosť so všetkými svojimi silnými ako i slabými stránkami.
- Nevychádzajte z pozície, že viete najlepšie, čo je dobré pre mladých ľudí. Rozhodnutia a výber musí byť na nich. Aj keď niekedy spravia chybu.
- Práca s mládežou by mala byť o precvičovaní trpezlivosti, tolerance a porozumení. Ak chcete mladým ľuďom poskytnúť adekvátnu podporu, musíte byť profesionálom, ale súčasne sám sebou, úprimný a autentický.

Pre ďalšie informácie kontaktujte asociáciu Play mailom na: **udruga.igra@udrugaignra.hr** alebo pozrite webovú stránku: **ww.udrugaignra.hr**

a Facebook: <https://www.facebook.com/igra.play/?fref=ts>.

4.3. ASOCIÁCIA SVETLUŠKA: „MLADÁ SVETLUŠKA“

Abstrakt:

„Svetluška“ je mimovládna organizácia, ktorá poskytuje podporu deťom, mladým ľuďom a rodinám, ktoré čelia zhubným ochoreniam. Členovia tejto organizácie videli veľký potenciál v mladých ľuďoch, ktorí absolvovali liečbu a ich skúsenosti a sila mohli byť nápomocné ľuďom, ktorí prechádzajú liečbou a pre tých, ktorí sa po liečbe vracajú späť do spoločnosti. Toto viedlo k vytvoreniu „Mladých svetlušiek“, skupiny mladých ľudí vo veku od 16 do 29 rokov, ktorí sa podelili o skúsenosti s vlastným zhubným ochorením. Od vzniku organizácie realizovali rôzne aktivity, ktoré zvýšili povedomie o potrebe a podpore mladých ľudí v zmysle vytvorenia inkluzívnejšieho prostredia.

O ORGANIZÁCIÍ

„Svetluška“ je mimovládna a nezisková občianska organizácia, ktorá bola založená v roku 2000 rodičmi detí so zhubným ochorením a lekármi, ktorí chceli asistovať a poskytovať podporu deťom, mladým ľuďom a rodinám, ktorí čelili tejto chorobe.

Misia organizácie

Vo svojej snahe pomáhať deťom, mládeži a rodinám, organizácia „Svetluška“ ponúka rôzne služby a organizuje rôzne aktivity. Asociácia zadarmo poskytuje a organizuje dlhotrvajúce i krátkotrvajúce pobyty pre rodiny chorých detí, ktoré sa liečia mimo svojej komunity. Taktiež poskytuje denné služby pre rodiny, ktoré sú zo Záhrebu, a ktoré čakajú na výsledky alebo správy z nemocnice. Prostredníctvom skupinových stretnutí organizácia poskytuje psychologickú podporu, ale k dispozícii je tiež individuálna poradňa, psychoterapia a stretnutia s terapeutickým psom. Navyše, asociácia ponúka rôzne školenia, ktoré sú zamerané na zhubné ochorenia, organizujú rehabilitačné tábory, výlety a stretnutia rodičov. V rámci asociácie pracovníci poskytujú pomoc pri kompenzácii finančných nákladov, čím vedú významne pomôcť rodinám, ktorých členovia sú v nemocničnej liečbe.

„Svetluška“ sa snaží poskytovať komplexnú podporu pre rodiny, ktoré čelia zhubným ochoreniam. Naším cieľom je poskytnúť pomoc rodičom tak, aby boli schopní a silní pri podpore svojho dieťaťa a pomôcť im vyhnúť sa ďalším problémom súvisiacim s liečbou.”

Asociácia spolupracuje s rôznymi zdravotníckymi, vzdelávacími a inými organizáciami, pričom pracuje na národnej, regionálnej ako i medzinárodnej úrovni.

Vzhľadom na to, že jeden z cieľov organizácie je zlepšiť práva detí a mládeže, ktoré trpia zhubným ochorením, pracuje organizácia obetavo aj v oblasti lobbingu a obhajoby. Snaží sa dosiahnuť väčší podiel dobrovoľníkov v systéme zdravotnej

starostlivosti, klásť dôraz na práva hospitalizovaných detí a mládeže a rozvíjať usmernenia pre vedenie a komunikáciu lekárskeho personálu najmä v týchto citlivých a náročných prípadoch.

Zamestnanci organizácie často realizujú i verejné akcie, tvoria a distribuujú množstvo publikácií, letákov pre deti a mládež, dokumentov, vzdelávacích filmov a tematických kreslených filmov. Niektoré príklady publikácií sú: leták „Ako pripraviť dieťa na vyšetrenie a hospitalizáciu“, brožúra „Ako sa vysporiadať so zhubnou chorobou“, interaktívna obrázková kniha „Život nie je vždy prechádzka po pláži“ a dokument „Deti Svetlušky“, ktorý bol natočený na rehabilitačnom tábore.

Organizácia „Svetluška“ investuje svoje zdroje do zamestnania, motivovania a školenia mladých ľudí, ktorí absolvovali úspešne liečbu, a ktorých skúsenosti a sila môžu byť nápomocné pre tých, ktorí sa vracajú späť do života po liečbe. Výsledkom investícií a entuziazmu je okrem iného projekt „Mladé svetlušky“.

Manažment organizácie

Organizácia má šesť zamestnancov, ktorí sa venujú rôznym odborným oblastiam. Sú to – generálny sekretár, projektový manažér pre nové komunitné programy, ktorý je tiež certifikovaný psychoterapeut pre deti, líder a koordinátor projektov pre rodičov detí so zhubnými ochoreniami, pracovník s mládežou, ktorý je vodcom aktivít pre mladých ľudí, koordinátor projektov a sociálny pracovník.

O PROGRAME

Program „Mladé svetlušky“ zahŕňa mladých ľudí vo veku 16 až 29 rokov, ktorí boli liečení na zhubné ochorenie v detstve alebo v mladosti. Program sa prostredníctvom svojich aktivít snaží pre týchto mladých ľudí zabezpečiť potrebnú dlhodobú starostlivosť, podporu a školenia. V skupine sú takzvaní mladí hrdinovia a dobrovoľníci, ktorí sa rovnakým spôsobom podieľajú na aktivitách skupiny.

Misia program

Cieľom programu je uľahčiť deťom a mládeži proces liečenia prostredníctvom stáleho sledovania ich potrieb a ich kondície a prostredníctvom rôznych aktivít, ktoré mladí ľudia sami organizujú. Program sa tiež zameriava na pomoc mladým ľuďom, aby akceptovali vlastné skúsenosti, posilnili si svoje kompetencie a zviditeľnili toto ochorenie na národnej, regionálnej ako i medzinárodnej úrovni.

Motto „Mladých svetlušiek“:

Buď v pohode, zobuď sa a spoj sa!

‘Nie som tým, čo sa mi stalo, ale som tým, čím sa chcem stať ja sám.’

C.G. Jung

Základy program

Program sa začal tvoriť v máji v roku 2013. Všetci mladí ľudia vo veku 16-29 rokov, ktorí mali skúsenosti s liečbou, boli pozvaní do skupiny. Hneď potom vytvorili Facebookovú skupinu, aby zjednodušili komunikáciu a získali väčší počet mladých ľudí, vrátane tých, ktorí žijú mimo Záhrebu.

Po vytvorení skupiny vo fyzickej i virtuálnej podobe, začali realizovať pravidelné stretnutia a rôzne aktivity. Neskôr rozšírili svoje metódy tak, aby dosiahli cieľovú skupinu. Napríklad kontaktovali rodičov alebo mladých ľudí z lekárskeho prostredia a spýtali sa ich, či by sa chceli pridať do skupiny. Niektorí mladí ľudia sa tiež stretli so skupinou už počas samotnej liečby.

Je potrebné zdôrazniť, že každý mladý človek si vyžaduje individuálny prístup, pretože bojuje s vlastnou chorobou a má svoju vlastnú liečbu a potrebuje dostatok času, aby spracoval svoje zážitky, čo niekedy môže trvať i roky.

„Nie je jednoduché pridať sa ku skupine mladých ľudí hneď ako vám skončila liečba. Zvyčajne je potrebné najprv spracovať, čím si človek prešiel a čo sa mu vlastne stalo. Najlepší čas na zúčastnenie sa aktivít je ešte počas samotnej liečby, pretože nás mladí ľudia vidia, ako sme to zvládli a akí sme silní. To môže byť vhodným začiatkom pre vytvorenie priateľských vzťahov medzi dobrovoľníkmi a mladými ľuďmi.“

Obsah program

Všetci mladí ľudia, ktorí vstúpili do program majú jeden cieľ – pomôcť deťom a mladým ľuďom, ktorí práve prechádzajú liečbou. Napriek veľkému vekovému rozpätiu členov skupiny, ich interakcia a spolupráca je veľmi úspešná, pretože majú spoločné skúsenosti a podobnú liečbu bez ohľadu na samotný vek.

Od vzniku programu boli organizované viaceré stretnutia, kde členovia spolu diskutovali o nápadoch na aktivity pre tých, ktorí sú momentálne v procese liečby a taktiež pre tých, ktorí liečbu ukončili. Realizovali aktivity inšpirované inými krajinami, získali kontakty s mladými ľuďmi, aby mohli program čo najviac propagovať, zistili aké sú silné stránky ľudí v tíme, organizovali rôzne školenia, exkurzie, športové aktivity, projekty a vytvorili propagačné filmy a piesne.

Jedným z príkladov je inkluzívny projekt, ktorý bol v rámci programu vytvorený a realizovaný a volal sa „**Malé svetlo nádeje**”. Projekt mal niekoľko cieľov – rozvíjať kompetencie detí/mládeže v škole tak, aby sa vedeli vysporiadať s náročnými situáciami, vytvoriť podmienky pre stály rozvoj detí a mládeže počas procesu liečby, poskytovať podporu počas návratu do bežného života, do školy a do sociálneho prostredia. Inými slovami, tento projekt sa snaží asistovať pri príprave školského prostredia pre návrat dieťaťa po liečbe. Aktivity a školenia v projekte boli vytvorené pre školských zamestnancov a spolužiakov v triedach.

Program „Mladé svetlušky” sa rozhodol pracovať na tomto projekte, pretože vedeli z vlastnej skúsenosti, že návrat do školy a sociálneho prostredia môže byť po dlhodobej liečbe náročný a vyčerpávajúci. Mladí ľudia sa často cítia vzrušení, keď sa vracajú späť do školy, ale súčasne sa obávajú reakcií, ako budú po tak dlhom čase prijatí. A naopak, ostatní spolužiaci čelia faktu, že vedia, že tieto ochorenia existujú, ale nevedia, ako sa majú zachovať, ak niekto z ich okolia ochorie. Nerozumejú špecifickým efektom liečby a nevedia, čo sa s ich kamarátom/spolužiakom deje.

Tento projekt pozostával z workshopov, ktoré boli realizované skupinou „Mladé svetlušky”. Pred samotnou realizáciou však museli zvládnuť vlastné školenie tak, aby sa cítili kompetentne pri verejnom prejave a dokázali úprimne rozprávať o svojich skúsenostiach. Toto interné školenie pozostávalo z troch modulov. V prvom module diskutovali o dôležitých lekárskejších termínoch, v druhom module rozprávali o aktivitách, ktoré by mohli realizovať s deťmi a mládežou a v treťom module pracovali na posilnení seba samých.

„Deti, a najmä mladí ľudia, majú potrebu sa podeliť o svoj príbeh a skúsenosti, pretože to im pomáha túto situáciu pochopiť, akceptovať ju a podeliť sa o svoje emócie. Preto je dôležité ich počúvať bez ohľadu na to, koľkokrát ste počuli ten istý príbeh.”

Počas projektu bolo zrealizovaných 27 workshopov v 19 školách, čo zahrňovalo 832 študentov, 23 rodičov a 123 zamestnancov školy. Navyše, v rámci projektu boli vytvorené usmernenia pre spolužiakov a učiteľov, ktoré sa zameriavajú na prostredie pre deti/mladých ľudí vracajúcich sa po liečbe do prostredia školy.

Niektoré z usmernení pre zamestnancov školy:

- **Študenti by nemali byť podporovaní v tom, aby nemysleli na svojho chorého spolužiaka**, keďže táto situácia môže byť vhodnou príležitosťou, ako sa naučiť vysporiadať s inými náročnými situáciami v živote.
- **Študenti by mali dostať všetky základné informácie o ochorení, procese liečby a fyzických zmenách, ktoré čakajú ich chorého spolužiaka**. Ak sa učitelia necítia byť kompetentní takéto informácie sprostredkovať, mali by zavolať niekoho, kto bude schopný s deťmi viesť takúto diskusiu.
- **Chorého spolužiaka si treba z času na čas pripomenúť**. Je dobré si spomenúť na niektoré spoločné príbehy alebo zážitky a prejaviť očakávanie a radosť z jeho návratu.
- **Študenti by mali byť podporovaní v tom, aby udržiavali s chorým spolužiakom kontakt** – môžu posilať listy, kresby, telefonovať s ním, rozprávať sa cez Skype, vytvoriť si Facebookovú skupinu, v ktorej budú zdieľať všetky zaujímavosti z triedy tak, aby bol chorý spolužiak informovaný a začlenený.
- **Študenti by mali vyjadriť otvorene a úprimne svoje obavy v súvislosti s návratom spolužiaka**. Musia byť informovaní o všetkých možných fyzických obmedzeniach, ktoré daný spolužiak môže mať a mali by sa spolu v triede dohodnúť ako jej/jemu pomôžu a ako ju/ho podporia pri návrate do školy.
- **Študent, ktorý sa vráti po liečbe, by mal mať možnosť sa podeliť o svoj príbeh**, vedomosti a skúsenosti so svojimi spolužiakmi, ale samozrejme len ak to ona/on chce.

Niekoľko usmernení pre študentov:

- **Získajte všetky informácie, ktoré potrebujete na to, aby ste pochopili, čo sa stalo vášmu spolužiakovi, ako funguje liečba a aké zmeny môže spôsobiť**.
- **Nakreslite a napíšte o svojich pocitoch**, nemusíte sa o ne deliť s ostatnými, ak nechcete, ale pomôže vám to usporiadať si myšlienky a emócie, čo má pozitívne účinky.
- **Dajte chorému spolužiakovi najavo, že k vám patrí**, povedzte mu/jej, že je dôležitý/á a má rešpekt ostatných. Chorý spolužiak nepotrebuje hlúpe pozdravy a posledné, čo potrebuje je ignorancia a izolácia. Preto je potrebné s ním/ňou komunikovať s úprimným záujmom a s ochotou sa vysporiadať s prípadnými nepriaznivými odpoveďami.
- **Mali by ste poslať správu, ktorá dá jasne najavo, že vám spolužiak chýba**, ako napríklad: „Počítame s tebou“, „Si s nami, aj keď nie pri nás“, „Chceme ťa mať pri sebe, keď sa budeš cítiť lepšie“ a podobne.
- **Zorganizujte vreľé a veselé privítanie, keď sa chorý spolužiak vráti do triedy**.
- **Pomoc a starostlivosť od iných v situáciách, keď chce chorý spolužiak robiť niečo sám**, môže byť niekedy vnímaná ponížujúco. Na druhej strane, nedostatok podpory

v akútnych situáciách môže byť vnímaný ako odmietnutie. Vo všeobecnosti, ak si nie ste istý, čo je správne urobiť, spýtajte sa študenta, čo potrebuje, to je to najlepšie, čo môžete urobiť a čo v skutočnosti najviac potrebuje.

Vďaka tomuto projektu sa začalo na školách vytvárať inkluzívnejšie prostredie pre chorých mladých ľudí. To, čo chcel projekt zabezpečiť, bol rovnaký prístup k vzdelaniu počas návštevy školy. Je známe, že deti, ktoré absolvujú liečbu, nemôžu byť v škole niekedy aj niekoľko mesiacov a je pre nich veľmi ťažké dobehnúť všetko, čo zameškali. Preto sa v projekte kladie veľký dôraz na obhajobu ich práv a taktiež sa vďaka projektu podarilo vytvoriť odporúčania, ktoré boli akceptované aj Ministerstvom zdravotníctva. Otázkou je, ako budú aplikované v praxi.

Okrem projektu „Malé svetlo nádeje“, urobila organizácia v roku 2015 ďalší krok vpred. Zorganizovali **„Prvú medzinárodnú konferenciu pre mladých ľudí, ktorí boli liečení na zhubné ochorenie“**. Konferencia spojila 50 ľudí z 11 európskych krajín a bola organizovaná pod záštitou Prezidenta Chorvátskej Republiky, Ministra zdravotníctva a SZO. Konferencia mala niekoľko cieľov – vytvoriť partnerstvá medzi mladými ľuďmi na medzinárodnej úrovni, zlepšiť

kompetencie mladých ľudí, ktorí čelia zhubným ochoreniam, a to prostredníctvom rôznych školení, workshopov a výmenou skúseností a oboznámiť odborníkov a všeobecne verejnosť o potrebách tejto špecifickej populácie.

Ďalšou zaujímavou a hodnotnou aktivitou bola kampaň počas týždňa zvyšovania povedomia o zhubných ochoreniach v detstve. Osobné príbehy detí a mladých ľudí boli zdieľané na Facebookovej stránke, ktorá má viac ako 48 000 prívržencov (65000 komentárov dosiahli v septembri 2016). Okrem oslovovania verejnosti je hlavným cieľom kampane poslať správu všetkým deťom, mladým ľuďom a rodičom, že náročné obdobie liečby sa skončí a napriek chorobe je možné dosiahnuť vlastné ciele a sny.

„Pre rodičov to znamená veľmi veľa, keď môžu hovoriť s niekým, kto mal rovnakú diagnózu ako ich dieťa. Aj odpoveď na najjednoduchšiu otázku môže byť pre nich úľavou a motiváciou do ďalšieho boja.”

Doteraz sa programu „Mladé svetlušky” zúčastnilo 60 mladých ľudí, ktorí v rámci aktivít združili 123 mladých ľudí z celého Chorvátska vo svojej uzatvorenej skupine na Facebooku a zapojili 11 „Mladých svetlušiek” do organizácie známeho „Svetluškového rehabilitačného tábora”. Prostredníctvom programu podporujú dobrovoľníkov a účasť mladých ľudí a aj preto pripravujú mladí ľudia pred každým stretnutím zdravé občerstvenie pre celú skupinu, organizujú zábavné prestávky a hry, robia si fotky v skupine a pod.

Výstupy programu a účasť mladých ľudí

Mladí ľudia sú podporovaní pri organizácii a realizácii skupinových aktivít a ak je potrebná odborná prednáška alebo seminár, vždy si zavolajú odborníka, ktorý je ochotný sa s nimi podeliť o svoje vedomosti, skúsenosti a zručnosti na konkrétnu tému.

Osobný príbeh „mladej svetlušky”:

„Ako mladý človek, ktorý bol liečený na zhubné ochorenie, som chcel zabudnúť na túto časť života a chcel som sa posunúť ďalej. Nechcel som o tom hovoriť, bolo to pre mňa nepríjemné, ak by niekto mal o mne vedieť, že som mal rakovinu. Sedem rokov po liečbe mi zavolať Zoran z asociácie „Svetluška” a požiadal ma, aby som prišiel na stretnutie a porozprával sa s rodičmi, ktorých deti boli v procese liečby a pomohol im mojimi skúsenosťami. Súhlasil som a išiel som na stretnutie.

Pre týchto rodičov bolo úľavou vidieť mladého zdravého človeka, ktorý prešiel rovnakým procesom, ako prechádza ich dieťa. Keď som videl ich tváre plné radosti, vedel som, že toto je miesto, kam patrí. Rozhodol som sa tomu oddať a pomáhať tak, ako viem. Cez účasť na workshopoch a cez dobrovoľníctvo som vedel, že pomáham iným ľuďom, ale na druhej strane som to robil aj pre seba. Zrazu som sa nehanbil za svoju minulosť, dokázal som o tom otvorene rozprávať a veľmi mi to pomohlo stať sa silnejším a sebavedomejším. Teraz, s touto silou, som pripravený privítať akékoľvek nové výzvy v mojom živote s úsmevom.”

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Pri práci s mládežou je nesmierne dôležité poznať mladých ľudí a počúvať, čo potrebujú. Ak poznáme ich reálne potreby, dokážeme si s nimi vytvoriť vzťah a podporiť ich.
- Keď pracujete s mládežou, musíte byť vždy úprimný a uvoľnený. Niekedy, keď ich chcete ochrániť a nepoviete pravdu, môžete im uškodiť.
- Dôležité je, aby stretnutia boli štruktúrované a jednotlivé témy konštruktívne, ale vždy by ste mali trvať na neformálnom stretnutí. Niekedy dosiahnete viac cez neformálny prístup, vtedy sa mladí ľudia viac socializujú.
- Nie všetci mladí ľudia sa chcú podeliť o svoj príbeh v skupine. Niektorí prispievajú viac, niektorí menej a to je úplne v poriadku.

- Mladí ľudia, ktorí zažili liečbu zhubného ochorenia, sú špecificky zraniteľnou skupinou. Pri kontakte s nimi musíte byť milí a príjemní, dať im toľko času, koľko potrebujú a byť spokojní s akýmkoľvek výsledkom.
- Vždy by sme mali podporovať mladých ľudí, aby boli aktívni. Najjednoduchší spôsob by bol urobiť všetko za nich, ale to nie je cieľom. Cieľom je vytvoriť sebestačnú skupinu.
- Ak sa skupina nedokáže dobre prepojiť, dobrým nápadom je ísť na výlet alebo zorganizovať inú podobnú akciu. Niekedy nepotrebujete nič viac ako jeden deň voľna a dobrú vôľu.

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte Dragana Cvitića mailom na: **dragan@krijesnica.hr** alebo pozrite webovú stránku: **<https://www.krijesnica.hr/?lang=en>** a Facebook:

<https://www.facebook.com/krijesnica/?fref=ts>.

5. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE Z TALIANSKA

5.1. CESIE: „TANDEM NOW” - MENTOROVANIE A ODBORNÉ PORADENSTVO PRE MLADÝCH MIGRANTOV

Abstrakt:

Organizácia TANDEM NOW – školenia a odborná asistencia pre mladých migrantov - vytvorila zmiešaný program pre mladých migrantov. Školitelia sú dospelí migranti, ktorí môžu predstavovať funkčný model pre mladých migrantov. Školitelia absolvovali špecifickú prípravu, aby sa pripravili na rolu mentorov. Charakter školení má dve podoby, buď individuálne (face to face) alebo online stretnutia. Pri hodnotení programu sa ukázalo, že mentori ocenili učenie sa nových zručností a možnosť podpory mladých ľudí. Mladí migranti povedali, že im tieto stretnutia pomohli prekonať problémy a získať motiváciu a nové nápady pre ďalšie vzdelávanie a zamestnanie.

O ORGANIZÁCI

Organizácia CESIE je európske centrum štúdií a iniciatív, ktoré vzniklo v roku 2001 a bolo inšpirované prácou a teóriou sociológa a sociálneho aktivistu Danilo Dolciho (1924-1997).

Vízia organizácie CESIE : „Svet je len jedna bytosť”

(The world is only one creature)

Organizácia CESIE má sídlo v Palerme, Sicílii, v centre mesta, ktoré môže byť charakterizované ako najznevýhodnenejšia časť mesta. Je tam množstvo sociálnych problémov ako nedostatok pracovných príležitostí, prítomnosť organizovaných kriminálnych skupín (sicílska mafia), priekupníctvo drog, závislosť na drogách a vo všeobecnosti nízka úroveň vzdelania. Veľa mladých ľudí z danej oblasti nemá ukončené základné vzdelanie a mnohí z nich sa stávajú rodičmi vo veľmi mladom veku. Centrum Palermo sa stalo v posledných rokoch multikultúrne: žije tu množstvo migrantov z afrických a ázijských krajín.

Misia organizácie

Misiou organizácie je propagovať rozvoj mladých ľudí pomocou inovatívnych vzdelávacích prístupov. Víziou je svet, ktorý je len jedna bytosť a je symbolizovaný v logu organizácie: svet vo forme granátového jablka, ktoré je otočené dole hlavou.

Granátové jablko symbolizuje „plodnú“ jednotu ľudí a skupín rastúcich spolu pod jednou šupkou. Granátové jablko organizácie CESIE rastie na každej pôde a stáva sa symbolom prosperity vo vzdelávaní. Organizácia bojuje proti etnocentrickému svetovému trendu a zameriava sa na jednotlivcov a ich rôznorodosť. Využíva pritom inovatívne a nenásilné metódy Danilo Dolciho. Svet organizácie CESIE je hore nohami: stavajú na skúsenostiach a svojom príbehu a pokúšajú sa zmeniť dynamiku a prístupy vo vzdelávaní tak, aby vytvorili rozumnejšie a udržateľnejšie prostredie celosvetovej spolupráce vo vzdelávaní.

Vo svojej práci sa organizácia CESIE venuje rôznym ľuďom a skupinám: deťom a mládeži, ženám a mužom, starším ľuďom, mladým umelcom, výskumníkom, odborníkom, sociálnym službám, učiteľom, vychovávateľom a pracovníkom s mládežou, migrantom a minoritám, ľuďom so špecifickými potrebami, občianskym organizáciám, poskytovateľom školení a verejným autoritám.

Organizácia CESIE venuje špeciálnu pozornosť mladým ľuďom, ktorí majú menej príležitostí, napr. mladým ľuďom, ktorí sú znevýhodnení v porovnaní s ich rovesníkmi, pretože v živote čelia rôznym druhom sociálnych, kultúrnych, vzdelávacích, zdravotných, geografických a ekonomických prekážok. Cieľom je poskytnúť týmto ľuďom príležitosti, aby mali prístup k formálnemu ako i neformálnemu vzdelávaniu, k národnej mobilite, k účasti na aktívnom občianstve s hlavným zámerom začleniť ich čo najviac do spoločnosti.

Manažment organizácie

Organizácia CESIE má 40 zamestnancov, ktorí majú medzinárodný a multikultúrny charakter a disponujú širokým záberom rôznych profilov, zručností a kvalifikácií. Samotní zamestnanci sú jasným a pozitívnym príkladom medzikultúrnej spolupráce a pochopenia a otvorených európskych hodnôt. Organizácia sa tiež spolieha na 50 externých pracovníkov, vrátane sociológov, psychológov, výskumníkov, profesorov, školiteľov, zdravotnícky personál a iných. Rovnako dôležitý je aj prínos dobrovoľníkov a sezónnych pracovníkov, ktorí sú začleňovaní do aktivít organizácie a podporujú partnerov z tretieho sektora na lokálnej úrovni.

O PROJEKTE TANDEM NOW – MENTOROVANIE A ODBORNÉ PORADENSTVO PRE MLADÝCH MIGRANTOV

V mnohých európskych krajinách nemajú mladí migrant alebo mladí ľudia z etnických minorít žiadne modelové príklady ľudí v oblastiach, ktorým by sa mohli v budúcnosti venovať vo svojej kariére, a to ani v rodinnom prostredí ani v inom sociálnom prostredí. Ak sa vôbec zamestnávajú, zvyčajne je to tradičná práca alebo pracovné školenie, keďže ani oni ani ich rodina nezvažujú iné možnosti z rôznych dôvodov. Preto

je dôležité ponúknuť mladým ľuďom mentora, ktorí je z ich vlastnej etnickej komunity a bude ich sprevádzať pri hľadaní vhodného vzdelania alebo práce.

Misia projektu

- Vytvoriť vzory pre mladých migrantov alebo pre mládež z etnických minorít počas ich odbornej kariéry.
- Prispievať k efektívnemu školeniu mentorov pochopením potrieb mladých ľudí a lokálneho kontextu.
- Rozvinúť „zmiešané mentorovanie“ (spojenie individuálnych a online aktivít), umožniť, aby bolo mentorovanie ľahko integrovateľné do kariérneho poradenstva.

Základy projektu

Projekt bol európskym projektom pod názvom „Transfer inovácií“. To znamená, že dobré príklady praxe – mentorovanie migrantov prostredníctvom vzorových migrantov – bol ďalej rozpracovaný a presunutý do iných európskych krajín. Pôvodný projekt „Tandem“ bol vytvorený a testovaný v Rakúsku. Cieľom projektu TANDEM NOW bolo preniesť techniky mentorovania do iných európskych krajín, pridať inovatívny element, zmiešané mentorovanie, kde sa kombinujú reálne stretnutia s mentorom spolu s virtuálnymi stretnutiami, a to vďaka novým technológiám a sociálnym médiám.

Projekt bol spolufinancovaný Programom celoživotného vzdelávania EK a trval dva roky, začal v decembri 2012 a skončil v novembri 2014. Keďže to bol európsky projekt, vytvorili sa tu medzinárodné partnerstvá medzi siedmimi organizáciami. Počas projektu mal každý partner svoje úlohy a bol zodpovedný za realizáciu školiacich aktivít na lokálnej úrovni (vrátane náboru mentorov a mentorovaných, organizácie školení, podujatí a nadväzujúcich akcií pre proces mentorovania). Rozdelenie úloh umožnilo partnerom využiť ich vlastné skúsenosti; lokálna realizácia programu bola v každej partnerskej krajine prispôbená lokálnemu kontextu. Všetky aktivity boli realizované efektívne a úspešne v zmysle splnenia všetkých pôvodne plánovaných činností. Projekt získal tiež vysoké pozitívne hodnotenie kvality celého balíka TANDEM NOW Blended-Mentoring-Package.

Vo všetkých siedmich krajinách sa projektu zúčastnilo 69 dospelých mentorov a 70 mladých mentorovaných ľudí. V lokalite Palermo organizácia CESIE zahrnula do projektu 11 mentorov a 11 mladých migrantov. Mentori pochádzali z Tuniska, Maroka, Nigérie, Bangladéša, Pakistanu, Mauretánie a Senegalu; mladí migranti boli vo veku 15 až 18 rokov a pochádzali z Guiney, Líbye, Bangladéša, Gambie a Maurícia.

Obsah projektu

V Palerme bol projekt realizovaný nasledovne: 13 mentorov bolo oslovených a zaradených ako dobrovoľníci. Boli to dospelí migranti z rôznych krajín a mali rôzne profesie: právnik, kultúrno-jazykoví mediátori, prekladatelia, vychovávatelia a školitelia. Školenie mentorov-dobrovoľníkov a organizácia priebehu samotného mentorovania (vzájomné prispôsobenie sa mentorov a mentorovaných, organizácia spoločných podujatí a nadväzujúcich aktivít) boli zväčša zabezpečené dvomi manažérmi organizácie, ktorí mali skúsenosti s prácou s mládežou vrátane mladých migrantov.

Dobrovoľní mentori boli na svoje úlohy špecificky pripravení. V rámci projektu bolo vytvorené kurikulum tak, aby bol mentor pripravený na nasledovné úlohy: kurikulum obsahovalo komplexný úvod ku konceptu zmiešaného mentorovania ako i kvalifikáciu k relevantným témam, ktorými boli interkulturálne problémy, komunikácia a sociálne médiá. Organizácia pripravila šesť stretnutí s mentormi v malých skupinách, takže celková príprava bola dosť intenzívna.

Pre lepšiu predstavu, školenie pre mentorov vyzeralo nasledovne:

- Začínajúcim bodom každého školenia bola 1. kapitola v kurikule „**Mentorovanie**”: táto časť obsahuje celkové informácie o projekte TANDEM NOW a jeho koncepte vo všeobecnosti a najmä o samotnom priebehu mentorovania. Počas školenia sa využívajú praktické metódy, aby boli mentori dobre pripravení na ich rolu a úlohy a učia sa o rôznych prostriedkoch, ktoré môžu využívať pri práci s mladými migrantmi (napríklad sebahodnotenie, zdroje atď.)
- 2. kapitola v kurikule „**Sociálne médiá**” ponúka najprv teoretický vstup a prehľad. Potom nasleduje prezentácia rôznych metód, ktoré môžu byť užitočné pri práci so sociálnymi médiami a tiež poskytujú k téme kritickú diskusiu.
- 3. kapitola „**Interkultúrna senzitivita**” ponúka krátky teoretický vstup k témam ako kultúra a interkultúrne školenie, ako i praktické interkultúrne cvičenia.

V projekte boli zahrnuté dve hlavné cieľové skupiny:

- Mentori, ktorí sú migrantmi; tí predstavovali vzory pre mladých migrantov vďaka svojim úspechom a kariére. Mentori sa zúčastnili školenia mentorov, testovali a hodnotili kurikulum pre školenie mentorov projektu TANDEM NOW a pomáhali vytvoriť metodický balík projektu TANDEM NOW Blended-Mentoring-Package
- Mladí migranti; mladí ľudia s migračnou minulosťou alebo z etnických minorít, ktorí testovali a hodnotili metodický balík projektu TANDEM NOW Blended-Mentoring-Package.

Nápad vzniku samotného projektu bol postavený na pozorovaní, že veľa mladých migrantov alebo mladých ľudí z etnických minorít nemá vo väčšine európskych krajín žiadne vzory, ktoré by mohli byť pre nich príkladom v odbornej alebo pracovnej kariére, preto viacerí migranti majú tendenciu ukončiť len povinné vzdelanie, bez ďalšieho záujmu o odborné či vyššie vzdelanie. Pre týchto mladých ľudí to môže znamenať veľkú zmenu, keď dostanú radu od úspešného staršieho mentora, ktorý pochádza z podobného prostredia ako oni sami.

V Palerme väčšina mladých migrantov, ktorí boli zapojení do projektu, prišla do

Talianska len nedávno, a preto mali množstvo otázok týkajúcich sa vzdelávania, pracovného trhu a talianskej spoločnosti vo všeobecnosti a veľmi sa chceli spoznávať s novými ľuďmi.

Aby organizácia CESIE získala záujemcov, ktorí by sa chceli zapojiť do projektu, zverejnila výzvu na svojej webovej stránke a v sociálnych médiách a kontaktovala ľudí, ktorých už poznala mailom alebo telefonicky.

Navyše, organizácia spolupracuje s rôznymi migračnými centrami: Comunità Stellaria, Comunità La Mimosa, La Casa San Francesco, a dvomi neziskovými organizáciami, ktoré pracujú s migrantmi, Centro Astalli a La danza delle ombre.

Pilotný program mentorovania začal po ukončení školení pre mentorov. Trval päť mesiacov a bol rozdelený nasledovne:

- 1) **Otváracie podujatie** bolo organizované na začiatku mentorovania: počas tohto podujatia sa mentori a mentorovaní stretli po prvýkrát. Na úvodné prelomenie ľadu boli využité zábavné hry a mentorom boli pridelení ich mladí migranti.
- 2) **Zmiešané mentorské stretnutia:** mentori a ich zverenci spolu zrealizovali množstvo stretnutí, a to osobne ako i online. Počet a trvanie stretnutí sa líšilo medzi jednotlivými párami a záviselo od typu stretnutia – individuálne stretnutia trvali 1-2 hodiny, zatiaľ čo online stretnutia boli oveľa kratšie, okolo 15-20 minút. Stretnutia boli štruktúrované a podporené nástrojmi z príručky Blended Mentoring, čo zahŕňovalo spoločné cvičenia a písanie reflektívnych denníkov mentora i mentorovaného. Mentori mali prehľad o všetkých stretnutiach prostredníctvom monitorovacích hárkov, kde v skratke zapísali dátum a obsah stretnutí. Niektoré páry sa stretávali v priestoroch organizácie CESIE.
- 3) **Záverečné podujatie:** na konci programu sa uskutočnilo záverečné stretnutie, kde boli prezentované výsledky projektu a účastníci programu si mohli vymeniť svoje skúsenosti.

Projekt sa zamerlal na podporu inklúzie mladých migrantov, a to prostredníctvom mentorovania dospelými migrantmi, ktorí pochádzajú z podobného prostredia. Mentori boli špeciálne vyškolení na tento proces: počas prípravnej fázy školenia sa pripravovali na rolu mentora a na multikultúrne prostredie. Tým bolo zaistené dodržiavanie princípov inklúzie, rôznorodosti a rovnosti.

Výstupy projektu a účasť mladých ľudí

V rámci projektu TANDEM NOW boli produkty adaptované pre potreby mladých migrantov a pre ich regionálny kontext. Okrem rozvoja sociálnych kompetencií bral projekt do úvahy aj situáciu na pracovnom trhu, a to pre každého mladého človeka. Počas pilotného procesu boli materiály adaptované pre mentorov ako i pre mladých migrantov. To znamená, že materiály boli vyhodnotené a preložené do iných jazykov konzorciom.

Testované boli dva špecifické výstupy:

- príručka TANDEM NOW Blended-Mentoring-Folder, okrem iného obsahovala reflektívny denník,
- Kurikulum pre školenie mentorov projektu TANDEM NOW.

Mentorský program TANDEM NOW vytvoril pre mladých migrantov skvelú príležitosť vstúpiť na pracovný trh, získať nové zručnosti a zvýšiť si sebavedomie a motiváciu tak, aby mohli dosiahnuť svoje kariérne a vzdelávacie ciele. Dôležité je, že sa vytvorili pozitívne vzťahy medzi mladými ľuďmi a taktiež nové príležitosti pre stretnutia s novými ľuďmi.

V Taliansku bola realizácia pilotného projektu posunutá kvôli sviatku Ramadánu. Keďže väčšina mentorov a mladých migrantov boli moslimovia, niektoré činnosti začali neskôr ako boli plánované. Niektorí mladí migranti opustili pilotný program ešte pred jeho skončením, pretože si našli sezónnu prácu mimo mesta. Boli prijatí noví migranti; to však spôsobilo oneskorenie začiatku jednotlivých mentorských aktivít.

Vyhodnotenie a spätná väzba mentorského programu v Taliansku ukázali, že mentorské dvojice uprednostňovali prevažne tradičnú metódu priamych stretnutí pred online metódou alebo využitie sociálnych médií.

Mentori spomenuli niektoré problémy, ktoré mali počas samotného procesu: limitovaný časový rozsah, limitované jazykové zručnosti mladým migrantov, ktoré spôsobovali komunikačné problémy a limitovaný prístup migrantov k sociálnym médiám. Počas mentorovania nebola pozornosť vždy venovaná len vzdelávaniu a zamestnaniu, pretože mladí migranti mali záujem riešiť aj iné dôležité problémy. To znamenalo úpravu tém pri jednotlivých stretnutiach. Avšak aj keď vzdelávanie a zamestnanie neboli vždy kľúčové, vzniknuté vzťahy boli vo všeobecnosti posudzované ako pozitívne.

Kritické miesta, ktoré spomenuli na konci programu samotní mladí migranti, boli: problémy nájsť si čas na stretnutie s mentormi, problémy s prístupom k počítaču, jazykové problémy, najmä rozumieť talianskemu písanému textu, uprednostňovanie individuálnych stretnutí.

V Taliansku všetky miestne organizácie (prijímacie migračné centrá a mimovládne organizácie), ktoré boli zapojené do projektu, prejavili záujem o používanie programu Blended Mentoring. Program je k dispozícii s detailným popisom každého kroku v taliančine a elektronicky k dispozícii na stránke CESIE, a tiež v iných jazykoch na webovej stránke projektu TANDEM NOW.

Mentorovaní mladí migranti mali po ukončení projektu pohovor o ich skúsenostiach a návrhoch. Jeden z migrantov povedal:

“Rozhodol som sa zapojiť do programu, aby som stretol nových ľudí. Som nový v tejto krajine, a preto je to dobrý spôsob, ako stretnúť rôznych ľudí a zároveň dostať od nich podporu. Získal som množstvo nových zručností a cez motivačné rozhovory s mojím mentorom som bol povzbudený k ďalšej práci, a to si naozaj cením. Rozprávali sme sa o veciach, ktoré chcem a potrebujem od života a čo musím urobiť, aby som získal od života čo najviac. [...] mentorovanie je dobrá vec. Najmä ak máte problémy a nedostáva sa vám podpory, je vždy dobré získať asistenciu a rady. Môžete sa naučiť od niekoho iného, z jeho skúseností, ktoré sú možno podobné tým vašim.”

Iné komentáre obsahovali:

“Prešiel som ťažkými situáciami”

“Je skvelé mať pri sebe niekoho, kto počúva, v akej ste situácii”

“Zlepšil som si svoju taliančinu”

“Chcel by som mať viac stretnutí a pokračovať v programe”

TIPY PRE ÚSPEŠNÚ PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Zhodnotte motiváciu účastníkov: Jedna z lekcíí vyplývajúca z projektu Tandem Now je, že je potrebné správne vyhodnotiť motiváciu účastníkov, mentorov aj mladých migrantov, inak je riziko predčasného ukončenia veľmi veľké. Motivácia môže byť zvýšená aj lepším prispôbením programu pre lokálne podmienky – napríklad, v Palerme nebolo tak dôležité riešiť otázky vzdelania a zamestnania ako všeobecné poradenstvo a potrebu inklúzie pre mladých migrantov.
- Niektoré školenia pre migrantov by boli lepšie, ak by viac sledovali mentorský proces, napríklad organizovaním spojených stretnutí, skupinové mentorovanie a podobne.
- Dôležité je poskytnúť mladým účastníkom konkrétny podnet – kariérne ciele a mentorovanie boli pre niektorých príliš abstraktné. Konkrétny podnet mohol byť napríklad možnosť zúčastniť sa mobility v zahraničí.
- Odporúčania pre školenia mentorov: používajte prípadové štúdie pre ilustráciu obsahu.
- Odporúčania pre mentorské materiály: integrujte viac vizuálnych prostriedkov, keďže migranti majú slabé jazykové zručnosti.
- Buďte flexibilný v poskytovaní mentorských odporúčaní.
- Pre túto formu mentorovania odporúčame vytvoriť špeciálny online portál s online zdrojmi (napr. hry, videonahrávky prípadových štúdií a cvičenia), ktoré môžu byť používané počas mentorovania. To bude pre obidve strany, mentorov aj migrantov, motivácia používať aj sociálne médiá.

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte Irene Pizzo: irene.pizzo@cesie.org alebo pozrite webovú stránku projektu: <http://www.tandemnow.eu>.

5.2. CESIE: „ALCE“ – chuť učiť sa prichádza spolu s jedlom

Abstrakt:

ALCE – Appetite for Learning Comes with Eating bol dvojročný európsky projekt, ktorý spájal dve skupiny žien: mladé migrantky a staršie miestne ženy. Projekt využíval výmenu kulinárskych tradícií, prírodné liečebné metódy a spoločné stretnutia o varení, čím sa prelomili bariéry.

Všeobecné informácie o organizácii sa môže čitateľ dozvedieť z predchádzajúcej kapitoly.

O PROJEKTE

Projekt ALCE spája spolu dve cieľové skupiny, a to prostredníctvom výmeny tradičných receptov a prírodných liečivých metód: miestne staršie ženy a mladé migrantky. Všeobecné informácie o organizácii sa môže čitateľ dozvedieť z predchádzajúcej kapitoly.

Misia projektu

Cieľom projektu bolo prelomiť sociálnu izoláciu a sprostredkovať interkultúrny a intergeneračný dialóg medzi týmito dvomi skupinami, ktoré trpia diskrimináciou. Projekt sa tiež zameriaval na podporu vzdelávania dospelých pomocou pochopenia a overenia kompetencií (gramotnosť, občianske zručnosti, komunikačné zručnosti) získané ženami.

Základy projektu

Nápad vytvoriť ALCE projekt mal jeden európsky partner, ktorý sa venoval lokálnym komunitám a migrantom v rámci stretnutí s tematikou kulinárskych tradícií a varenia. Vytvorili festival jedla, do ktorého zapojili aj migrantov.

Projekt ALCE trval dva roky od novembra 2012 až do októbra 2014. Projekt bol spolufinancovaný akciou Grundtvig Európskej komisie v rámci programu celoživotného vzdelávania. Projektu sa zúčastnilo päť partnerských organizácií z Talianska, Veľkej Británie, Rakúska, Francúzska a Litvy. Organizácia CESIE už mala skúsenosti s prácou s mládežou a migrantmi v komunitách. V tejto oblasti organizácia CESIE už predtým spolupracovala s európskymi partnermi projektu ALCE na iných európskych projektoch. Len pre jedného z partnerov to bola nová spolupráca: do projektu bol

prizvaný, pretože predtým pracoval so staršími ľuďmi. Celkovo vzaté, spolupráca na projekte bola veľmi dobrá.

Projektu sa zúčastnilo 100 mladých migrantiek a starších žien z miestnej komunity, a to v rámci 5 krajín. Počas školenia sa zúčastnili viacerých neformálnych vzdelávacích aktivít. Projekt tiež podporil vzdelávacie mobility pre 20 žien, ktoré sa zúčastnili vzdelávacích aktivít v inej európskej krajine. 350 členov komunity bolo zaangažovaných v projekte prostredníctvom kultúrnej cestovnej mapy, ktorá prezentovala podujatia v každej krajine a ponúkala kulinárske a liečebné tradície ako i zlúčené interkultúrne recepty.

V Taliansku sa projektu ALCE zúčastnilo 25 žien: 14 migrantiek a 11 starších miestnych žien.

Obsah projektu

V Taliansku tím ALCE tvorili dvaja koordinátori, projektoví manažéri a školiťel', všetci mali odborné skúsenosti s takýmto typom projektu.

Cieľovými skupiny projektu boli mladé migrantky a staršie miestne ženy. Motiváciou pre výber daných skupín bolo zvýšenie povedomia o multikulturalizme a kultúrnej diverzite v Európe. Navyše, cieľom bolo tiež zvýšiť povedomie ľudí o diskriminácii mladých migrantov a starších žien. Kombinácia starších žien, ktoré majú vedomosti a dostatok času a migrantiek, ktoré sa potrebujú integrovať, fungovala naozaj veľmi dobre. Staršie ženy sa zvyčajne nezúčastňujú spoločenského života a už vôbec nie vzdelávacích aktivít. Preto bol projekt zaujímavou príležitosťou pre obidve skupiny.

Organizácia CESIE zapojila do aktivít aj lokálne organizácie, aby oslovili cieľové skupiny. Na začiatku projektu bol vytvorený propagačný materiál a kontaktované organizácie, ktoré pracujú s migrantmi, so ženami a po prvýkrát i organizácie, ktoré pracujú so staršími ľuďmi. Organizácia CESIE vytvorila dve nové partnerstvá s lokálnymi organizáciami: s organizáciou, ktorá pracuje so ženami, ktoré majú vážne zdravotné problémy a s cukrárňou, ktorá sa stala miestom, kde sa konali kuchárske workshopy.

Projekt ALCE začal štúdiom piatich nasledujúcich základných tém:

- Rovnosť pohlaví
- Medzigeneračné a medzikulturálne vzdelávanie
- Viacnásobná diskriminácia
- Udržateľný rozvoj
- Prenos kultúrnych poznatkov

Každá partnerská organizácia pripravila jeden workshop na vybranú tému, vrátane teoretických východísk a praktických aktivít postavených na neformálnych metódach. Následne bolo organizované školenie školiteľov a v rámci skupín sa podelili o skúsenosti a odborný pohľad na jednotlivé témy. Cieľom bolo odovzdanie poznatkov a metód, ktoré by mohli byť využité v aktivitách nadväzujúceho projektu s názvom Kurz vzdelávania pre dospelých (Adult Learning Training Course). Taktiež bol určený spôsob vyhodnotenia a monitorovania a spôsob začlenenia cieľových skupín. Výsledky a zistenia školenia školiteľov hrali významnú úlohu pri určení konkrétneho obsahu usmernení pre samotný kurz vzdelávania pre dospelých, ktorý má sedem modulov.

Hlavnou aktivitou projektu ALCE bolo vytvorenie a realizácia Kurzu pre vzdelávanie dospelých so siedmimi modulmi. Aktivity kurzu boli postavené na neformálnych metódach tak, aby sa staršie ženy mohli lepšie spoznať s mladšími, aby vedeli spolu komunikovať a pracovať na rovnakej úrovni. Jedna z účastníčok povedala: “Nemali sme žiaden problém spolu komunikovať, neboli medzi nami žiadne rozdiely a čo som si všimla, školiteľ mal veľmi prirodzený prístup, aby dal staršie ženy dokopy s mladšími.”

Princípy inklúzie, rôznorodosti a rovnosti boli základom projektu a boli brané do úvahy počas celého plánovania projektu. Hlavnou ideou projektu bolo zabezpečiť inklúziu mladých migrantiek a starších miestnych žien prostredníctvom dostupných vzdelávacích aktivít, keďže obidve tieto skupiny sú v spoločnosti výrazne marginalizované a len zriedka sa zúčastňujú podobných aktivít. Metódy práce boli prispôbované skupinám a najmä výber témy, ktorou boli kuchárske tradície a prírodné liečebné metódy, zabezpečil rovnakú účasť všetkých žien. Rovnako i rôznosť bola vnímaná ako dôležitý princíp: projekt poskytol možnosť spoznať ženy z rôzneho prostredia a dal účastníčkam možnosť získať skúsenosti s rôznymi kultúrnymi tradíciami.

Talianska školiteľka povedala o svojej skúsenosti s mladými a staršími ženami nasledovné:

„Bola to veľmi intenzívna skúsenosť....varenie, skupinová práca, učenie, recepty, organovanie podujatia a veľa rozprávania! Ženy z projektu ALCE ma naučili, ako je dôležité nechať ľudí z rôznych kultúr byť spolu a podeliť sa, a zistiť, že vlastne miestami nie je veľký rozdiel na tomto svete. Projekt ALCE ovplyvnil môj profesionálny život. Zlepšila som si svoju schopnosť riešiť akútne situácie, som flexibilnejšia. Tiež sa viac zaujímam o témy, ako je zachovanie nehmotného dedičstva a aktívneho občianstva.”

Modul 1: Mapovanie komunity a interkultúrny dialóg

Aktivity zahrňovali: predstavenie účastníkov z rôznych kultúr, teambuildingové hry postavené na uznaní rozdielov v rámci skupiny, vytvorenie mapy vlastnej reality.

Modul 2: Učenie sa o kulinárskych tradíciách a prírodných liečebných metódach

Účastníci si vymieňali príbehy o kuchynskom náradí, ktoré sa vzťahovali k tradíciám a osobným spomienkam. Spoločne varili a prezentovali recepty a prírodné liečivá.

Modul 3: Prenos poznatkov

Tento modul stimuloval účastníkov, aby sa podelili o poznatky o tradičnej kuchyni, prírodných liečivách a osobné príbehy vzťahujúce sa k rodine, detstvu a iným dôležitým spomienkam. Účastníci tak vytvorili nové multikultúrne recepty takzvané “združené recepty”.

Modul 4: Príprava knihy

Účastníčky vytvorili knihu receptov o kulinárskych tradíciách a prírodných liečivých metódach.

Moduly 5 a 6: Ako pripraviť kultúrne podujatie

Uvedený modul bol o plánovaní, organizácii a propagácii kultúrnych podujatí. Účastníčky využili získané kompetencie, aby naplánovali, rozdelili úlohy a zodpovednosť, vypočítali náklady a koordinovali podujatie zamerané na prezentovanie kulinárskych tradícií. Modul 5 bol zameraný na to, aby skupina začala pracovať na príprave podujatia. Potom sa niektoré účastníčky zúčastnili európskeho školenia v inej krajine, kde stretli iné ženy, ktoré tiež plánovali takéto podujatie v partnerskej krajine. Táto medzinárodná skupina si spolu vymenila svoje návrhy, akým spôsobom realizovať kultúrne podujatia naprieč jednotlivými partnerskými krajinami a vytvorili „Mapu

kultúrnych podujatí”. Pre Modul 6 sa účastníčky opäť stretli vo svojej krajine, aby pokračovali na príprave podujatia, obohatené novými nápadmi z európskeho školenia.

Modul 7: Vyhodnotenie modulov a miestne podujatie

Pre vyhodnotenie osobného vplyvu kurzu a vzdelávacích výstupov účastníčok bol modul určený na zhrnutie, analýzu a vyhodnotenie celkového školenia a jeho modulov.

Po ukončení Kurzu pre dospelých sa 15 miestnych žien a migrantiek zúčastnilo vzdelávacích mobilít a realizovalo kuchárske workshopy v inej krajine. Účastníčky vytvorili z receptov knihu, ktorá bola následne publikovaná.

„Európska mapa kultúrnych podujatí” bola organizovaná všetkými ženami spolu, ktoré boli protagonistkami podujatí. Každé podujatie v každej partnerskej krajine hostilo dve účastníčky z inej krajiny v rovnakom období, ale nie v rovnakých dňoch.

Uvedené kultúrne podujatia boli organizované v každej krajine, aby vytvorili príležitosti pre 100 žien, ktoré dostali možnosť prakticky prezentovať v praxi to, čo sa počas vzdelávacieho kurzu naučili, a to tým, že mali možnosť viesť kuchárske workshopy a organizovať samotné podujatie. Do podujatí tiež zaangažovali lokálne komunity a zvýšili informovanosť o kulinárskych tradíciách a prírodných liečivách z európskych komunít. To znamená, že bolo propagované nehmotné dedičstvo a Kniha receptov bola odovzdaná účastníkom podujatia.

Jediný problém, ktorý vznikol počas realizácie projektu, bol, že jedna z účastníčok sa nemohla zúčastniť medzinárodnej mobility a jedného z kultúrnych podujatí, pretože mala problémy so svojimi osobnými dokumentmi. Bola to nepríjemná situácia, ktorá potláčala uznávanie princípu rovnosti.

Výstupy projektu a účasť mladých ľudí

Projekt ALCE umožnil migrantkám a starším ženám znovu vstúpiť do vzdelávacieho procesu, čo viedlo k zlepšeniu interakcie, solidarity a celkového dobrého stavu daných žien. Ženy si zvýšili úroveň svojich kompetencií a rozvinuli praktické zručnosti, sociálnu inklúziu a sebavedomie.

Projekt vytvoril príležitosť pre piatich školiteľov, aby si taktiež zlepšili úroveň svojich kompetencií v oblasti vzdelávania a učenia, rozvinuli si novú metodológiu pre prácu s multikulturálnymi a multigeneračnými skupinami.

Jedna z mladých migrantiek sa zúčastnila rozhovoru o svojej účasti na projekte. Bola informovaná o projekte prostredníctvom projektového manažéra projektu ALCE v organizácii CESIE a hneď po informačnom dni prejavila záujem zúčastniť sa. Jej vášňou je varenie, a to projekt ako

jednu zo svojich súčastí ponúkal. Mala záujem o stretnutia a o učenie sa od iných ľudí rôzneho veku a z rôznych kultúr a taktiež ju zaujal medzinárodný rozmer projektu. Ocenila najmä možnosť spoznať staršie miestne ženy, keďže okrem rodinných väzieb neexistujú medzi mladými a staršími ľuďmi takmer žiadne kontakty. Knihu receptov má vo svojom dome odloženú ako poklad. Prostredníctvom Facebooku je stále v kontakte s ostatnými účastníkmi projektu. Už si stihla vyskúšať aj niekoľko receptov z knihy. Celkovo považuje organizáciu projektu za výbornú a nemá žiadne špecifické odporúčania pre realizáciu aktivít.

Výstupy projektu a vyjadrenia účastníčok

„Ľudia z rôznych prostredí a rôznych národností majú veľa spoločného, ale pritom sú tiež všetci odlišní a unikátni s rôznymi náhľadmi na veci a na život“;

„Starší ľudia sú mladší než si myslíme“;

„Veľa nových receptov“;

„Robiť prezentácie a pracovať ako tím“;

„Krása byť spolu s tými všetkými rôznymi ženami, z ktorých každá má svoju vlastnú silu.“

Vymenené skúsenosti a vedomosti boli všetky zhromaždené v odporúčaniach pre školenie „ALTC Guidelines“. Školenie umožnilo pracovníkom získať nové skúsenosti a otestovať novú metodológiu v oblasti medzikultúrneho a medzigeneračného dialógu.

Kniha receptov je dostupná v 5 jazykoch a ďalšie recepty sú dostupné na webovej stránke projektu. Jeden z tradičných receptov „Artičoky ‘alla villanella’ so zemiakmi“ z vytvorenej Knihy receptov bol súčasťou výstavy EXPO Milano 2015 v oficiálnej zbierke tradičných receptov z celého sveta Expo svetové recepty.

Projekt ALCE zjednodušil stretnutia žien rôzneho veku (v Palerme to bol vek 14 až 75 rokov). Bola to veľmi zaujímavá príležitosť pre mladé účastníčky stretnúť staršie ženy a pochopiť ich odlišné pohľady na život a tradície. Zapojenie žien do projektu im prinieslo

veľkú príležitosť posilniť si svoje kľúčové kompetencie a zoznámiť sa s inými kultúrami vyskytujúcimi sa v ich miestnej komunite.

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Identifikujte potreby účastníkov: Školiteľ by sa mal uistiť, že pozná potreby účastníkov a identifikoval ich predtým, ako začne samotné školenie. Vyhodnotenie potrieb pomôže školiteľovi ako i samotnému účastníkovi, aby obidve strany vedeli, aké sú účastníckove ciele a motivácia.
- Nepripútať sa príliš k skupine účastníkov: Cieľová skupina migrantiek a starších žien môže byť chápaná ako najzraniteľnejšia skupina pochádzajúca z marginalizovaných komunít. V tejto súvislosti môžu ženy zažívať ďalšie problémy, ktoré nespádajú do projektu. Preto je dôležité počas realizácie projektu nadviazať s účastníčkami kontakt a vytvoriť si medzi sebou dôveru – dobrý vzťah medzi školiteľom a jeho zverencom je dôležitý pre úspešnosť procesu. Na druhej strane, medzi nimi by mali stále existovať hranice, aby ste sa vyhli situácii, kedy budete ich poradcom alebo mentorom. Mali by ste vedieť svojim zverencom odporučiť, na koho sa majú obrátiť, ak potrebujú podporu nad rámec vášho školenia.
- Vytváranie skupinovej dynamiky: Toto je jeden z najdôležitejších faktorov na začiatku projektu. Keďže účastníci sa nepoznajú a často sa vidia po prvýkrát, a to v situácii, keď prídu do kontaktu s inými kultúrami a prostredím, je dôležité, aby sa cítili ako súčasť skupiny. Pomôžte účastníkom vytvoriť si spoločné väzby prostredníctvom otvorenej diskusie a aktivitami, ktoré im pomôžu sa lepšie spoznať, skupinovými aktivitami a začínaním každého stretnutia s teambuildingovou hrou.
- Dajte priestor každému, ale majte stále situáciu pod kontrolou: Na začiatku školenia je dôležité prediskutovať niektoré všeobecné pravidlá a prania, akým spôsobom by sa mali ženy k sebe správať a akým spôsobom prejaviť, ak s niečím nie sú spokojné (napríklad, ak niekto rozpráva, tak ho neprerušujeme, rešpektujeme každého, neposudzujeme). Základné pravidlá by mali byť vytvorené celou skupinou na začiatku školenia. Dôležité je sa k pravidlám počas školenia vrátiť a v prípade potreby ich upraviť. Používajte kontrolu času pri prezentáciách, aby ste mali prehľad o rovnakom čase pre každého.
- Zabezpečte dobrú diskusiu s účastníkmi: Je dôležité dať každému účastníkovi v skupine príležitosť sa vyjadriť počas diskusie. Podporte hanblivejšie osoby a buďte

striktnejší k tým dominantnejším. Podporte interakciu počas skupinových cvičení a aktivít. Zaistite využívanie aktivít a hier na prelomenie ľadu a vytvorenie bližších vzťahov v skupine.

- Počas každého stretnutia zabezpečte aktivitu účastníkov: Prehľad celkového programu môže pomôcť účastníkovi sa zorientovať, čo budú robiť a udržať tým ich pozornosť. Je dôležité od začiatku ukázať účastníkovi výhody účasti na každom stretnutí: zlepšenie ich zručností, získanie nových kompetencií, zábava, zaujímavé aktivity, spájanie sa s novými ľuďmi atď. Každé stretnutie by malo vyzdvihnúť výsledky dosiahnuté účastníkmi.
- Účastníci sú rôzni a každý sa učí rôzne: Nie každý sa učí rovnakým spôsobom, a preto je dôležité striedať aktivity a využívať rôzne učebné štýly; striedanie rôznych učebných metód je jedným z najdôležitejších faktorov počas školenia. Buďte flexibilný pri realizácii školenia a bez ohľadu na vaše osobné preferencie sa nespoliehajte len na jeden prístup, inak riskujete, že vaše školenia nebudú inkluzívne a neoslovíte účastníkov. Efektívny školiteľ je flexibilný vo svojom tréningu a dokáže motivovať svojich zverencov. Čím viac štýlov budete používať, tým lepšia skúsenosť to bude pre vašich účastníkov.
- Udržujte hodnoty neformálneho vzdelávania, najmä ak účastníci pochádzajú z prostredia orientovaného na formálne vzdelávanie: Je dôležité zdôrazniť kompetencie získané neformálnym vzdelávaním, aby rozumeli, že to, čo získali a čo realizovali, bola forma neformálneho vzdelávania. Taktiež im vysvetlite, že neformálne vzdelávanie je plne uznané EÚ. Je to spôsob, ktorý je jednoduchý a zábavný a človek môže týmto spôsobom získať a rozvíjať kompetencie potrebné pre život a prácu.
- Naplňte požiadavky svojej krajiny: Je dôležité naučiť sa analyzovať potreby vašej krajiny predtým, ako začnete so školením. Zvážte obsah každého stretnutia a porozmýšľajte o právnych požiadavkách a usmerneniach týkajúcich sa varenia, verejných podujatí, zdravia a bezpečnosti, potrebách dostupnosti, práce so zraniteľnými skupinami dospelých, ktoré existujú vo vašej krajine. Akým spôsobom to ovplyvní vaše školenie? Sú potrebné iné doplňujúce materiály prípadne podpora, ktorú by ste mali poskytnúť?

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte Maja Brkusanin mailom na: maja.brkusanin@cesie.org alebo pozrite webovú stránku projektu: www.appetiteforlearning.eu.

5.3. CESIE: „INSART“ - Integrácia mládeže prostredníctvom umenia a interkulturality

Abstrakt:

INSART – Youth integration through art and interculturality bol európskym projektom, ktorý využíval umenie a interkultúrny dialóg na integráciu mladých ľudí vo veku 16 až 25 rokov, najmä mladých ľudí zo znevýhodňujúceho prostredia, vrátane migrantov. Na tento účel boli využité rôzne formy umenia a metód. Pre svoj lokálny workshop využila organizácia CESIE tanec. Vyhodnotenie projektu a spätná väzba ukázali, že mladí ľudia získali prostredníctvom projektových aktivít rôzne zručnosti, ktoré sú tiež relevantné pre ich budúce zamestnanie.

Všeobecné informácie o organizácii sa môže čitateľ dozvedieť z predchádzajúcej kapitoly 5.1.

O PROJEKTE

Projekt INSART bol inovatívnym projektom s využitím umeleckej mediačnej metódy ako vplyvného nástroja pre povzbudenie sebavedomia mladých ľudí zo znevýhodňujúceho a migračného prostredia.

Misia projektu

Cieľom projektu bolo podporiť mladých ľudí, aby si rozvíjali nekognitívne zručnosti v rámci neformálneho alebo informálneho prostredia, aby si našli cestu vo svojom živote a vo svojom pracovnom uplatnení, a to cez proces a zážitky pri vytváraní umenia. Metódy projektu INSART boli prenesené do národných ako i medzinárodných workshopov pre dospelých školiteľov a pracovníkov s mládežou.

V skratke, hlavné ciele projektu INSART boli nasledovné:

- Integrovať a prepojiť klasické profesionálne metódy pre sociálnu inklúziu s efektívnejšími metódami, ktoré sú viac orientované na mladých ľudí vo veku 16-25 rokov a ktorí pochádzajú zo znevýhodňujúceho prostredia, pravdepodobne nenachádzajúci sa v procese vzdelávania, zamestnania alebo školenia – „Not in education, employment, or training” (NEET)
- Motivovať cieľovú skupinu mladých ľudí a sprostredkovať im prístup k zamestnaniu;
- Školiť dospelých školiteľov a učiteľov o nových prostriedkoch pre podporu inklúzie.

Základy projektu

Projekt INSART bol európskym projektom vytvoreným v spolupráci s organizáciami z piatich európskych krajín a bol financovaný Programom celoživotného vzdelávania EK. Trval dva roky a bol realizovaný (s prestávkou niekoľkých mesiacov) v období od decembra 2013 do mája 2016.

Pôvodný návrh projektu bol vytvorený organizáciou Elan Interculturel, francúzskym partnerom sídliacim v Paríži. Táto organizácia už spolupracovala so spoločnosťou PARACOMAND'ART v Belgicku, kde umelec Werner Moron vytvoril metodiku pre prácu s ľuďmi, postavenú na umeleckej kreativite, ktorá využíva dva piliere: reálnu cestu a imaginárnu cestu. Návrhom projektu INSART bolo využiť túto metodiku u znevýhodnených mladých ľudí, u mladých migrantov a v utečeneckých komunitách, ktorí nemajú dostatočné zručnosti, aby vstúpili na trh so zamestnaním. Každý partner používal rovnakú metodiku, avšak realizoval ju rôznymi formami umenia – vizuálne umenie, tanečná terapia, tvorba divadla a filmov, fotografie a kreslenie.

Projektu sa zúčastnili organizácie z nasledovných krajín: Nemecko, Belgicko, Veľká Británia, Francúzsko a Taliansko. Každý z partnerov pracoval s organizáciou Elan Interculturel už na iných projektoch, väčšinou zameraných na interkulturálny dialóg a umelecké vyjadrenie sa. V danom projekte boli tieto dve témy po prvýkrát spojené. Spolupráca medzi organizáciami bola veľmi dobrá, pretože všetky mali dostatok skúseností, pričom už predtým pracovali s cieľovou skupinou znevýhodnených mladých ľudí.

Každá partnerská organizácia pripravila workshop pre mladých ľudí s využitím rôznych umeleckých foriem. Na workshopoch spolupracovali partnerské organizácie s lokálnymi organizáciami, ktoré pracujú s marginalizovanými skupinami ľudí. Celkovo bolo do projektu zapojených 70 mladých ľudí na medzinárodnej úrovni. Na tanečných

workshopoch organizácie CESIE v Palerme sa zúčastnilo 17 mladých ľudí vo veku 18 až 25 rokov.

Obsah projektu

Hlavné projektové aktivity zahrňovali:

Zisťovanie sietí a dobrej praxe: partneri projektu pripravili štúdiu pre svojich finančných partnerov, ktorí sú angažovaní v integrácii znevýhodnených mladých ľudí a využívaní umeleckého prístupu.

Príprava metodiky: Počas týždňového školenia pre partnerské organizácie boli predstavené dva základné piliere metodiky.

Experiment – Vytvorenie pilotných stretnutí: Počas pilotných stretnutí sa pripravili umelecké workshopy pre 70 mladých ľudí zo znevýhodňujúceho prostredia z rôznych partnerských miest Paríž, Berlín, Palermo a Liverpool. Niekoľko mladých ľudí z každej krajiny sa zúčastnilo aj záverečnej medzinárodnej konferencie v Berlíne.

Vytvorenie dvoch tréningových školení pre dospelých školiteľov a pedagógov:

Jednodňové školenie bolo organizované na lokálnej úrovni vo všetkých partnerských krajinách v Paríži, Berlíne, Palerme a Liverpoole, aby účastníci získali základné zručnosti a zdroje potrebné pre osobný ako i odborný rozvoj pre vytvorenie inovatívnych metód práce s mládežou. Druhé školenie malo názov „Umelecká mediácia a interkulturalita“ a konalo sa na medzinárodnej úrovni v Berlíne a bolo organizované školiteľmi, pedagógmi, umelcami a pracovníkmi s mládežou, ktorí sa zaujímajú o umenie, interkulturalitu a prezentáciu umenia ako zdroja motivácie, angažovanosti a autonómie.

Každý partner organizoval lokálne workshopy – v Paríži to bol workshop zameraný na divadelnú a filmovú tvorbu, v Berlíne to bol workshop k fotografovaniu a kresleniu, v Palerme to išlo o tanečný workshop a v Liverpoole to bol workshop zameraný na vizuálne umenie.

Umelecká metodika projektu INSART je postavená na dvoch základných pilieroch:

- **Interkultúrny prístup:** tento prístup a najmä interkultúrna psychológia uznáva existenciu rôznych kultúrnych identít v Európe a súčasne si uvedomuje absenciu tohto uznania v prípade niektorých kultúrnych identít. Uvedený

prístup obhajuje kultúrne rozdiely a ich prítomnosť v pedagogickej intervencii. Z tohto pohľadu, rôznorodosť je vnímaná ako zdroj edukačného procesu.

- **Umelecká mediácia:** táto metóda bola vytvorená umelcom Wernerom Moronom a jeho tímom Paracommand'arts, pričom využívajú umenie ako metódu, ktorou motivujú a inšpirujú mladých ľudí. V projekte INSART boli využité a upravené dva metodické elementy, ktoré vytvoril tím Paracommand'arts: „Reálna cesta / Imaginárna cesta“ a „Aktívne princípy umenia“. Prvý krok metódy je postavený na pozorovaní neutrálneho spôsobu osobnosti jedinca „reálnej cesty“. Potom sú účastníci požiadaní, aby využili svoju predstavivosť a zmenili, pridali a upravili reálnu cestu tak, aby vytvorili svoju „imaginárnu cestu“, ktorú vyjadria cez umenie, fotografiu, tanec, divadlo, hudbu a podobne. Aby to mohli urobiť, potrebujú tiež interakciu s ostatnými a táto cesta predstavuje umelecký proces. Metóda tiež podporuje rozvoj osobnosti, pretože dokáže naozaj pomôcť dostať sa za vlastné limity, za spôsob, akým človek vníma seba samého v reálnom svete: ak vnímate seba samého vo svete predstavivosti, všetko je možné. Účastníci sú vedení umelcami k aktívnym princípom umenia, napríklad účastníci sú zvyčajne vedení k empirickému objavovaniu svojho tela, priestoru, pohybu a rytmu.

Workshopy tanca a pohybu realizované organizáciou CESIE

V projekte boli angažovaní najmä odborníci z organizácie CESIE: dvaja projektoví manažéri pre podporu celého programu, jeden profesionálny vychovávateľ mladých ľudí a umelecký odborník na tanec a pohybovú expresiu.

Od začiatku projektu sa spojil projektový manažér organizácie s lokálnymi partnermi, aby získal informácie ako najlepšie osloviť mladých ľudí pomocou umenia. Organizácia CESIE pracovala aj v oblasti Ballaró v centre Palerma so sociálnymi komunitnými centrami, ktoré pracovali s utečencami, migrantmi a nezamestnanými mladými ľuďmi.

Po tomto prieskume zorganizovala organizácia stretnutie, aby odprezentovala projekt lokálnym centráм a požiadala ich navrhnuť účastníkov workshopu zo svojho centra. Potom už organizácia kontaktovala mladých ľudí priamo. Organizácia tiež pripravila

propagáciu projektu na Facebooku. Týmto spôsobom sa mohli záujemcovia kedykoľvek ohlásiť.

Workshopov sa zúčastnilo 17 nezamestnaných mladých ľudí a ľudí z migračných komunít z krajín mimo EÚ: Ghana, Irán, Bangladéš, Gambia, Ukrajina. Všetci účastníci pochádzali z veľmi znevýhodnených podmienok: nedostatok príležitostí sa zamestnať,

nedostatok všeobecných informácií, zručností a vzdelania. Väčšina mladých ľudí si hľadala prácu, ale tiež príležitosť spoznať nových ľudí, získať nové skúsenosti a zručnosti v procese neformálneho vzdelávania.

Organizácia CESIE už urobila viacero projektov s touto cieľovou skupinou. Je jednoduché sa s danými ľuďmi skontaktovať, aby prišli prvý deň, ale náročné je udržať ich motiváciu počas trvania celého projektu. Počas projektu INSART boli mladí ľudia motivovaní až do konca, pretože projekt bol iný a bola to kreatívna práca.

Workshop v projekte INSART v Palerme trval jeden mesiac, stretnutia boli 3-4-krát týždenne, takže bol veľmi intenzívny. Tento aspekt bol veľmi dôležitý, pretože mladí ľudia ostali motivovaní po celý čas. Workshop sa realizoval v miestnom divadle, a tak bolo možné vytvoriť i profesionálnu atmosféru pre samotný workshop.

Workshop tanca a pohybu bol realizovaný v štyroch fázach:

1) fáza – Skupinové teambuildingové aktivity – vyjadrenia cez pohyb s cieľom vytvoriť skupinu

Prvá fáza bola veľmi dôležitá pre vytvorenie skupiny a bezpečného priestoru, kde sa účastníci cítili spokojne a voľne, aby mohli vyjadriť svoje pocity.

2) fáza – Hlavná fáza: reálna cesta –imaginárna cesta

V hlavnej fáze pracovali účastníci na reálnej ceste a imaginárnej ceste a hľadali vhodné slovo, ktoré by vyjadrovalo obidve cesty. Toto spoločné slovo a imaginárna cesta boli základom pre umelecké predstavenie účastníkov a na tom bol postavený rytmus a technika pohybov.

3) fáza – Vytváranie predstavení

V tejto fáze boli účastníci rozdelení do troch skupín, aby pripravili predstavenia postavené na ich symbolických slovách. Prekvapujúce bolo, že väčšina mladých ľudí si zvolila ako tému predstavenia „domov“ alebo „potreba domova“.

4) fáza – Vystúpenie na ulici a nahrávanie

Nakoniec, účastníci účinkovali na ulici. Bolo to veľmi vzrušujúce, keď mali ukázať, na čom pracovali a čakať, aká bude reakcia ľudí. Vystúpenia boli nafilmované a zverejnené na internete. Táto fáza bola dôležitá, keďže prispievala k reálnemu ako i symbolickému uznaniu umeleckých diel ako „umenia“.

Lokálne umelecké workshopy boli organizované v multikulturálnom kontexte, kde umelec-školiť kládol veľký dôraz na vytvorenie blízkeho vzťahu medzi účastníkmi a na ich kultúrnu rôznorodosť. Toto bolo dosiahnuté napríklad vytvorením choreografie z tradičných tancov jednotlivých účastníkov. Na konci každého workshopu bola diskusia venovaná komentárom k jednotlivým pohybom a tancom, čo ich k tomu inšpirovalo a pod. To motivovalo účastníkov, aby ostatným ukázali svoje tradície a predviedli svoje kultúrne dedičstvo prostredníctvom tanca a hudby.

Umelec, ktorý viedol workshop, sa nesnažil venovať pozornosť oprave techniky, keďže účastníci neboli profesionálni tanečníci, a bolo potrebné im dodať sebadôveru a možnosť, aby sa voľne vyjadrili. Program workshopu bol v prípade potreby upravený na základe aktuálnej nálady účastníkov.

Aby sa zabezpečilo, že projekt bude rešpektovať základné princípy inklúzie, rovnosti a rôznorodosti, spolupráca s lokálnymi partnermi bola veľmi dôležitá, keďže najlepšie poznali účastníkov programu a ich potreby. Počas workshopov bolo potrebné zaistiť, aby sa každý účastník cítil rovnocenný a komfortne. Komunikácia bola výzvou, bolo potrebné zvládnuť prácu v skupine s rôznymi jazykmi. Avšak podarilo sa to prekonať aj vďaka reči tela: počas tanca sa každý cítil byť začlenený a jazykové bariéry viac neexistovali.

Bolo dôležité brať do úvahy rôzne kultúrne prostredie, z ktorého účastníci pochádzali. Napríklad v tanci sa to týkalo aj dotykov tela, očnému kontaktu a rešpektu medzi partnermi. Aby sa zaistilo, že každý sa bude cítiť príjemne, realizovalo sa na začiatku veľa cvičení a teambuildingových aktivít, čím vzniklo priateľské prostredie, bezpečné a príjemné, kde sa nikto necítil byť pod tlakom.

Výstupy projektu a účasť mladých ľudí

Výsledky rôznych hodnotení v každej krajine po ukončení pilotného projektu INSART ukázali, že mladí ľudia si rozvinuli zručnosti potrebné aj pre zamestnanie.

„Keď pracujete s tancom, naozaj sa dotýkate ľudskej časti účastníkov, pracujete s ľuďmi v otvorenom priestore, bez žiadnych prekážok. Toto bola najväčšia sila celého projektu.“ (Umelec-školiťel)

Spolu so spätnou väzbou od účastníkov používali školiťelia aj pozorovacie hárky, aby monitorovali vzdelávací proces mladých účastníkov. Mladí účastníci získali na rôznych workshopoch viac sebavedomia, zvýšili si sebadôveru a získali skúsenosti s interkulturálnou výmenou. Práca na kreativite a schopnosti vyrovnávať sa s novou realitou vytvorili v mladých ľuďoch motivačný mechanizmus. Ten im pomôže pri procese sociálnej a odbornej integrácie.

„Všimol som si rozdiely medzi účastníkmi workshopu ... Ale neboli to ozajstné rozdiely. Boli sme ako jedna veľká rodina počas tohto workshopu!“ (vyjadrenie jedného z talianskych účastníkov).

Účasť mladých ľudí

Robili sme rozhovor s dvoma účastníkmi o ich skúsenostiach s projektom. Jedna z účastníčok povedala, že keď sa workshop začal, prežívala obdobie, kedy rozmýšľala o svojom živote a potrebovala byť v kontakte s inými. Aktivity v projekte ju zaujali a od začiatku sa tam cítila príjemne. Iná účastníčka bola dobrovoľníčkou v organizácii CESIE

a bola požiadaná jedenkrát vypomôcť počas workshopu, ale nakoniec zostala až do konca, pretože ju to veľmi zaujalo a prehĺbila si poznatky o integrácii mladých ľudí.

Organizácia CESIE požiadala účastníkov, aby prišli, zabudli na limity a strach a nehali sa unášať skupinou, zblížili sa s ostatnými prostredníctvom tanca a hlavne, aby zostali otvorení novým možnostiam. Ako výsledok sa ukázala nová vzdelávacia skúsenosť. Na začiatku boli zmätení zo svojej osobnej situácie: boli hanbliví, nemali dostatok sebavedomia. Po projekte sa cítili šťastní, že vytvorili niečo s inými mladými ľuďmi, že si rozvinuli svoje zručnosti a stretli sa s inými kultúrami. Naozaj sa im tancovanie páčilo. Cítili sa odviazanejší, chceli skúšať nové veci a zúčastniť sa ďalších nových projektov. Projekt mal veľmi pozitívny vplyv na ich správanie, najmä na ich sebavedomie.

Vyjadrenia mladých ľudí

„Kontakt s inými ľuďmi, z iných krajín.”

„Všetky zážitky v živote sú rovnaké pre všetkých mladých ľudí.”

„Deliť sa s ostatnými, využiť príbehy iných na svoju realizáciu. Nemôžete posudzovať ľudí, ak poznáte len jedného človeka. Byť schopný byť bližšie k ľuďom z rôzneho prostredia”

„Osobný rozvoj, projekt ma ovplyvnil nájsť si prácu.”

„Umelecké metódy fungujú najlepšie, umenie (hudba, tanec, atď.), futbal a jedlo.”

„Uvedomenie si vlastného tela.”

Návrhy od mladých ľudí pre pracovníkov s mládežou:

- Dôležité je, aby sa účastníci cítili príjemne a bezpečne.
- Vyhnite sa na začiatku tomu, aby ste povedali, že workshop bude v taliančine, keďže niektorí účastníci by sa mohli cítiť vyradení. Dôležité je rozprávať rôznymi jazykmi, v tomto prípade bola využitá taliančina a angličtina, veľa viet však bolo preložených aj do iných jazykov, aby sa každý cítil byť súčasťou a nevznikali jazykové bariéry.
- Dajte účastníkom priestor na rozhodovanie. Školiteľ sa celý čas pýtal a dával návrhy, ale účastníci sa rozhodovali sami, a preto mali pocit, že to bola väčšinou ich práca.
- Používajte všetky zdroje v skupine. Ukážte účastníkom, aké majú zručnosti a dajte im voľnosť, aby ich používali.
- Pripravte jednoduché aktivity, použite otvorený priestor, chodte von.
- Krátke trvanie projektu a intenzívne stretnutia udržujú skupinu motivovanú.
- Počet účastníkov je vhodný okolo 15, to je dobré číslo.
- Organizujte výmenu interkulturálneho pohostenia počas prestávok.

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Umenie je skvelý spôsob, ako preklenúť rozdiely, prekonať bariéry a spojiť ľudí. Nechajte mladých ľudí, aby reflektovali svoj pohyb a povedali svoj príbeh.
- Stále myslite na kultúrne rozdiely a uistite sa, že každý sa cíti komfortne a bezpečne v každej situácii. Mali by ste si naplánovať dostatok času na začiatok workshopu, aby sa všetci dobre spoznali.
- Nesústreďte sa tak veľmi na techniku a uistite sa, že mladí ľudia majú priestor sa voľne vyjadriť.
- Použite umenie, tanec, experimentujte s tým, použite nové metódy, nebojte sa toho.
- Kreativita je skvelý výstup pre mladých ľudí.
- Buďte otvorení a flexibilní, adaptujte program podľa nálady v skupine, ale stále majte na mysli, že ste školiteľ.

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte Rosina Ndukwe mailom na: rosina.ndukwe@cesie.org alebo pozrite webovú stránku projektu: www.insart.eu.

6. PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE Z TURECKA

6.1. MLÁDEŽNÍCKE CENTRUM ÖZGECAN ASLAN: „STROM DOBREJ VÔLE“

Abstrakt:

Mládežnícke centrum Özgecan Aslan je inštitúcia, ktorej cieľom je umožniť mladým občanom vo veku 12-29 rokov, aby boli aktívni v spoločnosti. Toto mládežnícke centrum poskytuje príležitosti pre mladých ľudí, aby trávili voľný čas v súlade so svojimi záujmami, prianiami prípadne talentom a to v rámci rôznych sociálnych, kultúrnych, umeleckých a športových aktivít. Prostredníctvom projektu „Strom dobrej vôle“ propaguje mládežnícke centrum dobrovoľnícku činnosť ako nástroj aktívnej účasti v spoločnosti.

O ORGANIZÁЦИИ

Mládežnícke centrum v Antalyi bolo založené 8. mája a je jedným z 255 mládežníckych centier, ktoré pracujú v 81 provinciách v Turecku. Prvé mládežnícke centrum bolo založené v roku 1969 Generálnym riaditeľstvom pre mládež a šport. Odvtedy počet mládežníckych center výrazne narástol a vďaka Ministerstvu mládeže a športu sú moderne vybavené. Napriek tomu, že mládežnícke centrum Özgecan Aslan bolo otvorené len nedávno, ponúka služby pre 700 mladých ľudí. Jeho cieľom je zabezpečiť aktívnu účasť v spoločnosti pre mladých občanov vo veku 12-29 rokov. Vízia centra smeruje k podpore mladých ľudí, ktorí milujú svoju krajinu, ktorí sú schopní klásť otázky, ktorí sú oddaní národným hodnotám a ktorí si zvnútorňujú názory súvisiace s republikánskou demokraciou.

Misia organizácie

Mládežnícke centrum Özgecan Aslan chce umožniť všetkým mladým ľuďom zúčastňovať sa na dianí v spoločnosti. Ich misiou je organizácia rôznych aktivít, ktoré by smerovali k potrebám a záujmom mladých ľudí. Vzhľadom na to sa pokúšajú rozvíjať v mladých ľuďoch schopnosť argumentácie, podporovať ich kreativitu a talent (tiež v súlade s princípmi zakladateľa moderného Turecka - Atatürka) a chcú zaistiť, že sa mladí ľudia budú dobrovoľne zapájať do aktivít v spoločnosti. Jedným z cieľov organizácie je vytvoriť priestor, kde sa môžu mladí ľudia stretávať so svojimi rovesníkmi a osvojiť si hodnoty ako láska, rešpekt, tolerancia a доброта. Rovnako veľa

energie vkladajú do výmenných programov, aby podporili rozvoj projektu v spolupráci s mládežníckymi centrami v iných provinciách ako i v iných krajinách. Medzi ďalšie ciele možno zaradiť propagovanie osobností mladých ľudí, podporu ich inklúzie do spoločnosti a celkový rozvoj cez asistenciu, vedenie a poradenstvo. Aby boli mladí ľudia aktívnejší, poskytuje im mládežnícke centrum Özgecan Aslan príležitosť informovať sa o rozhodnutiach a procesoch, ktoré v organizácii prebiehajú.

Štruktúra organizácie je rozdelená do troch hlavných pilierov:

- 1) **Mládežnícke centrum Academia** – mladí ľudia sa môžu zúčastňovať workshopov o hodnotách, jazyku, náboženstve, inováciách, sociálnych vedách a o osobnom rozvoji.
- 2) **Klub** – mladí ľudia sa môžu zúčastňovať spoločenských, kultúrnych a športových aktivít (Klub šikovných rúk, Hudobný klub, Projektový klub, Environmentálny klub atď.).
- 3) **Spoločenské programy** – mladí ľudia sa môžu stretávať s odborníkmi, autormi, básnikmi a pod.

Manažment organizácie

Mládežnícke centrum Özgecan Aslan má spolu 12 zamestnancov. Osem z týchto zamestnancov absolvovalo štúdium rôzneho zamerania na univerzitách (počítačové inžinierstvo, obchodný manažment, verejná administratíva, učiteľstvo telesnej výchovy atď.), jeden z nich je vedúci skupiny, jeden z nich je sociológ a traja sú programátori počítačových hier.

O PROJEKTE

Projekt „Strom dobrej vôle“ sa zameriava na identifikáciu ľudí alebo skupín zo znevýhodneného prostredia a následnú asistenciu pri ich začleňovaní do spoločnosti. V rámci projektu sa na báze dobrovoľníctva organizujú rôzne podujatia. Tento projekt je zameraný na mladých ľudí vo veku 12 – 29 rokov, ktorí sa chcú stať dobrovoľníkmi a chcú byť v spoločnosti aktívni. V prípade vedúcich jednotlivých skupín neexistujú žiadne vekové limity.

Misia projektu

Tento projekt je zameraný na:

- zvýšenie povedomia o tureckých mladých ľuďoch a ich lokálnych ako i globálnych problémoch;
- podporu uvedomelej a dobre informovanej generácie;

- poskytnutie možnosti mladým ľuďom aktívne sa zúčastniť na riešení problémov v spoločnosti;
- zabezpečenie efektívnej komunikácie medzi mladými ľuďmi a každým z jednotlivých segmentov spoločnosti, najmä s ich rovesníkmi;
- vytvorenie zmyslu pre zodpovednosť medzi mladými ľuďmi v komunite;
- vytvorenie stálej spolupráce v rámci dobrovoľníckych aktivít;
- podporu mladých ľudí, aby sa aktívne zúčastnili podujatí pre mladých ľudí, najmä aktivít realizovaných v mládežníckych centrách zastrešených Ministerstvom mládeže a športu.

Základy projektu

Projekt bol spustený v roku 2013 skupinou vedúcich, ktorí sú zodpovední za prípravu takýchto projektov v mládežníckom centre. Projekt bol implementovaný v 81 provinciách v celom Turecku a je financovaný z verejných zdrojov. Mládežnícke centrum si vytvorilo stabilnú a produktívnu spoluprácu s vládными zastupiteľstvami, lokálnymi úradmi, mimovládными organizáciami a miestnymi podporovateľmi v provinciách.

„Neexistuje hranica dobra, ktoré môže človek ponúknuť, bez ohľadu na to, či je ho málo alebo veľa!”

Každý rok na začiatku projektových aktivít sa vedúci skupín stretnú, aby pripravili aktivity na celý rok. Mladí vedúci skupín začleňujú do tohto procesu ostatných mladých rovesníkov a pýtajú sa ich na názor a nápady, ktoré sa týkajú celej skupiny. Mladí ľudia sú informovaní o infraštruktúre mládežníckeho centra, mimovládnych organizáciách a rôznych skupinách, ktoré sú aktívne v živote spoločnosti. Taktiež sú začlenení do školení, ktoré upozorňujú na dôležitosť dobrovoľníckej práce.

Tento projekt predstavuje spoločný základ pre mládežnícke centrá v Turecku, pretože bol realizovaný vo všetkých centrách, ktorých cieľom bolo začleniť znevýhodnených mladých ľudí do spoločnosti.

V celej krajine sa projektu zúčastnilo **28 120 mladých ľudí**, ktorí spolu strávili **289 101 hodín**, často plných dobrej vôle a láskavosti. Účastníci boli oslovení prostredníctvom sociálnych médií, alebo materiálmi dostupnými na univerzitách a internátoch.

Obsah projektu

Projekt mal niekoľko rôznych zameraní z hľadiska svojho obsahu:

- 1) Prostredie.
- 2) Verejné zdravie.
- 3) Bezpečnosť.
- 4) Gramotnosť a školenia.
- 5) Pomoc pri nešťastí.
- 6) Rozvoj spoločnosti.
- 7) Asistencia pre deti.
- 8) Asistencia pre starších ľudí.
- 9) Asistencia pre ľudí v núdzi.
- 10) Realizácia štúdií.

1. Prostredie

Pri téme prostredie sa mladí ľudia môžu zapojiť do rôznych aktivít. Môžu propagovať národné a medzinárodné environmentálne programy, zúčastniť sa kampaní na šírenie využívania recyklácie a ochranu prostredia alebo organizovať svoje vlastné kampane a semináre, ktoré by zvýšili povedomie o ochrane životného prostredia: práva zvierat, výsadba rastlín a stromov, zber plodov, výstavy s prezentáciou vlastných kresieb venovaných životnému prostrediu. Jednoducho stavať mosty medzi prírodou a ľuďmi a vykonávať prácu v obciach tak, aby bolo vytvorené čisté prostredie pre život.

Príkladom projektu, ktorý bol realizovaný v tejto oblasti je projekt zameraný na odpad, ktorý sa časom nahromadil na pobreží. Mladí dobrovoľníci sa spolu stretli, pozbierali odpadový materiál a zdieľali túto aktivitu na sociálnych sieťach, aby upozornili na tento problém.

2. Verejné zdravie

V oblasti verejného zdravia sa mladí ľudia angažujú v dobrovoľníckych aktivitách v nemocnici, v organizáciách/inštitúciách, kde sú mladí ľudia podrobení rôznorodej

liečbe, môžu poskytovať asistenciu pri propagovaní zdravia v komunitách, zúčastňujú sa športových aktivít a aktivít zameraných na zdravý životný štýl na verejných miestach, podporujú a distribuujú zdravotnícky materiál a pomôcky (prístroj na meranie množstva glukózy v krvi, tlakomer, okuliare, načúvacie zariadenie atď.) a organizujú kampane na podporu zdravotnej starostlivosti (darovanie krvi, lieky, kampane proti fajčeniu, kampane o prasacej a vtácej chrípke a pod.).

3. Bezpečnosť

V tejto oblasti môžu mladí ľudia vykonávať informatívne aktivity zamerané na zdravotnú nezávadnosť vody, ochranu pred ohňom, nehodami, ktoré sa môžu stať v domácom prostredí ako i počas dopravnej premávky (bezpečnosť na bicykloch).

4. Gramotnosť a školenia

Mladí ľudia, ktorí majú záujem o túto oblasť môžu poskytovať asistenciu pri čítaní pre deti a starších ľudí, ktorí nemali možnosť získať dostatočné vzdelanie, môžu pomáhať mladým ľuďom v prípade, že majú nejaký problém so svojou školou, propagovať koncept listového priateľstva medzi mladými členmi v mládežníckom centre a inými centrami, učiť turecký jazyk študentov z iných krajín, propagovať poznávanie tureckého jazyka vo všeobecnosti, organizovať vedomostné súťaže a asistovať pri rôznych čitateľských aktivitách.

5. Pomoc pri nešťasti

Mladí ľudia môžu zvyšovať povedomie o vzájomnej pomoci pri nešťasti a stať sa takzvanými dobrovoľníkmi v prípade nešťastia, môžu sa zúčastňovať aktivít, ktoré sa venujú tomuto problému a rozprávať sa o ňom s inými mladými ľuďmi.

6. Rozvoj spoločnosti

Aktivity, ktoré sa spájajú s touto témou sa zameriavajú na zlepšenie a rozvoj v komunite. Ak chcú mladí ľudia prispieť k rozvoju spoločnosti, môžu organizovať projekty a kampane na pomoc ľuďom so znevýhodnením alebo pre ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia, môžu sa angažovať v práci pre Ministerstvo mládeže a športu a zviditeľniť svoju prácu, môžu poskytovať školenia pre mládežnícke centrá o činnosti dobrovoľníkov a pripravovať aktivity, ktoré oslavujú špeciálne dni a sviatky. Tiež sa môžu zapájať do práce pre rôzne mimovládne organizácie, ktoré realizujú benefičné spoločenské podujatia a vychádzajú zo spoločenskej solidarity.

Príkladom aktivít v rámci tohto zamerania môže byť oslava Svetového dňa Downovho syndrómu (21. marec). Mladí dobrovoľníci sa spolu stretli počas mládežníckeho kempu v Duaci, aby upozornili na potreby ľudí s Downovým syndrómom. Mladí ľudia spolu strávili celý deň a hrali futbal, basketbal a minigolf. Skauti zo Skautského a Športového Klubu (Mediterranean Dynamic Youth Scouting and Sports Club) učili ľudí s Downovým syndrómom, ako majú postaviť stan, a podelili sa s nimi o skautské pravidlá. Všetky aktivity boli zamerané na sociálnu inklúziu tejto špecifickej populácie.

7. Asistencia pre deti

Mladí ľudia, ktorí sa radi pohybujú okolo detí môžu zlepšiť ich život mnohými spôsobmi – môžu organizovať rôzne aktivity v detských domovoch a zariadeniach, kde žijú deti bez adekvátnej rodičovskej starostlivosti, môžu rozprávať o právach dieťaťa, navštevovať deti, ktoré trpia, pomáhať deťom, ktoré majú problém s učením, poskytovať zadarmo stráženie detí, navštevovať deti, ktoré podstupujú liečbu, či zbierať pre deti knihy, hračky, oblečenie a pomôcky do školy.

8. Asistencia pre starších ľudí

Mladí ľudia, ktorí sa radi pohybujú okolo starších ľudí, môžu zlepšiť ich kvalitu života rôznymi spôsobmi – môžu navštevovať starých ľudí v domovoch alebo sociálnych zariadeniach, kde žijú a pomáhať im zabezpečiť veci, ktoré potrebujú, pripravovať zábavné aktivity, nakupovať im a pomáhať im s transportom.

9. Asistencia pre ľudí v núdzi

Napriek tomu, že mnohé z predchádzajúcich aktivít mali humanitárny charakter, táto oblasť sa na to špecificky zameriava. Ak chcú mladí ľudia prejaviť svoju dobrú vôľu prostredníctvom obetavého a nesebeckého správania, môžu zorganizovať kampane na pomoc a distribúciu jedla a oblečenia pre rodiny v núdzi. Mladí ľudia môžu tiež podporiť prácu v národných a medzinárodných organizáciách zameraných na sociálne služby, ktoré sa venujú pomoci ľuďom v núdzi.

Iné aktivity

Okrem všetkých vyššie spomínaných aktivít sa môžu mladí ľudia zúčastňovať aktivít, ktoré sú realizované dôležitými medzinárodnými organizáciami ako UNESCO, UNICEF, UNEP a WAGGGS. Môžu organizovať aktivity, ktoré budú propagovať ich prácu alebo sa zapojiť do aktivít, ktoré tieto organizácie pripravujú. Rovnako sa mladí ľudia môžu zapojiť do aktivít, ktoré realizuje Ministerstvo mládeže a športu a iné verejné inštitúcie. Môžu tiež prispieť do organizácie aktivít v rámci Medzinárodného dňa mieru, Millennium Development Goals a vstúpiť tiež do procesu rozhodovania o týchto aktivitách na úrovni Európy.

Výstupy projektu a účasť mladých ľudí

Vďaka tomuto projektu sa dobrovoľnícke aktivity stali zvykom a nebola to len jednorazová záležitosť. Každý človek v komunite mohol pozorovať aktivity, ktoré boli realizované mladými ľuďmi, čo zvýšilo povedomie o dobrovoľníctve. Medzičasom sa stále viac a viac mladých ľudí do projektu pridalo a nasledovali pozitívny príklad svojich rovesníkov. Vo svojom voľnom čase sa rozhodli šíriť dobrú vôľu.

Projekt Strom dobrej vôle "patrí mladým".

Každý rok v čase medzi októbrom a májom sa projekt vyhodnocuje na základe konkrétnych dát a výstupov. Vedúci projektu diskutujú o slabých stránkach projektu a neustále pracujú na zlepšení a rozvoji, aby zaistili existenciu projektu aj v ďalších rokoch.

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

- Bud'te otvorení a neodsudzujte návrhy a nápady mladých ľudí. Dajte im vedieť, že ich účasť je dôležitá.
- Začleňte mladých ľudí do skupiny a vytvorte s nimi spoluprácu.
- Pre efektívnu prácu musíte byť organizovaní.

Pre získanie ďalších informácií o projekte kontaktujte: Turan Zeynel Akdağ, e-mail: zeynel.akdag@gsb.gov.tr

6.2. NADÁCIA KOMUNITNÝCH DOBROVOĽNÍKOV: „POZERÁME NA ROVNAKÚ OBLOHU“

Abstrakt:

Nadácia komunitných dobrovoľníkov bola vytvorená, aby poskytovala príležitosti a možnosti pre mladých ľudí, ktorí by sa tak mobilizovali a využili svoju energiu pre zlepšenie spoločnosti. Nadácia umožňuje mladým ľuďom sa dobrovoľne zúčastniť v projektoch sociálnej zodpovednosti a pomáha im stať sa nezávislými, sebaistými a sebaistými. Pre dosiahnutie tejto misie si nadácia vytvorila spoluprácu s Bankou HSBC a pripravila projekt „Pozeráme na rovnakú oblohu“. Hlavným zámerom projektu je preventívna práca s mladými ľuďmi vo väzení, aby sa opätovne nedopustili kriminálnej činnosti. Cieľom je podporiť ich pri inklúzii a resocializácii v spoločnosti.

O ORGANIZÁЦИИ

Nadácia bola založená v decembri 2002 a zahrňuje vo svojej práci mladých ľudí vo veku 15 až 24 rokov. Nadácia propaguje spoločenskú zodpovednosť cez dobrovoľnícke aktivity a ovplyvňuje osobný rozvoj mladých ľudí. Mladí ľudia sú podporovaní v tom, aby projekty realizovali sami a pokúšajú sa osloviť rôzne skupiny ľudí v komunite ako i deti alebo starších ľudí. Všetky aktivity realizované nadáciou sú schvaľované v mesačných intervaloch a podporované príspevkami vybraných inštitúcií.

„Vybrali sme sa na túto cestu bez úmyslu kritizovať, ale naopak prispieť k zmene. Preto smerujeme našu prácu tak, aby sme využili energiu mladých pre spoločenské benefity.“

V roku 2015, v rámci štyroch kútov Turecka, zrealizovali s účasťou 60 761 mladých dobrovoľníkov 1468 miestnych, národných a medzinárodných projektov/podujatí/kampaní zameraných na spoločenskú zodpovednosť. Komunitní dobrovoľníci zaistili aktívnu účasť miestnych občanov s využitím miestnych zdrojov. Celkovo nadácia pracuje každoročne s približne 40 000 mladými ľuďmi a dosahuje zaujímavé štatistické ukazovatele ako výsledok počtu podporovaných mladých ľudí a ponúkaných služieb. Tieto hodnoty predstavujú 7000 mladých ľudí.

Misia organizácie

Nadácia je zameraná na:

- dosiahnutie spoločenského mieru, solidarity a zmeny pod vedením mladých ľudí;
- uskutočnenie rôznych projektov zameraných na služby spoločnosti pod vedením mladých ľudí a odborným poradenstvom dospelých;
- zaistenie účasti, vedenia a podpory dospelými dobrovoľníkmi, ktorí dôverujú a sú motivovaní k spojeniu sa s mladými ľuďmi a ktorí dokážu morálne a finančne podporiť spoločenskú zmenu;
- podporu rozvoja mladých ľudí, ktorí dokážu riešiť problémy, ktoré ich obklopujú, ktorí sú sebavedomí, rozhodní a citliví;
- zvýšenie spoločenskej zodpovednosti a povedomia v komunite.

Princípy organizácie:

Rešpektovanie rozdielov. Transparentnosť a zodpovednosť. Lokálna účasť. Tímová práca. Celoživotné vzdelávanie. Podnikavosť.

Pre zlepšenie učebných metód pre mladých ľudí vytvorila organizácia vzdelávací systém, ktorý nazvala „5-klúčový vzdelávací systém“. Jednotlivé komponenty tejto formy vzdelávania obsahujú dobrovoľníctvo, ľudské práva, diskrimináciu, rodovú rovnosť, mier, občiansku spoločnosť, demokraciu, projekt, tímovú prácu a komunikáciu. Okrem týchto komponentov sú neformálne vzdelávacie metódy prispôbené potrebám mladých ľudí. Taktiež sú mladí ľudia informovaní o štipendiách, národných a medzinárodných mobilitných príležitostiach a majú možnosť stretnúť sa s radou riaditeľov nadácie a rozprávať sa s nimi.

Manažment organizácie

V organizácii je 51 zamestnancov, ktorí pracujú v rôznych tematických oblastiach ako ľudské práva, tímová práca a práca s mládežou. Pracovníci stále pracujú na osobnom rozvoji a preto sa zúčastňujú rôznych školení a tréningov, kde sa nielen vzdelávajú, ale sa aj učia nové trendy pri práci s mládežou (napr. sociálne médiá).

ABOUT THE PROJECT

Projekt „Pozeráme sa na rovnakú oblohu” začal s nasledovným sloganom: „Neexistuje mladý kriminálnik, existujú len mladí, ktorí boli pritlačení k zločinu”. Toto stanovisko naznačuje, že projekt chce podporovať deti a mládež, ktorí boli poslaní do nápravných centier, aby boli odklonení od života zločincov. Tento projekt sa snaží im pomôcť pri integrácii do spoločnosti a rozvíjať ich spoločensky akceptovateľné správanie. Existuje veľký rozdiel medzi realitou väzby a bežnou komunitou a preto tieto deti a mladí ľudia potrebujú ďalšiu pomoc a poradenstvo pri osvojovaní si niektorých základných životných princípov.

Misia projektu

Hlavným cieľom projektu je prevencia opakovaného páchania zločinu uväznených detí a mladých ľudí a podpora ich sociálnej integrácie. Ostatné ciele projektu sú:

- Prevencia voči presvedčeniu mladých ľudí, že sú vylúčení zo spoločnosti a spoločenského života.
- Umožniť dobrovoľníkom stať sa príkladom pre deti a mladých ľudí, stať sa ich takzvanými bratmi a sestrami.
- Pomôcť deťom a mladým ľuďom, aby sa mohli vzdelávať.
- Informovať deti a mladých ľudí o príležitostiach, ktoré nasledujú po procese uväznenia.
- Ukázať deťom a mladým ľuďom, že existuje šanca na iný spôsob života.
- Vytvoriť nové oblasti záujmu pre deti a mladých ľudí.
- Zlepšiť prístup detí a mladých ľudí k sociálnym a profesionálnym zručnostiam.
- Umožniť realizáciu talentu a kapacity detí a mladých ľudí.
- Podporiť rozvoj pozitívnych a zmierlivých postojov ako i celkového správania.
- Podporiť deti a mladých ľudí pri budovaní sebavyjadrovacích zručností.

Základy projektu

Projekt vznikol počas realizácie „5-klúčového vzdelávacieho systému“, konkrétnejšie pri diskusiách s dobrovoľníkmi o problémoch a potrebách v spoločnosti. Prvý krok projektu boli diskusie o veľkom počte uväznených mladých ľudí v Turecku. Každý sa pýtal tú istú otázku: „*Je niečo, čo môžeme pre tieto deti a mladých ľudí urobiť?*“ Týmto deťom bola odobraná sloboda a boli vylúčení zo spoločnosti počas dospievania, čo znamená, že si budujú svoju identitu mimo bežného prostredia. Preto je možné ich

považovať za jednu z najznevýhodnenejších skupín v spoločnosti.

Ďalšie stretnutia obsahovali diskusie s rôznymi občiansko-spoločenskými organizáciami a boli podporené výmenou informácií a nápadov. Čoskoro potom sa

dobrovoľníci zúčastnili školenia, aby získali odborné a sociálne zručnosti a po školení začala realizácia projektu. Po prvom roku realizácie sa objavila ďalšia otázka: „*Ako dokážeme zlepšiť projekt?*“ V roku 2013 sa projekt dostal na celonárodnú úroveň.

V rokoch 2013 – 2016 bol projekt financovaný bankou HSBC cez grant v objeme 420.000,- amerických dolárov. Okrem tejto finančnej podpory sa stal projekt uznávaným a podporovaným dobrovoľníkmi z mestských zastupiteľstiev a komunít.

„Každý deň po workshope sa pýtam a rozmyšľám: Bude ma spoločnosť chcieť prijať spať?“

Projekt zahrňoval takmer **1500 odsúdených mladistvých, 400 mladých dobrovoľníkov a 1 projektového koordinátora**. V roku 2013 bol projekt realizovaný v 5 rôznych provinciách (Istanbul, Ankara, Bursa, İzmir, Konya) a zahrňoval 290 mladistvých, 131 mladých dobrovoľníkov a 200 rôznych workshopov. V roku 2014 bol projekt znovu realizovaný v 5 provinciách (Adana, Bursa, Ankara, İzmir, Istanbul) a zahrňoval 730 mladistvých, 160 mladých dobrovoľníkov a 235 rôznych workshopov. V roku 2015, v rovnakých provinciách, projekt zahrňoval 681 mladistvých, 168 mladých dobrovoľníkov a 269 rôznych workshopov.

Projekt bol realizovaný v spolupráci medzi Nadáciou komunitných dobrovoľníkov a bankou HSBC, s partnermi z Ministerstva spravodlivosti a Generálneho riaditeľstva väzníc a nápravných zariadení. Byrokratický proces trval dlho a bol to najväčší problém počas realizácie projektu. Navyše, pri príprave projektu nastali problémy so zabezpečením adekvátneho financovania. Napriek tomu, ako výsledok dôvery a snahy projektového koordinátora, relevantné inštitúcie projekt nakoniec schválili.

Obsah projektu

Tento projekt bol pripravený pre mladistvých vo veku 12 až 18 rokov, ktorí pochádzali z rôznych geografických oblastí, rôzneho kultúrneho prostredia a mali rôzne etnické korene.

„Deti boli vždy predmetom objektivizácie. Nikdy sme sa viac nezameriavali na deti ako teraz, nikde a nikdy v histórii celej planéty. Vo svete, ktorý je tvorený dospelými, sme začali chápať, čo by mohli deti urobiť.“

Projekt pozostával z rôznych aktivít, ktoré boli realizované vo forme workshopov. Prostredníctvom nich sa mladí ľudia vzdelávali a rozvíjali si potrebné zručnosti a talent. Tieto workshopy boli postavené na hodnotách ako solidarita, доброта, tímová práca, spolupráca, anti-diskriminácia a ďalších etických hodnotách.

V rámci zamerania projektu boli workshopy organizované projektovým koordinátorom a mladými dobrovoľníkmi raz do týždňa. Workshopy zahŕňali nasledovné témy:

- maľovanie,
- umenie a kultúru,

- kreativitu a zručnosti,
- kino,
- hudbu,
- divadlo a drámu,
- šport,
- prvú pomoc,
- sebaovládanie.

Príklady workshopov

V rámci workshopu divadlo - dráma napísali deti a mladí ľudia hru a spolu si ju zahrli s mladými dobrovoľníkmi. Počas tohto workshopu tiež vytvorili magnety, ktoré poslali deťom s leukémiou ako novoročný darček.

Tieto workshopy boli vedené skupinou mladých ľudí, ktorí boli väčšinou študenti s učiteľským alebo výchovným zameraním (psychológia, sociálna práca, sociológia, vzdelávanie, právo). Predtým ako začali pracovať s mladistvými absolvovali školenie, ktoré bolo vedené tímom odborníkov. Mladí dobrovoľníci získali vedomosti o systéme v Turecku, o špecifických potrebách odsúdených mladistvých, o rozvoji detí a mládeže, právach detí, úlohe detí v spoločnosti, pravidlách vo väzení, riešení konfliktov, plánovaní a realizácii workshopov atď. Navyše boli mladí dobrovoľníci vystavení modelovým problematickým situáciám, s ktorými by sa mohli vo väzení stretnúť.

„Keď prvýkrát prišli ako dobrovoľníci, mysleli sme si, že dostávajú za to zaplatené a že majú iné záujmy. Teraz ich vnímame ako anjelov alebo ako bláznov.“

Obidve strany, aj dobrovoľníci aj odsúdení mladiství, zažili náročné chvíle počas vytvárania vzájomnej dôvery. Mladistvým odsúdeným trvá dlho, kým si vytvorí s niekým dôverný vzťah, pretože stratili vieru, že ľudia pre nich môžu niečo urobiť. Ale po čase prekonalí mladí dobrovoľníci tieto problémy, keďže boli cieľavedomí, mali jasné vízie a chceli poskytnúť pomoc tam, kde je naozaj potrebná.

Dôležité je zdôrazniť, že v týchto workshopoch boli kľúčové princípy rovnosti a tie boli základom pre vzťah medzi dobrovoľníkmi a odsúdenými mladými ľuďmi. Žiadny mladý človek nebol nikdy vynechaný, najmä tí so znevýhodnením, pretože takéto prípady môžu mať pozitívny vplyv na celú skupinu.

Výstupy projektu a účasť mladých ľudí

Výstupy programu a možné zmeny boli vyhodnotené pre-testom a post-testom, čo znamená, že mladí dobrovoľníci boli testovaní predtým, ako sa do projektu zapojili, a po ukončení projektu. Rovnako odsúdení mladiství predstavovali cieľovú skupinu a vyplňovali hodnotiaci hárok.

„Iný život je možný a my vieme ako vytvoriť pozitívny vplyv na komunitu.“

Úspešné výstupy projektu sú nasledovné:

- Niektorí z mladých ľudí začali po prepustení pracovať ako dobrovoľníci v nadácii.
- Projekt sa stal príkladom pre iné občianske organizácie, ktoré pracujú s podobnou cieľovou skupinou.
- Projekt inšpiroval iné projekty (ako napríklad projekt „Keby som mohol byť vtákom“, ktorý bol zameraný na odsúdené ženy s deťmi vo veku 0-6 rokov).
- Tento projekt zmenil prístup k odsúdeným deťom a mladým ľuďom.
- Tento projekt poskytol iniciatívy pre spoluprácu medzi vládnyimi a mimovládnyimi organizáciami.
- Projekt zvýšil povedomie o potrebách odsúdených mladistvých a podporil zlepšenie podmienok vo väzení a v nápravných zariadeniach.
- Aktivity v rámci workshopov viedli k odhaleniu talentov medzi deťmi a pomohli im s praktickými zručnosťami, ktoré môžu využiť po prepustení.
- Tento projekt pomohol deťom a mladým ľuďom budovať ich vlastné sebavedomie, aby si vedeli vážiť vlastné schopnosti a cítili sa ako integrálna súčasť komunity.
- Niektorí z týchto mladých ľudí pokračovali ďalej vo svojom vzdelávaní.
- Deti a mladí ľudia si rozvíjali svoje komunikačné zručnosti, zručnosti pre riešenie problémov, odmietali predsudky a rozvíjali si trpezlivosť, vieru v zmenu v spoločnosti a mier.
- Zamestnanci väzenia začali realizovať aktivity z workshopov vo svojich domovoch a so svojimi deťmi.
- Vďaka pozitívnym reakciám mladistvých odsúdených bude tento projekt pravdepodobne realizovaný aj v budúcnosti, ale s určitými zmenami – je nevyhnutné zabezpečiť rozšírenie tímu odborníkov, najmä tých, ktorí majú vedomosti a poznatky o väzení a o tom, ako funguje tento systém. Tiež je potrebné zabezpečiť vyššiu úroveň psychologickej podpory, ktorá by mohla byť poskytnutá odsúdeným mladistvým. Pomohlo by aj vytvorenie mechanizmu pre monitoring mladistvých po tom, keď opustia väzenie, čo by bolo veľmi užitočné pre zistenie reálneho vplyvu a výstupov projektu.

TIPY A ODPORÚČANIA PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

Pre realizátorov projektu:

- Pracovníci v projekte potrebujú dobré komunikačné zručnosti.
- Dôležité je udržať vysokú úroveň motivácie mladých dobrovoľníkov.
- Dôležité je zabezpečiť pokračovanie komunikácie medzi pracovníkmi projektu.
- Dôležité je zabezpečiť výmenu informácií o realizácii projektu s finančnými partnermi.
- Pracovníci v projekte potrebujú mať dostatočnú úroveň zručností pre riešenie problémov.
- Odborné tímy musia pracovať ako jeden pracovný tím. For implementators of the project:

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte koordinátora projektu Hamit Levent Evci mailom na: levent.evci@tog.org.tr alebo manažéra projektového oddelenia Özlem Ezgin mailom na: ozlem.ezgin@tog.org.tr.

6.3. Mládežnícke centrum ÖZGECAN ASLAN: Praktický tréning pre mladých podnikateľov

Abstrakt:

Cieľom **mládežníckeho centra Özgecan Aslan** je urobiť všetkých mladých vo veku 12 až 29 rokov schopnými aktívnej občianskej participácie v spoločnosti. Centrum poskytuje mladým ľuďom príležitosti tráviť tu voľný čas v súlade s ich záujmami, prániami a talentami, so zameraním na sociálne, kultúrne, umelecké a športové aktivity. Popisovaný projekt je konkrétne zameraný na to, aby mladí ľudia objavili svoj podnikateľský potenciál a zvýšili svoju uplatniteľnosť na trhu a šance zamestnať sa.

O ORGANIZÁCI

Mládežnícke centrum Özgecan Aslan v Antalyi bolo založené 8. mája 2015 a je jedným z 255 mládežníckych center fungujúcich v 81 regiónoch Turecka. Prvé mládežnícke centrum (MC) založil Generálny direktoriát pre mládež a šport v roku 1969. Od vtedy počet centier rýchlo rástol, pričom všetky boli vybavené novým moderným zariadením vďaka podpore Ministerstva pre mládež a šport. Hoci MC Özgecan Aslan bolo otvorené len nedávno, ponúka služby pre 700 mladých ľudí. Zameriava sa na uschopňovanie mladých ľudí vo veku od 12 do 29 rokov k aktívnej participácii v spoločnosti. Vízia centra mladí ľudia, ktorí majú radi svoju krajinu, sú pripravení a schopní klásť otázky, ktorým sú blízke národné hodnoty a ktorí interiorizovali pojem republiky a demokracie.

Misia organizácie

Misiou MC Özgecan Aslan je organizovať rôzne aktivity, ktoré odpovedajú na potreby a záujmy mladých ľudí. Preto sa snaží zveľadiť užitočné, komunikatívne, kreatívne, zjednocujúce talenty spomedzi mladých ľudí v súlade s princípmi Atatürkovej demokracie a chce ich povzbudiť a pomôcť im k dobrovoľníckej angažovanosti v sociálnom živote. Jedným z cieľov organizácie je vytvoriť priestor, kde by sa mohli mladí ľudia socializovať, stretávať s rovesníkmi, prijímať hodnoty ako lásku, rešpekt, toleranciu a slušnosť. Rovnako MC vynakladá veľa úsilia do organizovania výmenných pobytov, teda podporujú ďalší rozvoj projektu v kooperácii s členmi mládežníckych centier v iných regiónoch a taktiež s mladými zo zahraničných organizácií. Ale nielen to, ďalším z cieľov je rozvíjať osobnosť mladých ľudí, podporovať ich inklúziu do

spoločnosti a vývin vo všeobecnosti poskytovaním asistencie, sprevádzania a poradenstva. So zámerom urobiť mladých viac aktívnymi, MC Özgecan Aslan vytvára priestor, aby samotní mladí boli o aktivitách informovaní vopred, aby sa zúčastnili plánovacieho, rozhodovacieho a implementačného procesu v centre a nabáda ich, aby sa do týchto procesov aktívne zapojili.

“Naším centrom sú mladí!”

Štruktúra inštitúcie je rozdelená do troch pilierov:

- 1) **Akadémia mládežníckeho centra** – mladí ľudia sa môžu zúčastňovať workshopov – o hodnotách, jazykoch, náboženstve, inováciách, sociálnych vedách a osobnostnom rozvoji.
- 2) **Klub** – mladí ľudia sa môžu zúčastniť na spoločenských, kultúrnych a športových aktivitách (Kružok ručných prác, Hudobný klub, Projektová skupina, Environmentálny klub a i.).
- 3) **Programy v hale** – mladí ľudia sa tu stretávajú s profesionálmi, autormi a básnikmi.

Manažment organizácie

Mládežnícke centrum Özgecan Aslan má spolu 12 zamestnancov. Osem z nich sú absolventmi rôznych odborov (počítačová technika, obchodný manažment, verejná správa, učiteľstvo telesnej výchovy a pod.), jeden z nich je tím lídrom, jeden pracuje ako sociológ a traja sú animátormi, ktoré vedú aktivity a hry.

O PROJEKTE

„Praktický tréning pre mladých podnikateľov a zamestnancov“ je projekt, ktorý sa zacielen na mladých vo veku medzi 18 – 29 rokov. Jeho zmyslom je pomôcť mladým ľuďom odhľadiť ich potenciál pre zamestnanie sa, aby sa zvýšili ich šance na trhu práce.

Misia projektu

Hlavnými cieľmi projektu sú:

- podporovať podnikavosť a schopnosť zamestnať sa, čo je hlavným riešením problémov, ktorým čelí Turecko na ceste k rozvoju,
- „odmknúť“ ducha podnikavosti u mladých ľudí,
- zvýšiť mieru zamestnanosti mladých ľudí,

- dosiahnuť aktívnu participáciu mladých ľudí v mládežníckych centrách,
- posilniť a povzbudiť mladých ľudí s postihnutím, aby prevzali aktívnu rolu v sociálnom a ekonomickom živote,
- umožniť mladým ľuďom naplniť ich potenciál,
- podporiť mladých ľudí v objavovaní ich kreatívneho potenciálu.

Základné okolnosti projektu

Projekt spustila Organizácia pre rozvoj malého a stredného podnikania (KOSGEB) a Ministerstvo pre mládež a šport podpisom vyhlásenia, ktoré bolo výsledkom evalvácie poskytujúcej dôkazy, že projekt je potrebný. Implementácia projektu začala v roku 2013 a tento príbeh stále trvá.

“Mladý,
podnikavý
a silný”

Projekt je financovaný vládou. Čiastky pre tréningy v jednotlivých regiónoch sú určované každoročne a tiež je pripravený kalendár aktivít vzhľadom na dohodnuté financovanie. Náklady sú pokrývané v súlade s počtom participantov v každom regióne a s ich potrebami. V roku 2013 čerpalo výhody programu v pilotnej implementácii **1260 mladých ľudí** v 12 regiónoch. Doposiaľ bol projekt spustený v 81 regiónoch krajiny. Doposiaľ ťažilo z projektu spolu 5832 mladých trénerov. V rokoch 2014 a 2015 sa programu zúčastnilo aj 60 mladých ľudí z MC Özgecan Aslan v Antalyi v spolupráci s univerzitou Akdeniz, ktorá ponúkla svojich expertov na realizáciu tréningov.

Obsah projektu

Účastníkmi projektu sú mladí ľudia, ktorí chcú naštartovať svoj vlastný biznis, tiež vysokoškolskí učitelia a dobrovoľníci. Vo vzájomnej spolupráci sa tak na projekte zúčastňujú mladí ľudia, mládežnícki lídri aj akademici.

Mladí budúci podnikatelia boli oslovení prostredníctvom výziev na sociálnych sieťach a plagátovou kampaňou. Záujemcovia mali vypísať pripravený formulár, odoslať ho online a popísať svoj podnikateľský nápad.

Praktický podnikateľský tréning pre mladých podnikateľov obsahuje štyri hlavné moduly, ktoré spočívali v 70 hodinách tréningov a workshopov, poskytovaných zdarma.

1. Modul

Tento modul pozostáva z 8-hodinového tréningu, ktorý zahŕňa hodnotenie podnikateľských zručností, rozvoj podnikateľského nápadu a cvičenia na zvýšenie kreatívneho myslenia.

2. Modul

Tento modul obsahuje 18-hodinový tréning, ktorý zahŕňa tvorbu biznis plánu a jeho komponenty (prieskum trhu, marketingový plán, výrobný plán, manažment a financovanie).

3. Modul

Tento modul ponúka 24-hodinový blok tréningov, ktoré sú organizované ako praktické workshopy pre ďalšie skvalitňovanie prvkov podnikania (prieskum trhu, marketingový a výrobný plán, manažment a financovanie).

4. Modul

Záverečný modul má 20 hodín a je zameraný na tvorbu dizajnu a kvalitnú prezentáciu biznis plánu.

Účastníci, ktorí absolvujú aspoň 80% tréningových modulov, sú oprávnení získať certifikát účasti.

Výstupy projektu a participácia mladých ľudí

Mladí ľudia, ktorí vstúpili do tréningového procesu a prešli aspoň 80%-ami modulov, získali certifikát o účasti a zároveň možnosť rozvinúť svoj vlastný podnikateľský zámer.

Organizácia pre rozvoj malého a stredného podnikania poskytuje mladým ľuďom grant vo výške 30.000 tureckých lír a podľa záujmu tiež pôžičku až do výšky 70.000 TL. Spomedzi mladých účastníkov, ktorí tréningami prešli, 198 z nich naozaj založilo svoje podnikanie vďaka

spomenutému grantu. Taja z nich pochádzali práve z mládežníckeho centra Özgecan Aslan v Antalyi.

Tento projekt pomáha mladým ľuďom uskutočniť ich sny o dosiahnutí vlastnej ekonomickej nezávislosti. Môžeme doplniť, že cez proaktívny pozitívny prístup aj mladé ženské podnikateľky získali odvahu pre naštartovanie vlastného podnikania. Keďže si mladí ľudia účasťou na projekte rozvíli podnikateľské zručnosti, získali motiváciu pre vytvorenie takého biznis plánu, ktorý zodpovedá ich záujmom, potrebám a schopnostiam. Zároveň rozvinuli u seba zmysel pre prevzatie zodpovednosti.

Jeden z mladých ľudí, ktorý sa projektu zúčastnil a získal taktiež grant, bol schopný rozbehnúť jeho vysnívaný zámer – salón beauty. Iný zasa otvoril svoju vlastnú reštauráciu a vyjadril sa, že konečne robí to, čo celý život túžil robiť.

Hodnotiaci proces týchto praktických výstupov končí pozvaním a zahrnutím úspešných aplikantov do ďalších tréningov. Akokoľvek, evalvačný proces vyžaduje dlhšie časové obdobie, čo je spätne výzvou pre hodnotiacu komisiu. Niekedy časová náročnosť hodnotenia dlhodobých efektov pôsobí ako prekážka pre implementáciu projektu.

V rámci cieľov dohody podpísanej medzi Ministerstvom pre mládež a šport a Organizáciou pre podporu rozvoja malého a stredného priemyslu, kvóty prisúdené jednotlivým regiónom pre realizáciu tréningov rastú každý rok, čo umožňuje ďalším mladým podnikateľom získať výhody projektu.

Tréning, ktoré sú poskytované v rámci projektu, sú na konci samotnými účastníkmi evalvované a hodnotené pomocou dotazníka, ktorý je voľne dostupný na stránkach Ministerstva pre mládež a šport. Na základe spätnej väzby sú v projekte následne implementované potrebné zmeny a vylepšenia.

TIPY A TRIKY PRE PRÁCU S MLÁDEŽOU

Pri implementácii tohto projektu bolo užitočné:

- neustále udržiavať vysokú mieru motivácie mladých ľudí,
- projektoví pracovníci musia mať dobre rozvinuté schopnosti riešiť problémy,
- tréningy pre mladých ľudí musia byť realizované skutočnými expertmi,
- expertné tímy by mali pracovať v skutočnom tímovom duchu.

Pre ďalšie informácie je možné kontaktovať: Turan Zeynel Akdağ, e-mail: zeynel.akdag@gsb.gov.tr

ZOZNAM KONTAKTOV

ORGANIZÁCIA/PROJEKT	KONTAKTNÉ INFORMÁCIE
VEĽKÁ BRITÁNIA	
GLO ACTIVE	- Email: info.glo-active@gmail.com or check - Webstránka: http://glo-active.co.uk/.
THE ROCK	- Kontaktná osoba - Andy Macaulay - Email: hello@therock.uk.com - Webstránka: http://www.therock.uk.com/ - Facebook: https://www.facebook.com/therockcheltenham/
YOUNG GLOUCESTERSHIRE: ViParents	- Kontaktná osoba: Alicia Chance - Email: Alicia.Chance@youngglos.org.uk - Adresa: The Link, 33 Southgate Street, Gloucester
SLOVENSKO	
THE LAND OF HARMONY	- Email: nkh@slovanet.sk - Webstránka: http://www.nkh.sk - Facebook: https://www.facebook.com/NadaciaKrajinaHarmonie.
STORM ASSOCIATION	- Email: zdruzenie.storm@gmail.com - Webstránka: http://www.zdruzeniestorm.sk/kontakt.htm.
YOUNG MEN'S CHRISTIAN ASSOCIATION: Local association YMCA Revúca'	- Email: ymcarevuca@gmail.com - Webstránka: http://www.ymca.sk/miestne-zdruzenia/revuca/ - Facebook page: https://www.facebook.com/ymca.revuca.

CHORVÁTSKO C	
STATUS M: Be a man – change a world	▪ Kontaktná osoba - Leila Younis ▪ Email: status-m@status-m.hr ▪ Webstránka: http://www.status-m.hr/en/, ▪ Facebook: https://www.facebook.com/StatusM/ ▪ Instagram: https://www.instagram.com/statusmladih/.
ASSOCIATION PLAY: Contact	▪ Email: udruga.igra@udrugaigra.hr ▪ Webstránka: http://udrugaigra.hr/programi/kontakt/ ▪ Facebook: https://www.facebook.com/igra.play/?fref=ts
ASSOCIATION FIREFLY: Young firefly	▪ Kontaktná osoba - Dragan Cvitić ▪ Email: dragan@krijesnica.hr ▪ Website: https://www.krijesnica.hr/?lang=en ▪ Facebook: https://www.facebook.com/krijesnica1/?fref=ts
TALIANSKO	
CESIE: TANDEM NOW	▪ Kontaktná osoba - Irene Pizzo ▪ Email: irene.pizzo@cesie.org ▪ Webstránka projektu: http://www.tandemnow.eu.
CESIE: ALCE	▪ Kontaktná osoba - Maja Brkusanin ▪ Email: maja.brkusanin@cesie.org ▪ Webstránka projektu: www.appetiteforlearning.eu
CESIE: INSART	▪ Kontaktná osoba - Rosina Ndukwe ▪ Email: rosina.ndukwe@cesie.org ▪ Webstránka projektu: www.insart.eu.

TURECKO	
ÖZGECAN ASLAN YOUTH CENTRE: Kindness tree project of the youth	▪ Kontaktná osoba - Turan Zeynel Akdağ ▪ Email: zeynel.akdag@gsb.gov.tr
THE COMMUNITY VOLUNTEERS FOUNDATION: We look at the same sky	▪ Projektový koordinátor - Hamit Levent Evci ▪ Email: levent.evci@tog.org.tr ▪ Projektový manažér - Özlem Ezgin ▪ Email: ozlem.ezgin@tog.org.tr.
ÖZGECAN ASLAN YOUTH CENTRE: The applied entrepreneurship training for young entrepreneurs	▪ Kontaktná osoba - Zeynel Akdağ ▪ Email: zeynel.akdag@gsb.gov.tr.

Partner:

Coordinator
University of Gloucestershire
United Kingdom
www.glos.ac.uk

CESIE
Italy
www.cesie.org

Trnava University
Slovakia
www.truni.sk

Akdeniz University
Turkey
www.akdeniz.edu.tr

Croatian youth Network
Croatia
www.mmh.hr

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

RIDE

ISBN-10: 1-86174-226-6
ISBN-13: 978-1-86174-226-1

www.rideproject.eu

 facebook.com/rideproject.eu

 twitter.com/RIDEproject_eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.